

Delitve 6:2 sindikat ne priznava

Predsednika jugoslovanskih in slovenskih sindikatov Zvonimir Hrabar in Miha Ravnik sta v ponedeljek obiskala Industrijo motornih vozil Novo mesto

NOVO MESTO — »Vsaka enačba ima dve strani. Mi v sindikatu smo se doslej vse predložilo ukvarjali le z desno stranjo, se pravi s problemi delitve ustvarjenega dohodka in socialno varnostjo delavcev, vse premalo pa z levo, kar pomeni učinkovito sodelovati v ustvarjanju pogojev za ustvarjanje dohodka,« je v ponedeljek na obisku v IMV dejal predsednik Zveze sindikatov Jugoslavije Zvonimir Hrabar, potem ko si je ogledal del proizvodnje in se pogovarjal s predstavniki sindikata, samoupravnih organov in z vodstvenimi delavci te delovne organizacije.

Dejal je tudi, da je treba državo sneti s pleč združenega dela, da bo to svobodnejše zadihalo, zaustaviti pretirani normativizem, ki duši samoupravljanje, in krojiti politiko po vzoru uspešnih delovnih organizacij, ne pa izgubarjev. Seveda ima jugoslovanski sindikat s 6,6

milijona članov veliko odgovornost, to pa mora pokazati skoz agresivnejšo politiko pri uveljavljanju svojih interesov. Delitve 6:2, na kateri vztrajajo nekateri sindikat ne priznava, saj je znano, da so v vseh okoljih dobri in slabi gospodarji in da se dobri povsod dušijo pod težo bremen. Skupna naloga je ustvariti pogoje, da bodo poslovodni organi lahko prišli pred kolektive z izdelanimi programi in znanimi izhodišči za gospodarjenje.

VINIČANI NA DUNAJU

VINICA — V okviru predstavitve turistične ponudbe Slovenije na Dunaju, ki jo pripravlja center za ekonomsko in turistično propagando pri Gospodarski zbornici Slovenije, bo v etnološkem in folklor-nem programu od 20. do 22. maja v avstrijskem glavnom mestu nastopila tudi folklorna skupina viniške osnovne šole, ki šteje okoli 40 članov. Prikazali bodo običaje ob zelenem Juriju, z njimi pa bo tudi mladi Jazo, ljudski pevec in godec iz teh krajev. Poleg mladih Viničanih bo na Dunaju še Marica Cvitkovič, ki bo prikazala belokranjsko ljudsko obrt.

NA OBISKU V IMV — Zvonimir Hrabar, predsednik Sveta Zveze sindikatov Jugoslavije, (levo), predsednik sindikalne konference IMV Mirko Mišević (v sredini) in predsednik KPO IMV Marjan Anžur na pogovoru o poslovanju IMV in aktualnih družbenopolitičnih dogajanjih v Jugoslaviji. (Foto: T. Jakše)

Zameglena že tako nejasna slika

Na sorazmerno ugodne poslovne rezultate dolenskega gospodarstva sta vplivala inflacija in rast cen — Novi ukrepi ne prinašajo revolucije

NOVO MESTO — Dolensko gospodarstvo je v prvem četrtletju doseglo poprečne rezultate, vendar strokovnjaki iz novomeške SDK, ki so pretekli ponedeljek na novinarski konferenci komentirali poslovne rezultate dolenskega gospodarstva, opozarjajo, da ti ne morejo biti podlaga za stvarno oceno razmer. Dejstvo je, da so se v zadnjem času tako zelo spreminjali načini zajemanja podatkov in metodologija obdelave, da primerjava skorajda ni mogoča.

Slika še torej zamgljena in prave ocene stanja ni moč podati. Zato je moč govoriti le o splošnih gospodarskih gibanjih, kot so skupni prihodek, dohodek, gospodarnost in podobno. Vendar so tudi pri teh kazalcih opozorili na to, da je marsikateri plod povečane inflacije, ki je dejansko višja, kot je uradno priznana. Industrijska proizvodnja je narasla je še vedno manj kot lani in

predlani. V občinah so dosegli kaj različne rezultate. Medtem ko so v novomeški občini povečali industrijsko proizvodnjo komaj za pol odstotka, so jo trebanjski za 10, v metliški domala za

• Pred koncem konference je bil govor tudi o novih ukrepih zvezne vlade. Rečeno je bilo, da ti ukrepi niso nič novega, saj se reševanja ekonomskih težav lotevajo z enakimi instrumenti kot doslej. Vendar pa podrobnejši pojasnil predstavniki SDK niso mogli dati, ker z natančnimi informacijami v ponedeljek zjutraj še niso razpolagali.

pet, v črnomatski pa se je zmanjšala za celih 10 odstotkov. Skupni prihodek se je povečal za 146 odstotkov in je znašal 504,5 milijarde dinarjev, pri čemer je treba spet opozoriti, da je na rast prihodka vplivala rast cen. Glede na podatke bi lahko rekli, da se je povečala gospodarnost dolenskega gospodarstva, saj je bila rast porabljenih sredstev nižja od rasti skupnega prihodka, na to pa je vplivala možnost razmejevanja stroškov v zaloge. Tudi za dohodek na delavca in dohodek in primerjavi s poprečno porabljenimi sredstvi bi lahko kazala na zdravo gospodarstvo, vendar se tudi tu kaže, da rezultati niso plod dobrega gospodarjenja. Povečala se je tudi izguba, a so podatki ravno tako varljivi kot pri ostalih kazalcih, kajti po mnenju predstavnikov SDK bi lahko bila izguba še enkrat višja. Še manj razveseljivi so podatki o akumulaciji. Tako rekoč edina svetla točka v poročilu o

V Metliki jutri Vinska vigred

Tri dni zabave in sproščenega veselja

METLIKA — Jutri se v Metliki začne Vinska vigred, največja in najprijetnejša vinarska, turistična in zabavna prireditev v Beli krajini in na širšem Dolenskem sploh. To bo že šesta tovrstna prireditev, ki zaradi svoje sproščenosti, prijetnosti ter pestrega in bogatega dogajanja v treh dneh, kolikor vsako leto traja, privabi v Metliko na tisoče ljudi ne samo iz Bele Krajine, ampak tudi iz vse Slovenije in sosednje Hrvaške.

Tudi za letošnji petek, soboto in nedeljo so prireditelji pripravili bogat in pester program, katerega rdeča nit je, kakor vsako leto, razstava in pokažnja najboljših belokranjskih vin lanskega letnika. V kulturno-zabavnem sporedu bodo nastopile številne skupine in posamezniki iz Slovenije in tujine.

Ta »velefešta« se bo začela jutri ob dveh popoldne, na vseh treh metliških trgih pa bodo začeli ansambli igrati za ples in zabavo ob 16. uri. Osrednja pektokva prireditev bo nedvomno modna revija Beti v izvedbi plesne skupine Arruba ob 21. uri na Trgu svobode. V soboto bo slavnostna seja Društva belokranjskih vinogradnikov, ob 10. uri bodo na vseh treh metliških trgih nastopale tamburaške skupine, pričakujejo poseben vlak iz Ljubljane, ki bo pripeljal delavce ČGP Delo in člane Belokranjskega društva iz Ljubljane, od koder bodo v Metliko prikolesarili člani društva Rog Franek. Popoldne se bosta predstavili italijanska in metliška folklorna skupina. V nedeljo bo srečanje ljudskih harmonikarjev, nastop okteta Vitis in še kaj. Vse tri dni bodo za zabavo in ples skrbeli številni znani ansambli in pevci.

Seveda bodo točili najboljša belokranjska vina, na raznju vrtili odojke in janjčke, v petek in soboto bo odprta industrijska prodajalna Beti. In še in še. Za počutje vseh, ki bodo med Vinsko vigredjo ostali doma, organizator ne odgovarja.

VISOKE GOSTJE NA LETALIŠČU V CERKLJAH, kjer so spremljali vajo letalcev s protizračno in protidesantno obrambo. Od leve na desno sedijo: poveljnik ljubljanskega armadnega območja general-polkovnik Svetozar Višnjic, član predsedstva SRS Lojze Briški in novi predsednik predsedstva Janez Stanovnik. (Foto: J. Teppey)

Uspešna Krka 88

Na vojaški vaji sodelovalo 5000 ljudi iz brežiške občine

BREŽICE — V soboto se je končala na tem območju obsežna redna taktična vaja medrepubliškega pomena. Vanjo sta se vključila tudi vojni letalstvo in njegova obramba. Sodelovale so vse tri posavske občine in obmejni hrvaški občini Klanjec in Zaprešič. Težišče je bilo na preverjanju delovanja sistema za opazovanje in informiranje, predvsem centrov za obveščanje s pomočjo vizualnih opazovalnic, s katerimi dograjujejo vojaški sistem spremljanja in obveščanja.

Vaje se je udeležilo več sto pripadnikov teritorialne obrambe, posredno in neposredno pa je bilo zanj mobiliziranih 5000 občanov iz brežiške občine. Sodelovale so tudi delovne organizacije, civilna in narodna zaščita. Vzoredno s preskušanjem sistema za obveščanje so potekale vaje za zaščito in reševanje v primeru nenadnega izpusta oziroma uhajanja strupenih snovi ter preverjanje pripravljenosti organov družbenopolitičnih skupnosti v Sloveniji in občinah onstran Sotle, ki se je končalo z nočno mobilizacijsko vajo v Brežicah.

Polkovnik Božidar Crnojevič, ki je spremljal napad letalskih enot in desant, je dejal, da je bila vaja zaradi nizke oblačnosti in izredno slabe vidljivosti zelo zahtevna, a je kljub temu dokazala izredno pripravljenost udeležencev. To je podkrepil z ugotovitvijo, da ni bilo nobene nesreče.

• Dogajanje na letališču so spremljali najvišji predstavniki Slovenije in Hrvaške, med njimi Janez Stanovnik, Milan Kučan, Dušan Šinigoj, Ivo Latin, Stanko Stojčević in številni drugi gostje.

Celotna vaja je bila za mnoge udeležence dobra šola, saj so se v njej pokazale tudi pomanjkljivosti, s katerimi pred praktično preizkušnjo niso računali. Splošna ocena je bila dobra in organizatorji so menili, da je vaja dosegla svoj namen.

J. SIMČIČ

J. T.

Pa smo se prešteli

»Jedan, dva, tri,« smo se prešteli v jugoslovanski skupščini in končni rezultat je bil 6 proti 2. Zmagali so zagovorniki zveznega izvršnega sveta, tisti, ki so bili proti njemu in s tem kar proti državi in socializmu, pa so, jasno, izgubili. ZIS je dobil podporo, da nadaljuje pogovore z mednarodnim denarnim skladom in začne s korenitno gospodarsko reformo. Pustimo sedaj ob strani dejstvo, da je Slovenija že zdavnaj prej ponujala enake rešitve, kot jih zdaj ponuja sklad, pa tudi vse uganke, kako bomo z zmanjšano stimulacijo dosegli boljše proizvodne in izvozne rezultate. S tem se bodo ukvarjali gospodarstveniki v svojih delovnih organizacijah, prešteli se bomo po občinah in po regijah in seveda spet iskali luknje, da bi ostali pri kolikor toliko znosnih osebnih dohodkih. Za trenutek pozabimo na dvom o tem, ali bo ta ZIS zmogel v drugem delu svojega mandata, kar je doslej ves čas zagovarjal, a v resnici počel nekaj čisto drugega. Bolj zanimivo je razmišljati o naši parlamentarni demokraciji, kjer so se v jarki luči TV reflektorjev pokazali naši delegati, ki so očito samo še glasovalni stroj, največkrat pahnen v časovno stisko. Tudi to pot se je namreč izkazalo, kar so slovenski zvezni delegati nedavno govorili v Krškem, kot nadvse kruto dejstvo. V jugoslovanski skupščini namreč še vedno »na roke« preštevajo glasove in ga verjetno ni delegata, ki bi si upal glasovati zoper stališče svoje republike, saj o delegatski bazi tako ne moremo govoriti. In če bi nekoč vendarle sprejeli način glasovanja, kakršnen je v navadi v drugih parlamentih, potem bi se lahko tudi zgodilo, da bi zoper glasovali tudi delegati, ki so bili to pot »za«. Pa se zna kaj kmalu zgoditi tudi to. Zaupanje v ZIS le ni tolikšno, kot kaže zgoraj navedeni rezultat.

J. SIMČIČ

V Krki enajsti knjižni sejem

Prvi dan, v ponedeljek, gostja pesnica Mila Kačič

NOVO MESTO — Okoli 900 knjig, ki so jih slovenske založbe izdale od lanskega do letošnjega maja, bo na ogled in naprodaj na 11. dolenskem knjižnem sejmu, ki bo od ponedeljka, 23. do petka, 27. maja, v razstavnih avli Krkine poslovne stavbe v Ločni, pripravljajo pa ga KUD Krka, Mladinska knjiga iz Novega mesta in Studijska knjižnica Mirana Jarca.

Slovesna otvoritev bo v ponedeljek, 23. maja, ob 19. uri. Nastopila bosta mešani mladinski zbor Srednje šole pedagoške in tehniško-naravoslovne usmeritve iz Novega mesta pod vodstvom Tatjane Mihelčič in kitarist Dušan Pavlenič. Gostja tega večera bo znana slovenska gledališča in filmska igralka ter pesnica Mila Kačič (o njenem delu pišemo več na kulturni strani), ki jo bo obiskovalcem predstavila Andreja Kmecl, urednica pri Prešernovi družbi, kjer je Kačičeva izdala svojo zadnjo pesniško zbirko Okus po grenkem.

ZA ČISTO KRKO

NOVO MESTO — Skupščine občin Brežice, Grosuplje, Kočevje, Krško, Novo mesto, Ribnica in Trebnje ter območni vodni skupnosti Ljubljanska Sava in Dolenske naj bi kmalu podpisale družbeni dogovor o varstvu reke Krke in njenih pritokov, katerega delovni osnutek so pred nedavnim razgrnili v novomeškem občinskem izvršnem svetu. S tem dogovorom naj bi nadaljnje onesnaževanje Krke preprečili z gradnjo več čistilnih naprav in s strožjim kaznovanjem onesnaževalcev.

BERITE DANES!

na 2. strani:

• Kovinar na prisilnem dopustu

na 3. strani:

• Usodo vzeli v svoje roke

na 6. strani:

• Šest mesecev brez plače

na 7. strani:

• Bo Novo mesto odprlo vrata bienalu slovenske grafike?

na 9. strani:

• Tovarniški novinar in svoboda

na 11. strani:

• Samo ena žena za vse brate

na 14. strani:

• Vaja mimo pripravljene scenarija

na 20. strani:

• Najprej grablje, potem hiša

ENI V BEOGRAD, DRUGI V OBČINSKO SREDIŠČE — Otroci iz Prevol (na sliki v prostorih pionirske knjižnice v Novem mestu) si 25. maja zagotovo ne bodo ogledali blišča drage zaključne prireditve ob dnevu mladosti v Beogradu, kamor bodo s posebnimi vlaki potovali tudi Dolenjci. Zato pa so se z največjim veseljem (mnogi med njimi prvič v življenju) minuli teden peljali v občinsko središče. Z zanimanjem so opazovali vlake na postaji v Bršljunu, mestne zanimivosti, letala na letališču v Prečni in še marsikaj je bilo zanimivega za radovedne suhokranjske oči. Tako razkošno potovanje si, po zagotovitvi tovarišic, ki so jih spremljale, lahko privoščijo le vsako drugo leto. (foto: J. Pavlin)

VREME

V drugi polovici tedna bo sprva še spremenljivo vreme s plohami in nevihtami, ob koncu tedna pa se bo izboljšalo.

Pester mesec mladosti v občini Trebnje

Okrogla miza o prostovoljnem delu, mnoge prireditve

TREBNJE — »Maj, mesec mladosti, bomo v trebanjski občini počastili s številnimi kulturnimi, športnimi in drugimi prireditvami, predvsem v drugi polovici meseca. Pripravili pa bomo tudi okroglo mizo Mladi in mladinsko prostovoljno delo, kajti zanimanje mladih v naši občini za sodelovanje na mladinskih delovnih akcijah vse bolj upada. Letos naj bi sodelovali na republiški MDA v sosednji sevniški občini, in sicer v drugi izmeni v juliju, julija pa naj bi formirali skupaj z mladimi iz pobratenih občin Ilijaš, Obrenovac in Velika Gorica brigado Bratstvo in enotnost, ki bo sodelovala na zvezni mladinski delovni akciji Sava 88,« je povedal sekretar občinske konference Zveze socialistične mladine v Trebnjem Niko Borštnar.

Med največje športne prireditve spada tek mladosti od Šentlavinca do Trebnja, ki ga bo OK ZSM z ZTKO Trebnje 27. maja pripravila že sedmič. V tekmovalni paripletov pričakujejo spet močno mednarodno udeležbo tekmovalcev iz Avstrije, Češkoslovaške, Italije in Zvezne republike Nemčije. Vseh tekmovalcev naj bi bilo 700 do 800. Isti dan, 27. maja, bodo ob 21. uri bodo v Domu kulture v Trebnjem nastopili mladi kulturni ustvarjalci. Omenimo še, da bosta mesec mladosti popestrila tudi Tone Gašperšič in Lado Ule s svojima ultra lahkim letalom, na razstavi se bo predstavila radioamaterji in modelarji, ki bodo svoje radijsko vodene modele tudi pokazali med letom.

Naposledj spada med zanimivejše prireditve v okviru meseca mladosti v trebanjski občini tudi zmajarski miting, ki bo v soboto, 28. maja, ob 14.30 v Nebesih pri Sentrupertu. Nastopili bodo predvsem domači tekmovalci, sicer člani kluba Krila iz Krškega.

P. P.

OSREDNJA PRIREDITEV V ŽALCU

LJUBLJANA — V okviru letošnjega srečanja slovenskih pionirjev bo v petek, 20. maja, v Laškem delovni zbor pionirjev-zgodovinarjev, istočasno pa bo v Celju republiška pionirska konferenca, ki so ji dali naslov »Kaj za zdravje?«. Dan pozneje se bodo v Žalcu na osrednji prireditvi srečanja pionirjev z zaključkom kurirčkove pošte zbrali pionirji in mentorji iz Slovenije, iz drugih republik in avtonomnih pokrajin ter otroci zdomcev. Na žalski slovesnosti se bodo predstavili instrumentalni in plesni sestavi, mladi kantavtorji in različna društva, ob tem pa bodo organizatorji poskrbeli tudi za družabne igre. Na prireditvi v Žalcu bodo podelili priznanja posameznikom, ki so bili najboljši na različnih tekmovaljih v Sloveniji in ostali Jugoslaviji.

Drama v dramii

Zakaj je mariborsko gledališče dobilo prisilno upravo

Pred časom sem v tej rubriki že pisal o razprtijah v mariborskem gledališču, ki bi jih v najkrajših črtah bilo možno povzeti v spopad med ambicioznim in nečimovno sposobnim ravnateljem drame ter delom igralskega ansambla, ki se je očitno čutil ogrožen z velikopoteznostjo svojega šefa. Okoli tega konflikta se je sicer kasneje nakopičilo še kup drugih nesporazumov, očitkov in problemov — ravnatelj naj bi med drugim zelo razpisno ravnal z denarjem in svoje umetniške težnje povsem podredil finančnim možnostim ustanove — toda v osnovi se je vse vrtilo okoli vprašanja, »kdo bo koga«: ali bo kolektiv »požrl« ravnatelja, ki mu iz mnogih razlogov ni bil pogodu, ali bo ta uspel prodreti s svojimi zamislimi o sodobnem gledališču, ki so se v mariborskem teatru že začele kazati v otipljivem naraščanju ne samo slovenskega, temveč tudi vsjugoslovanskega ugleda te ustanove — in v

Kovinar na prisilnem dopustu

Z nadvse »vročega« sestanka v Tovarni konstrukcij Sevnica — Sevniške delavce predvsem moti neenakopraven položaj — Odnose slabša neobveščenost

SEVNICA — 36 delavcev Tovarne konstrukcij Sevnica (od 142 zaposlenih) bo te dni prejelo odločbo o začasnem prisilnem dopustu, ki naj bi trajal vsaj do 30. junija letos, datuma, ki je za Strojno tovarno Trbovlje, enega največjih bolnikov zasavskega gospodarstva, zelo pomemben. Dotlej naj bi na prisilni dopust odšlo še okrog 60 delavcev iz STT.

Kaj bo po 30. juniju, je odvisno od tega ali bo začasemu KPO uspelo pokriti 31 milijard lanske in dobri dve milijardi letošnje četrtletne izgube in doseči deblakado žiro računa STT. Prisilna uprava si ob pomoči trboveljskega izvršnega sveta na vse kriplje prizadeva najti sanatorije in kot možne navajajo Rudis ter dve ali tri članice sozda Združenih podjetij strojogradenj Slovenije. Ni namreč kolektiva, ki bi se čutil dovolj močnega, da bi sam prevzel veliko breme in riziko sanatorija. STT ni

KNJIGA O KOČEVSKI BRIGADI

KOČEVJE — Zgodovina o 9. (kočevski) partizanski brigadi, ki jo pišejo že četrto leto, dobro napreduje in bo rokopolis prihodnje leto predan v tisk, je poročal na zadnji skupščini ZZB NOV občine Kočevje Alojz Bele-Tičko. Odbor brigade zdaj zbira še potrebni denar, da bodo knjigo lahko dali v tisk. Računajo predvsem na pomoč kočevske občine.

SEVNIŠKI GODBENIKI V KOSTAJNICI

SEVNICA — Delavska pihalna godba GD Sevnica je 3. in 4. maja gostovala v hrvaški občini Kostajnica. V prijaznem mestecu ob reki Uni so sevniški godbeniki pripravili uspešen koncert pred nabito polno dvorano hvaležnega občinstva. Sevničane so domači godbeniki zelo toplo sprejeli na svojih domovih, tako da se bodo morali pošteno potruditi, če bodo hoteli biti vsaj tako gostoljubni, ko bodo godbeniki iz Kostajnice 25. junija prišli na 9. revijo gasilskih pihalnih orkestrrov Slovenije v Sevnico.

M. G.

SLAVJE TOPNIČARJEV

RIBNICA — Vsako leto 8. maja slavi dan topničarjev vojaška enota vojašnice Mirka Bračiča v Ribnici, ki nadaljuje tradicije prve slovenske topniške brigade. Tudi letos je bilo na ta dan praznično. V vojašnici je bila proslava, ki so ji prisostvovali preživeli borci prve topniške brigade, predstavniki družbenopolitičnega življenja občin Ribnica in Kočevje, mladina in drugi gostje.

SREČANJE DOLENJSKIH INVALIDOV

TRAVNA GORA — Tradicionalno srečanje invalidov dolenske regije bo 2. julija. Takrat bodo obiskali partizansko bolnišnico Ogenjca, kjer bodo izvedli kulturni program; ogledali pa si bodo tudi Travno goro, kjer je bila julija 1941 ustanovljena prva ribniška partizanska četa.

P. PERC

Vesoljnega potopa ni bilo

Sodeč po zalogah bo nekaterim poslej vse teklo kot po olju, njihovo življenje pa bo sladko in čisto

METLIKA — V strahu pred 15. majem in napovedano sprostitvijo cen, kar je pri nas že lep čas drug izraz za podražitev, so ljudje tudi v Metliki navalili na trgovine in posledica tega je bilo pomanjkanje nekaterih artiklov. »Po praznikih se je v naši trgovini povečala prodaja sladkorja, olja in pralnega praška,« je povedal Janez Stegne, poslovođa Mercatorjeve samopostrežne trgovine v Metliki. »Ker je bila že pred prazniki prodaja teh artiklov večja kot sicer, iz skladišča v Novem mestu nismo mogli sproti dobivati potrebnih količin, zato

je občasno prišlo do pomanjkanja sladkorja in pralnega praška, medtem ko imamo olja stalno dovolj. Prodaja teh artiklov je še enkrat večja kot sicer.« Pomanjkanje seveda vodi do še večjega povpraševanja in to do še večjega pomanjkanja. Prejšnji teden od ponedeljka do srede ni bilo sladkorja, v četrtek so ga dobili dobre dve toni in še za naslednji dan je bila naročena nova pošiljka. Zmanjkalo je tudi pralnega praška.

Po 15. maju je prišel 16. maj, vesoljnega potopa spet ni bilo, nakupovalna mrzlica se je unesla. Po zalogah v domačih shrambah sodeč, bo sedaj vse teklo kot po olju, življenje bo sladko in čisto. Naslednja nakupovalna mrzlica bo zajela veliko ožji krog ljudi. Večina ne bo imela s čim kupovati. Pomembno je, da je vlada spet trdno v sedlu. Kako je pa s konjem?

A. BARTELI

LESARSTVO NE PRIVLAČI

KOČEVJE — Kočevska srednja šola tehničnih usmeritev in družboslovja (SŠTUD) je za novo šolsko leto razpisala za 7 raznih programov skupno 220 učnih mest, na nedavnem predhodnem vpisu pa se je prijaviło 163 kandidatov ali komaj 74 odstotkov. Večina prijavljenih je iz občin Kočevje in Ribnica. Ravnateljica SŠTUD Ksenija Vidošević pravi, da je zelo majhen interes za lesarstvo.

NOVI DEVIZNI TEČAJI

Tečajna lista št. 94
z dne 16. maja 1988

država	valuta	tečaj	za devize, efektivno, čeke, kreditna pisma		
			in poštne nakaznice	nakupni	prodajni
Avstralija	a. dolar	1	1177,11	1178,88	1180,65
Avstrija	šiling	100	12781,15	12800,35	12819,55
Kanada	dolar	1	1229,73	1231,58	1233,43
Danska	krona	100	23486,78	23522,06	23557,34
Finska	marka	100	37910,44	37967,39	38024,34
Francija	frank	100	26463,22	26502,97	26542,72
ZR Nemčija	marka	100	90117,37	90252,75	90388,13
Grčija	drahma	100	1124,13	1125,82	1127,51
Irska	funt	1	2409,69	2413,31	2416,93
Italija	lira	100	120,74	120,92	121,10
Japonska	jen	100	1218,30	1220,13	1221,96
Kuvaj	kv. dinar	1	5551,08	5559,42	5567,76
Nizozemska	gulden	100	80371,73	80492,47	80613,21
Norveška	krona	100	24688,59	24725,68	24762,77
Portugalska	escudo	100	1105,33	1106,99	1108,65
Švedska	krona	100	25843,05	25881,87	25920,69
Švica	frank	100	108404,39	108567,24	108730,09
V. Britanija	funt	1	2871,72	2876,03	2880,34
ZDA	dolar	1	1515,28	1517,56	1519,84

Naša anketa

Bo sojenje pravično?

Če so malverzacije v zvezi z menicami Agrokomerca naša in tuja sredstva javnega obveščanja označila kot rop stoletja, potem bo prav gotovo, vsaj za naše razmere, isto veljalo tudi za sojenje skupini, ki sedaj sedi pred sodniki, obtožena za te malverzacije. Seveda pa se ob tem pojavlja še kopica prашanj, ki se prav tako porajajo v javnosti, sproža pa jih že sam začetek sojenja, ki je za naše razmere tudi že kar značilen: tako obsojenci kot javnost izražajo dvom, da bo sojenje res razkrilo vse ozadje dogajanj v tej megalomanski aferi in da bodo res vsi udeleženci tudi dobili pravično kazni. Seveda so izhodišča za tak dvom sila različna. Javnost pričakuje, da bodo enkrat za vselej porezane vse korenine zla, ki je spravilo jugoslovansko ekonomijo v neravnovesje, obtoženci pa skušajo dokazati, da so te korenine druge. Bo sodišču uspelo presekat ta gordijski vozle?

BOGDAN KREVS, kontrolor v Iskri Bršljan: »Takšnih Agrokomercev, Fikretov in Hamdijev pri nas ne manjka, sicer ne bi bili tam, kjer smo. Zato mislim, da bi bilo treba vse, ki na ta način vodijo svojo tovarno in ropajo državo, vsaj tako strogo obsojiti, kot to počno na primer v Sovjetski zvezi. Nekaj bi jih viselo, pa bi bil kmalu red. Predvidevam, da bodo glavni krivci dobili vsaj visoke kazni, saj gospodarsko škodo, ki je nastala, skorajda ne bo mogoče več poravnati.«

JOŽE ŽABKAR, zobotehnik iz Brezice: »V partizanih so za take zlorabe streljali, zdaj pa sem prepričan, da bo obtoženi Fikret Abdić prišel celo na boljši položaj. Kako bi drugače lahko izjavil, da se bolje počuti na zatožni klopi, kot da bi bil izvoljen za predsednika skupščine. Ob vsem tem pa še ni povedal, kdo so bili tisti, ki so stali za njim. Za nas Slovence je ta afero draga šola, ker imamo največ menic. Upam, da nas bo kaj izučilo.«

MARIJA NADLER, računovodkinja Glasbene šole Ribnica: »Če bodo sodniki dosledni pri kaznovanju Abdića in ostalih, bo proces koristno vplival na varovanje družbenega premoženja, v nasprotnem pa bo to pogreb poštenosti. Seveda je treba zakonitost spoštovati povsod in na vseh ravneh, čeprav zakoni res niso vedno najboljši. Zakone naj sestavljajo pametni in pošteni. Vsi smo dolžni pošteno delati in spoštovati družbeno lastnino. Žal je pri nas s poštenostjo vedno slabše. Krasti so začeli šefi, nato pa še delavci. Če so odgovorni pošteni, so pošteni tudi delavci.«

SAMO POGORELEC, uslužbenec LB Kočevje: »Škoda je denarja za tako dolgo sojenje. Reveži so ljudje, ki zaradi takih mahinacij nimajo kaj jesti. Menim, da je predpise treba spoštovati, pa tudi, da imamo mnogo preveč predpisov, da so slabi in tudi prilagojeni predvsem slabim gospodarjem. Lahko bi se že začeli zgledovati po zahodnem svetu, kjer imajo veliko tanjše ustave, kljub temu pa veljajo že stoletja.«

MIRAN PUNGERČIČ, inženir elektrotehnike, Krško: »Čudno je, da smo morali toliko časa čakati, da je prišel na dan tako velik kriminal. Še bolj čudno in tudi obsojajo vredno je, da nikoli ne bodo stopili pred obličje pravice vsi ostali akterji tega škandala, zato seveda tudi ne bomo nikoli izvedeli prave resnice, kaj vse se je v Agrokomercu in okoli njega dogajalo. Da bi to dosegli, bi morali sojenje dejansko izvesti v drugi republiki, kar zahteva tudi Abdić iz povsem drugih vzrokov.«

MILAN KOVAČIČ, varnostnik iz Račjega sela: »Če bi malo bolj resno spoštovali naše predpise, bi verjetno lahko že v kali zatrli podobne 'družbeno koristne' malverzacije. Mali človek se morda niti danes v tistih krajih ne zaveda škode, ki sta jo Abdić in njegova družina povzročila drugim delom Jugoslavije in končno tudi sebi, da so se znašli na robu preživetja. Tisti, ki je goljufal, pri nas ni vselej pošteno odgovarjal in je bojazen, da bo tudi kriminal najtežje sorte tako 'nagrajen'.«

JOŽE PETAN, upokojenec iz Črčnjic pri Šentjanžu: »Nikoli ne bodo ti, ki jim sodijo na procesu ob aferi Agrokomerc, pravično kaznovani, ker ne bodo mogli nikoli povrniti škode, ki so jo povzročili z največjim ropom vseh časov pri nas. Bojim se, da se bodo poskrili še nekateri, ki so gotovo imeli pomembno vlogo, verjetno večjo od večine obtožnih, saj so omogočili tako kriminalno početje. Sicer pa je žal pri nas dostikrat tako, da pravih krivcev za razne reči nečemo najti. Imajo pač večjo politično in še kakšno 'težo'.«

MARJAN ŽGAVEC, lekter iz Črnomlja: »Mislim, da za afero Agrokomerc niso krivi samo Abdić in sedanji obtoženi, ampak da bi morali soditi precej daljši verigi. Vendar kaže, da se bodo velike ribe tudi tokrat izmuznile, kar je za nas značilno v zadnjih 20 letih. Prav bi bilo, da bi sodišče zaslišalo vse priče, ki jih predlaga Abdić. Naj pride na dan vsa resnica, tako bo tudi sodba lažja in pravičnejša. Če bo sojenje vseskozi javno, pošteno in pravično, potem je vseeno, kje poteka. Če so za vso stvar vedeli tudi najvišji politiki, pa je niso prepričali, morajo tudi oni odgovarjati.«

JOŽE PETERLIN, upokojeni miličnik iz Metlike: »Vsekakor morajo biti zakon za vse enak. Kazen za vse vpletene v afero Agrokomerc mora biti primerna njihovim krivdi. Blage kazni za velika kaznivca dejanja so samo potuha. Sodišče mora zaslišati vse priče, ki lahko pomagajo razrešiti ta primer, ne glede na to, ali gre njihovo pričanje v prid ali v škodo obdolženec in ne glede na njihov položaj. Ljudje ta proces budno spremljajo in od njega veliko pričakujejo.«

kmetijstvo

55. NOVOSADSKI KMETIJSKI SEJEM

V Novem Sadu so 13. maja odprli 55. mednarodni kmetijski sejem. Odprt bo do 22. maja. Sejem spada med štiri največje tovrstne prireditve na svetu. Na njem razstavlja okrog 1600 razstavljalcev iz Jugoslavije in iz 73 drugih držav vse tisto, kar so ta čas sposobni trgu ponuditi proizvajalci hrane, kmetijske mehanizacije, embalaže, kemijskih sredstev in drugih izdelkov za kmetijstvo.

NAJBOLJŠE ŽREBICE V ZAKOL

BREŽICE — Uvajanje slovenske hladnokrvne pasme konj se v občini nikamor ne premakne. Premije za privez žrebet so premajhne in kmetov ne spodbujajo za nadaljnjo rejo. Rejci dobijo za žrebca največ, če jih prodajo za zakol. Dokler bodo razmerja med cenami in premijami tako neuskalnena, v konjereji ne bo napredka. Številke kažejo celo očitno nazadovanje, saj je bilo v občini lani pripisanih pod rodovniške žrebce 94 kobil, predlanskim pa 146.

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

V ponedeljek so prodajali merico šalotke po 1.000 din, fižol po 2.000 din, šopek redkvic po 500 din, krompir po 600 din, koren po 1.000 din, kolerabo po 1.000 din, suhe slive po 2.000 din, seme sončnice po 1.000 din, kozarec, bučno seme po 500 din, merico, jajca po 15 din, kilogram smetane po 5.000 din, sira trapista 7.000 din, sadike: zelja po 500 din, šopek, solate po 500 din, paradiznika po 100 do 250 din, paprike po 100 do 250 din, šopek. Sadike pe-larjanske so stale 500 din, vodenke 1.500 din, fukse 1.200 din in salvi-je 500 din. Kot je videti, ukrepi tokrat še niso vplivali na cene na tržnici, ki so za prvo sadje in zelenjavo že tako dovolj visoke. Tako je bilo treba za kilo jabolok odšteti 2.000 do 2.600 din, na stalnih stojnicah pa so bili na voljo že tudi paradizniki po 4000 din, jagode po 6.500 din, paprika po 6.000 din in kumare po 2.500 din kilogram. Šopek šmarnic je stal 500 din, cvet rdečega nagelja pa 200 din.

Sejmišča

BREŽICE — Na sobotni sejem so rejci pripeljali 140 do 3 mesece starih prašičkov in 63 nad 3 mesece starih. Prvih so prodali 98 po 3000 din kilogram žive teže, starejših živali pa 30 po 2100 din kilogram žive teže.

Kmetijski nasveti

Zakaj lešniki ne rodijo

Z vrtničarskim pridelovanjem debeloplodnih lešnikov je pogosto križ. Leske sicer bujno rastejo in cvetijo, a ne rodijo. Če že zastavijo plodove, ti počrnijo in odpadajo. Marsikateri lastnik vzame zato v roke sekuro in iztrebi svoje razočaranje. Seveda je pametneje prej vprašati za svet strokovnjaka, kot je to storil bralec, ki sprašuje, zakaj mu lešniki ne rodijo. Sodelavci kmetijskega zavoda mu v Nedeljskem dnevniku takole svetujejo:

Majhni pridelki lešnikov so posledica slabih okoljskih odnosov. Leska je enodomna rastlina, kar pomeni, da ima ločene moške in ženske cvetove. Cveti pred olistanjem in je tipična vetrocvetka. Prav zaradi tega je treba pri sajenju opravevalnih sort upoštevati smer vetra. Opravevalne sorte, ki naj ne bodo oddaljene več kot 20 m od glavne, sadimo v tistem delu nasada, od koder piha vetrovi. Lege, ki so odprte in nezaščiten pred vetrovi, niso primerne za lesko, saj močni vetrovi v času cvetenja odnašajo cvetni prah in s tem preprečujejo opraševanje.

Moški cvetovi prašijo od druge polovice januarja do sredine marca, ženski cvetovi pa so sposobni sprejeti cvetni prah 3 do 5 tednov. Če so ob koncu januarja in februarja visoke temperature, moški cvetovi predčasno cvetijo, nekaj podobnega pa se dogaja tudi na izrazito južnih legah, kjer cvetni prah predčasno dozori in ne oplodi ženskih cvetov. Zaradi slabše oploditve leska potem slabo rodi. Podobno se zgodi tudi tedaj, če cvetni prah pozebe.

Po 10 letih prično v vsakem primeru pridelki leske upadati, zato je treba grme pomladiti. To naredimo tako, da grme redčimo in spodbujamo rast novih mladih poganjков. Leskov grm naj ima 10 do 12 stebel. Vedeti je treba tudi, da je za velike pridelke potrebno gnojenje z organskim in rudninskimi gnojili ter apnjenje vsakih 5 do 7 let. Nujno je tudi varstvo pred boleznimi in škodljivci, zlasti lešnikarju.

Usodo so vzeli v svoje roke

V Ljubljani sta bili ustanovljeni Slovenska kmečka zveza in Zveza slovenske kmečke mladine — Predsednika organizacij sta Ivan Oman in Emil Erjavec

LJUBLJANA — Četrtek, 12. maja, bo zapisan v zgodovino kot dan, ko sta bili na javni kmečki tribuni v Unionski dvorani ustanovljeni Slovenska kmečka zveza in Zveza slovenske kmečke mladine. Še bolj kot sam ustanovitveni akt, ki niti ni bil planiran in pričakovani, pa bo ostalo v zgodovini zapisano, da so kmetje in njihovi somišljeniki na njej v jasnem in klenem kmečkem jeziku, razumljivem vsem in vsakemu, povedali tisto, kar smo prej že velikokrat slišali in je vse šlo nekako mimo nas.

Udeleženci javne kmečke tribune so sicer malce nasprotovali temu, ker je bil kmečki shod v Unionski dvorani, ki je bila premajhna za vseh 1500 udeležencev — zato so mnogi ostali pred vrati — a je tudi v tem kanček simbolike. Unionska dvorana je bila nekoč združna last, kakor so bile last zadruge še nekatere stavbe na Miklošičevi cesti v Ljubljani. Še preden povzamemo razprave s te javne tribune, pa moramo omeniti, da je bila Dolenjska skupaj s Posavjem tudi to pot bolj slabo zastopana, kakor da bi bilo z našim kmetijstvom popolnoma vse v redu. Slišati je bilo celo, da so bili vodilni v združenih in kmetijskih kombinatih pri nas dokaj rezervirani do ustanavljanja te zveze in so se tudi to pot pokazali veliko bolj papeški od papeža.

Tako kot še marsikaj novega in spodbudnega, je tudi pobuda za ustanovitev kmečke zveze prišla iz vrst mladih, kar daje upanje za prihodnost, je med drugim dejal eden najbolj uspešnih slovenskih sadjarjev v uvodnem delu razprave. Predsednik iniciativnega odbora za ustanovitev zveze in sedaj pred-

sednik Slovenske kmečke zveze Ivan Oman pa je nastopil z geslom Ivana Cankarja, da si bo narod pisal sodbo sam. Trdil je, da je socializem pomenil za kmeta novo obliko fevdalizma, in se zavzel za to, da bo socializem tudi po meri kmečkih ljudi. Namen ustanovitve kmečke zveze je, da bodo kmetje lahko v njej izražali svoje politične in gospodarske interese. Pozval je k podpori kmetov. Franc Zagožen je dejal, da kmetje niso samo pridelovalci hrane, ampak jamstvo narodovega obstoja. Poudaril je, da naša kmetijska politika ni bila sprejeta po demokratični poti, ampak je bila kmetom vsiljena. Emil Erjavec, predsednik Zveze slovenske kmečke mladine, je pojasnil razlike med obema organizacijama, ki pa morata obstajati druga ob drugi. V podkrepitev obstoja obeh organizacij je dejal, da mladi niso pripravljeni na kompromise, da ne priznavajo ne avtoritet ne pokroviteljstva. Mladi morajo v kmetijstvu videti ekonomsko, socialno in kulturno perspektivo.

V delu, ko so nastopali predstavniki kmetov, je bilo pogosto slišati zahteve

po stari pravdi, pa tudi veliko pikrih pripomb na dosedanja položaja kmetov, od prisilne oddaje dalje pa vse do sedanjih cenovnih nesorazmerij. Ko pa so nastopali predstavniki različnih institucij, je bilo slišati bolj umirjene tone. Slavko Gliha, direktor Kmetijskega inštituta Slovenije, je dejal, da bo Slovenska kmečka zveza avtentična kmečka organizacija, ki bo lahko sodelovala pri oblikovanju strateških ciljev. Govoril je o pripravljenosti SZDL, ki bo novo organizacijo vzela pod svoje okrilje. Posebej pa je poudaril, da je treba na primeru nove organizacije pokazati, kako si predstavljamo demokratične volitve.

Zato naj Slovenska kmečka zveza seže do sleherne vasi in krajevne skupnosti, tam pa naj v njeno vodstvo izberejo najboljše ljudi. Matija Kovačič je pojasnil ustavne spremembe, po katerih se bodo zadruge lahko ustanovljale po klasičnih združnih načelih. Dejaj, da se mora zadruga iz klasičnega socialističnega podjetja spremeniti v pravo za-

• Besede dr. Dragana Veselinova — »Vi veste, kaj so vaši interesi, ti pa so, da javnosti sporočite svoje neodtujljive ekonomske cilje. Vi ne želite vrniti se na staro pravdo, stare pravde ni, vi želite naprej... Vaši cilji so maloštevilni, ampak močni. Zato ste bili zmeraj nevarni. Vaš prvi cilj je, da imate pravico do svobodnega zemljiškega posestva. Vaša imovina je vaša neodtujljiva pravica, vaša pravica je, da jo širite. Kdor vam vzame zemljo, ki vam ne da, da jo pridobivate, pa naj se imenuje kakorkoli, je vaš sovražnik.« je dejal dr. Veselinov, gost iz Beograda, ki je tudi požel aplavz.

drugo, kjer bodo delili dohodek med člane. V razpravi pa je namesto Jožeta Smeleta, ki se je opravičil, sodeloval podpredsednik RK SZDL Viktor Žakelj in dejal, da je Slovenska kmečka zveza otrok sedanega kriznega časa in da mu je veliko do tega, da delo zveze uspe. Leo Freljh, predsednik Zadrugne Zveze Slovenije, je podprl tudi vse tiste umirjene glasove, ki so menili, da ne bi bilo prav, ko bi rušili vse dosedanje, kar je bilo dobro.

V razpravi je sodelovalo 40 razpravljalcev, prav toliko pa je bilo še prijavljenih zanj, a niso prišli na vrsto. Pred koncem zborovanja v Ljubljani so slovenski kmetje pripravili sporočilo slovenski javnosti in srečanje zaključili s pesmijo.

J. SIMČIČ

Sporočilo kmečke tribune

Več kot tisoč državljanov Slovenije, kmetov in prijateljev kmečkega stanu, ki smo se zbrali na javni kmečki tribuni v Ljubljani, v celoti podpiramo ustanovitev obeh kmečkih stanovsko političnih organizacij — Zveze slovenske kmečke mladine in Slovenske kmečke zveze.

Javno tribuno razglasimo za ustanovni občini zbor obeh zvez in obema iniciativnim odboroma dajemo pooblastila upravnih odborov. Podpiramo tudi programsko izhodišče obeh organizacij, ki bosta terjali popolno gospodarsko, socialno in politično enakopravnost kmečkega stanu in tako prenovo kmetijske zakonodaje in kmetijske politike, ki bo jamčila gospodarsko, demografsko, kulturno in narovarstveno oživiljanje slovenskega podeželja, posebej najbolj ogroženih in opuščanih delov naše krajine. Prepričani smo, da bo zvezi v teh zahtevah podpirala vsa napredna in demokratična javnost in da bo morala oblast bolj poslušati glas kmetijstva.

- Kmetje, zbrani na današnjem shodu, ne zaupamo več zvezni vladi.
- Zahtevamo neposredne volitve vseh organov oblasti, na katerih bodo lahko politično organizirani kmetje kandidirali svoje predstavnike.
- Zahtevamo ustavnopravno varstvo družinske kmetije in zadrugne lastnine ter odpravo zemljiškega maksimuma in vrtnih odvzete zadrugne lastnine.
- Zahtevamo odpravo kmetijskih, gozdarskih in lovskih monopolov.
- Zahtevamo takojšen popravek odkupnih cen mesa, drugače napovedujemo splošni slovenski živinorejski štrajk.

Pozeba vzela 2.400 ton sadja

V brežiški občini bo komaj petino jabolok, nekaj več češenj, sliv in višenj

BREŽICE — Sadjarjem se obeta slaba letina, posebej tistim, ki svojega pridelka niso zavarovali. Škoda zaradi pozebe 25. in 26. aprila je ogromna. Po grobi oceni, ki jo je pripravil vodja sadjarstva proizvajalce TOK Agraria Jože Vovk, bo pri kooperantih zaradi pozebe skoraj 19.260 ton manj pridelka, pri neorganiziranih zasebnih sadjarjih pa je mraz pobral 4770 ton sadja. Breskeve, marelice, hrušk in orhovev sploh ne bo, češenj in sliv je ostalo 40 odst., višenj 20 odst., jabolok 20- do 30 odst. in ribeza 20 odst.

Po cenah iz lanskega leta imajo organizirani sadjarji za 741 milijonov dinarjev škode, kmetje nekooperanti pa za 414,6 milijona dinarjev.

Strokovna komisija pri Agrarii meni, da je bila škoda v posavskih nasadih za-

to tako velika, ker so bile vse sadne vrste v času pozebe v polnem cvetu ali pa so že odcvetele, takrat pa so za nizke temperature, žal, najbolj občutljive. Vegetacija v Posavju je za sedem do deset dni prehitela odganjanje in cvetenje v drugih krajih Slovenije. Pozebi so delno

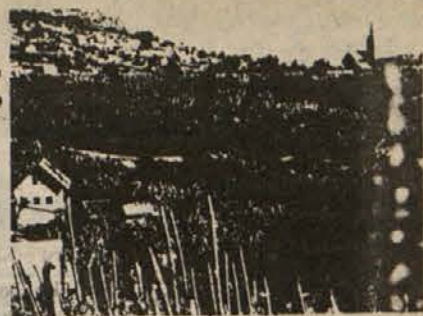
• METLIKA — Pozeba, ki je Belo krajino prizadela v noči od 25. na 26. april, je v metliški občini v vinogradih in na sadnem drevju povzročila ogromno škodo, ki po sedanjih ocenah znaša več kot milijardo dinarjev. Posebna komisija je ugotovila, da je pozeba prizadela 444 hektarjev vinogradov in da bo na teh površinah pridelok v povprečju za 46 odst. manjši. Pri donosu 8.000 kg grozdja na hektar bo izpad pridelka kar 1634 ton, kar pri ceni 600 dinarjev za kilogram grozdja znese nekaj več kot 980 milijonov dinarjev. Škoda na sadnem drevju je ocenjena na več kot 68 milijonov dinarjev. Pozeba je najbolj prizadela vinograde v Krmačini in na Rakovcu, kjer je pozeba kar 90-odstotna, najmanj pa na Radovici, v Bojanji vasi in v Vidošičih (od 10 do 20 odst.). Da je nesreča še večja, je le 15 odst. vseh vinogradniških površin v metliški občini zavarovanih. Komisija predlaga, naj vinogradniki prizadete vinograde oskrbujejo, dognojujejo, skrbno obirajo in skrbijo za vzgojo rodnega lesa za naslednje leto. Kot olajšave pa komisija predlaga regresiranje gnojil in zaščitnih sredstev ter davčne olajšave in kredite.

ušle le domače, ekstenzivne sorte jabolkan, ki cvetijo kasneje.

Dokončno oceno škode bodo po besedah Jožeta Vovka pri Agrarii lahko pripravili šele po junjskem trebljenju sadnega drevja. Napovedujejo, da bo odprlo še veliko plodov, katerih semenška zasnova je bila le delno prizadeta. Pri hruškah sicer računajo, da se bo razvilo še nekaj partenokarpnih sadežev, a koliko, se ne morejo napovedati. Najhujše so prizadeti orehi, saj se veliko dreves še ni opomoglo po pozebi 1985, zato sedanje pozebe ne bodo preživela in je pričakovati, da se bodo prej ali slej posušila.

J. T.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja Tit Doberšek

Vrnimo cvičku veljavo!

Stanje vinogradov se 20 dni po pozebi, ki je bila 25. aprila, ni popravilo, na splošno je še slabše, kot je kazalo prve dni. Ponekod so vinogradi videti kot žalostna pogorišča brez življenja in nove rasti. Zato k poročilu, objavljenemu v prejšnji številki, ni kaj dodati, škoda je ponekod še večja, kot smo pričakovali. Drži, da bo cvička manj ali pa ga sploh ne bo.

Cevraj je pozeba vinogradnike močno prizadela, je na drugi strani povzročila, da cviček pridobiva na veljavi. V zadnjih letih so ga mnogi pivci in gostinci omaloževali in ga uvrščali med manj vredno vino. Tako je pri marsikaterem vinogradniku ostal v sodih oziroma bil prodan ceneje, kot si zasluži. Sedaj, ko cvička drugo leto ne bo, bo drugače. Tako je pozeba nehote reklama za ponovno uveljavitev cvička.

TEDEN DOLENJSKEGA CVIČKA

Ta prireditve, ki jo od leta 1972 redno organizira društvo vinogradnikov, zdajna leta še lokalne pokušnje in prireditve po podružnicah društva utrjujejo veljavo cvička.

Tudi letos bo društvo vinogradnikov organiziralo to prireditve v večnamenskem prostoru srednje kmetijske šole pod Trško goro, in sicer od 10. do vključno 12. junija.

Letošnja prireditve bo imela pretežno strokovni značaj in bo obsegala predavanja o predelavi grozdja in negi vina, v soboto, 11. junija, pa bo demonstracija o kulturnem pitju vina. V nedeljo, 12. junija, bo skupščina delegatov z razpravo o težavah vinogradnikov.

TIT DOBERŠEK, tajnik
Društva vinogradnikov

Spet ugodnejši krediti

Pri črnomaljski HKS letos 270 milijonov din

ČRNOMELJ — Hranilno-kreditna služba pri črnomaljski kmetijski zadrugi bo iz hranilnih vlog, ki jih imajo kooperanti zadruge pri HKS, letos odobrila za okoli 270 milijonov dinarjev kratkoročnih in dolgoročnih kreditov. Za te kredite je zanimanje kmetov sedaj, ko lahko HKS po svojem preudarku določa obrestne mere, spet naraslo. Seveda so obrestne mere za kredite pri HKS veliko manjše kot pri banki, prilagojene možnostim kmetijske proizvodnje.

Največ povpraševanja je po kratkoročnih kreditih za tekočo proizvodnjo. Obrestne mere so različne glede na namen in rok vračila. Najvišja obrestna znaša 95 odst., to je za kratkoročni kredit za nakup kmetijske mehanizacije.

PITANJE PRAŠIČEV USTAVLJENO

BREŽICE — Pri prašičih, ki jih pitajo kooperanti, bo imel TOK Agraria do konca maja okoli 60 milijonov dinarjev izgube. Pri stokilogramskem pitancu je pridelajo 90 do 100 tisočakov, zato od februarja naprej pujskov ne dajejo več v rejo. Za sedaj bodo zadržali le plemenško rejo. Dokler bo pitanje prinašalo take izgube, bodo prodajali le majhne prašičke, težke po 10 ali 25 kg, odvisno od povpraševanja. Tok Agraria odkupi letno po 5 tisoč pujskov. Svinjereja je v veliki zagati, odkar so se krmila podražila za 400 odst. Kmetje čakajo, kaj bodo pri nesli novi ukrepi, in če es položaj ne bo izboljšal, bodo prisiljeni svinjerejo opustiti.

Uredništvo

Pokrovitelja prireditve Mercator, Kmetijska zadruga Novo mesto, in srednja kmetijska šola, bosta organizirala kmetijsko razstavo s prikazom drobne mehanizacije in zaščitnih sredstev. Aktiv kmečkih žena pri KZ Novo mesto in gostinska šola bosta poskrbela za razstavo kmečkih jedi, ki bodo pozneje na voljo obiskovalcem.

Za gostinske usluge in godbo za razvedrilo v popoldanskem in večernem času (s kulturnimi vložki, pevci) bo poskrbela Kmetijska zadruga, ki bo (poleg jedi) postregla z najvišje ocenjenimi cvički, ki so bili ocenjeni na glavni degustaciji dolenjskih vin v organizaciji društv vinogradnikov na srednji kmetijski šoli 25. in 26. marca letos.

Obiskovalci prireditve bodo poleg vsega lahko tudi pokušali in primerjali vina, ocenjena na glavni pokušnji. V tiskanem Biltenu pa bodo objavljeni naslovi pridelovalcev teh vin. V prireditve se bodo vključili še nekateri obrtniki, ki bodo svoje izdelke ponudili na stojnicah.

Od Novega mesta do kmetijske šole pod Trško goro bodo v kratkih presledkih vozili posebni avtobusi podjetja Gorjanci.

• Ob koncu naj še zapišem, da je prireditveni odbor na seji 11. maja odločno obsodil samovoljni postopek Hotela Kandija oziroma TOZD Zdravilišča tovarne zdravih Krka, ker je brez odobritve in soglasja društva vinogradnikov organiziral svoje dneve dolenjskega cvička v Hotelu Kandija od 12. do 15. maja.

O tednu dolenjskega cvička v času od 10. do 12. junija pod Trško goro bomo še poročali.

TIT DOBERŠEK, tajnik
Društva vinogradnikov

Vinarstvo pod elektronskim nadzorom

Novost iz Francije

Kmetijska šola v Blanquefortu pridelala na 35 ha vinogradov 200.000 steklenic slovitega vina 'Chateau Dillon', pri njegovi fermentaciji pa uporablja nadzorovano temperaturo. Znano je, da fermentacija poteka počasi, če je toplota nizka, če pa se močno zviša, to ugonablja kvasovke, brez katerih ni vretja.

Da bi uravnovesili temperaturo in dosegli za kvasovke najugodnejše življenjske razmere, so v kleti vgradili avtomatične regulatorje toplote. V vsaki cisterni z mostom s pomočjo senzorjev temperaturo nenehno kontrolirajo, celoten sistem pa krmilijo z mikroprocesorjem. Sistem za nadzorovanje temperature se imenuje enoterm, izdelala pa ga je firma Cesaci. Ob tej novosti lahko rečemo, da je tamkajšnje vinarstvo že pod elektronskim nadzorom, ki omogoči vrhunsko tehnologijo kletarjenja. (Iz Industries — Techniques)

A. B.

MESO — Prejšnji teden v črnomaljskih mesnicah ni bilo govedine niti za vzorec, pomanjkanje tega mesa pa traja že več kot tri tedne. Ni treba biti velik poznavalec naših razmer, da človek ve, kaj to pomeni: korekcije cen ali po domače podražitev. Bati pa se je, da bo potem na kavljih spet viselo meso, mesnice pa bodo kljub temu prazne, ker se ljudje ne bodo upali stopiti notri. Tolažba: vegetarijanci so menda bolj zdravi in živijo dlje.

PRASEK — Med artikli, ki jih je zadnji čas poredko videti na policah trgovin, se ko so, pa v trenutku izginejo, je tudi pralini prašek. V črnomaljsko občino hodijo ponj celo iz Karlovca. Na Vinici je eni taki »ekspediciji« trgovka lepo povedala, da jim pač ne more dati vsega praška, ker ga mora klasti ostati tudi za njihove stalne domače stranke. Kupci na veliko pa se s tem niso strinjali in so navaden nakup pralnega praška hoteli speljati v motne nacionalistične vode. Ni jim uspelo.

STENČAS — Janko Vranešič je pred svojo hišo na Kolodvorski cesti v Črnomlju postavil nekakšen stenčias in nanj razbesil kronologijo njegovega boja proti nacionalizaciji dela te hiše pred skoraj tremi desetletji. Vranešič hoče tudi na ta način ljudem pokazati, da se mu je takrat zgodila krivica, ki je tisti, ki so jo zakrivali v imenu »širših družbenih interesov«, nikakor ne morejo ali nečejo popraviti. Vranešič, prekaljen v tridesetletnem boju, pa se tudi ne da.

Drobne iz Kočevja

CIGANSKO NASELJE? — V novem Kajuhovem naselju so lepi stanovanjski bloki, ob njih pa razne lesene podrtije, ki še najbolj spominjajo na nekdanja ciganska naselja. Preveč trdne niso, saj se je ena zrušila, a na srečo ne na otroke. Nekateri stanovalci zatrjujejo, da so lesene drvarnice ob blokih nujno potrebne, ker so drvarnice v blokih premajhne. Spet drugi pa trdijo, da sploh niso potrebne, saj ima naselje centralno ogrevanje. Zdaj o tem razsojajo pristojni občinski organi in inšpekcije.

NAMA SE ŠIRI — V kočevski Nami urejajo povsem nov športni oddelek, ki bo odprt že proti koncu tega meseca. Bo na nekdanji terasi in bo meril okoli 200 kv. metrov ter nudil vse za šport in rekreacijo. Preuredili bodo tudi pritličje, kjer je ta oddelek zdaj, in delno razširili samopostrežnico.

MANJ PROMETA V CENTRU — SZDL je dala občinski skupščini pobudo, naj zapre središče mesta za promet z vozili. Sklep je zdaj tak, da bo ta zavora poizkusno uvedena, ko bodo prenavljali del Ljubljanske ceste in bo promet z vozili na tem območju tudi zato potrebno prepovedati. Med zaporo bodo proučevali vplive na promet, v ostalem delu mesta pa tudi posledice, ki jih bo imela zavora za poslovanje trgovin, gostišč in sploh na prebivalstvo. Šele po tej proučitvi se bodo pristojni dokončno odločili o usodi prometa v središču mesta.

Ribniški zobotrebci

DRAŽJE OGREVANJE — Ribniški izvršni svet je sklenil, da se centralno ogrevanje podrazi na 766 din za kv. meter stanovanj (ali za preko 67 odstotkov), odvoz smeti pa bo dražji za 40 odstotkov. Pričakujejo, da zdaj ne bo več nevednosti z ogrevanjem, kot so bile letošnjo zimo, ko je zmanjkalo kuriva.

KONCERT ODPADEL — Zaradi bolezni enega izmed članov je odpadel koncert ansambla bratov Avenikov, ki je bil napovedan v Ribnici 10. maja, in sicer v okviru 35-letnice tega ansambla. Organizatorji so bili zaradi tega razočarani, saj so vložili v organizacijo precej dela. Vodstvo ansambla pa jih tolaži, da bodo prišli gostovat jeseni.

REFERENT ZA ROME? — Ribniški center za socialno delo je predlagal občinski skupščini, naj bi dovolila zaposlitev še enega strokovnega delavca, ki bi se ukvarjal predvsem z romskimi zadevami. Občinski izvršni svet je na to vlogi odgovoril, da podpira prizadevanja centra za vključitev Romov v normalno življenje v občini, vendar je treba na dokončno odločitev o morebitni zaposlitvi strokovnega sodelavca počakati do 15. maja, ko bodo znani ukrepi ZIS in se bo vedelo, koliko sredstev bo na razpolago za področje socialnega skrbitstva in socialnega varstva.

Trebanjske iveri

PRAZNIKI — Lepo je praznovati bodisi občinski ali krajevni praznik, če je moč ljudi s povsem konkretnimi pridobitvami prepričati, da je bil v preteklem letu spet storjen korak naprej. Kako si potem takem razlagati, da krajevni skupnosti Velika Loka in Šentlovcen v aprilu nista obeležili skupnega krajevnega praznika in da prejšnjo nedeljo v Brezi na slavnostni seji vodstev krajevnih skupnosti in družbenopolitičnih organizacij KS Štefan, Trebnje, Račje selo in Dolenja Nemška vas predstavnikov slednje krajevnne skupnosti sploh ni bilo blizu?

VOJNA INIGRA — Praznično vzdušje v Trebnjem je že tako temeljito zlasti na prireditvah, ki so jih zvečine pripravili v KS Štefan. Še tisto malo prazničnega razpoloženja, ki naj bi mu svoje pridal občinski štab za civilno zaščito z organizacijo tekmovanja ekip prve medicinske pomoči pri stari šoli, pa je izpuhtelo, ko so otroci, ki so v razredih »igrali« ponesrečence, v resnici hudo potrebovali medicinsko pomoč, ko so se začeli dušiti v dimu dimnih bomb. Štirje otroci so konec tedna preživeli v novomeški bolnišnici, eden od resno ogroženih še ne 8-letni Andrej Z., pa je povedal: »Ta veliki naj se kar gredo vojno, nas, ta male, pa naj pustijo pri miru!« Več na 14. strani.

IZ NAŠIH OBČIN

Podzemno ogledalo

Črnomaljski jamarji raziskali že 230 belokranjskih jam

ČRNOMELJ — Od več kot 330 belokranjskih podzemnih jam so jih člani Belokranjskega jamarskega kluba, ki v Črnomlju deluje že 24 let, doslej raziskali že 230. Danes šteje klub deset članov, eden najbolj zagretilih in delovnih belokranjskih jamarjev je Stane Klepec, ki je član kluba od samega začetka. Klepec je eden od treh članov kluba, ki ima opravljen izpit za merjenje jam. Izdeluje tudi kataster jam in površinskih vodnih virov. »Dosegli se je nabralo preko 300 map z meritvami in raznimi podatki o belokranjskih jamah in vodnih virih,« je povedal Klepec. »Prej za te podatke ni bilo skoraj nikakršnega zanimanja, zdajnih pet let pa jih uporabljajo zlasti pri raziskavah vodnih virov. Sodelujemo tudi z Inštitutom za raziskovanje krasa in Postojne. Te raziskovalne naloge prinašajo našemu klubu več kot polovico sredstev za delovanje.« Zadnja tri leta črnomaljski jamarji intenzivno raziskujejo jame v metliški občini, zlasti pod Gorjanci, na območju, kjer je zaledje metliškega izvira Obrha, ki je že precej onesnažen. Njihove podatke pri iskanju novih virov pitne vode v metliški občini uporablja Geološki zavod.

»V jamah se kaže tudi odnos ljudi do okolja in narave sploh. Žal je ta odnos vedno slabši. Od 230 raziskanih jam jih je 35 močno onesnaženih; v jame ljudje mečejo vse, od komunalnih odpadkov, avtomobilskih karoserij, starih pralnih strojev do poginulih živali, našli smo tudi že strupe, avtomobilska olja in naftne derivate. Na srečo so te jame v podolju in ne v Poljanski gori, kjer je zaledje izvira Dobličice. V tem zaledju je treba raziskati še kakih 50 jam, da bomo ugotovili, kakšno je stanje.«

Stane Klepec: »Vedno več je onesnaženih in poškodovanih jam.«

Črnomaljski jamarji so odkrili in raziskali tudi nekaj tako imenovanih vodnih jam. Taka je tudi Kašćica v Poljanski gori, največja in najlepša belokranjska jama sploh, glede vode pa je zelo obetavna tudi jama pri Špeharjih, ki ima tako kot Kašćica tudi podzemna jezera. A. B.

V DVEH MESECIH

TREBNJE — Delegati trebanjske občinske skupščine so sprejeli poročilo o delu SO Trebnje in njenih organov od aprila 1986 do aprila letos, o čemer je imel uvodni referat predsednik občinske skupščine Nace Dežman. Delegacija KS Trebnje je opozorila, da je ves čas opozarjal, da je treba rešiti vprašanje financiranja krajevnih skupnosti. KS večino stvari reši brez pomoči občine, radi pa bi, da bi vsaj dobili odgovore od pristojnih na občini. Predsednik občinskega izvršnega sveta Maks Kurent je na to odgovoril, da odgovore pripravljajo, čeprav včasih z zamikom. V dveh mesecih bodo tudi podali model financiranja KS.

Plovemo v pogubo?

Besede borca o naši sedanosti

KOČEVJE, DRAGA — Ferdinand Katern, predsednik KS Draga, je na nedavni skupščini ZZB NOV Kočevje edini požel aplavz. Med drugim je dejal, da vedno sprejemamo lepe sklepe, uresničimo jih pa ne. Vodilni delajo po načelu »Ne glejte, kaj delam, ampak poslušajte, kaj govorim!« Ljudje zato izgubljajo zaupanje in zato sta propadla tudi že dva občinska referenduma.

Naša jugoslovanska družba ni zrela za tak samoupravni družbeni red, kot je zamišljen. V glavnem vsi pozabljamo na dolžnosti, zahtevamo pa pravice. Poštenost, skromnost in delavnost nimajo veljave. Ljudje si žele več reda in pravičnosti. Danes si že direktor ne upa ničesar reči slabemu delavcu, ker ima sam nečisto vest ali pa se boji za svoj položaj. Tako plovemo v anarhijo in pogubo vsega tistega, za kar so med vojno mnogi žrtvovali svoja življenja.

Spomnil je tudi na besede Marka Bulca, da je naš prijatelj tisti, kdor nam bo odklonil posojilo, nato pa poučaril:

»Še posebno pa me je bolelo, ko je šel predsednik Branko Mikulič v Italijo prositi za posojilo. Italijani so pri nas, posebno pa še v naši Dragarski dolini in občini, naredili veliko gorja, požgali so mnoge domove in so krivi za mnoge grobove, zdaj pa se spet ponižujemo pred njimi...«

J. P.

Dom starejših premajhen

V dom jih želi več, kot jih lahko sprejmejo

KOČEVJE — Dom starejših občanov je začel sprejemati varovance 1. julija 1986. V začetku je imel dom 124 postelj, zaradi velikega števila prošelj (vedno je 40 do 60 prošelj za sprejem več, kot jih lahko sprejmejo), so število postelj povečali na 131.

V domu je trenutno 130 stanovalcev, med njimi je 100 žensk in 30 moških. Od tega jih je 80 iz kočevske občine, 25 iz ribniške, ostali pa še iz 12 drugih slovenskih občin. Povprečna starost stanovalcev je 76 let in pol, zato je med njimi veliko negibljivih ali delno gibljivih, kar dve tretjini pa jih ima dietno hrano. V domu je zaposlenih 56 delavcev.

OTVORITEV ZA PRAZNIK

TRAVNA GORA — Sklenjeno je, da bo otvoritev prenovljenega doma na Travnji gori za dan borca. Dom, ki je največji v tem delu Dolenjske, je včasih upravljalo Turistično društvo Sodražica, zdaj pa ga Gasilska zveza Slovenije, ki ga je tudi temeljito prenovila. V njem bo tudi vzgojno središče gasilcev.

IZ NAŠIH OBČIN

Za zdravstvo bo leto predolgo

Črnomaljski zdravstveni dom ima po prvem trimesečju izgubo

ČRNOMELJ — Prvo letošnje trimesečje je črnomaljski zdravstveni dom končal z izgubo. Čista izguba znaša 42 milijonov dinarjev, skupaj z nepokritimi skladi pa 64 milijonov din. Lansko leto je zdravstveni dom sicer zaključil brez izgube, vendar je šlo to na račun tega, da so od zdravstvene skupnosti delež za letošnji januar dobili že konec lanskega leta. Zdravstveni dom se je sicer tako začasno rešil izgube, je pa zato imela zdravstvena skupnost večjo.

Letošnja izguba je nastala zaradi normalno visoke rasti stroškov. Ti so se v primerjavi z lanskim prvim trimesečjem povečali za 126 odst., zdravstveni dom pa dobiva od občinske zdravstvene skupnosti povprečne lanske dvanajstine, povečane za 40 odst., s tem denarjem pa nikakor ne morejo priti skozi. Tako dobijo od zdravstvene skupnosti po 78 milijonov dinarjev na mesec, samo za osebne dohodeke pa potrebujejo 95 milijonov dinarjev na mesec. Že tu jim zmanjka 17 milijonov din vsak mesec, materialni stroški pa so v prvem trimesečju znašali 100 milijonov dinarjev. Tako so vsak mesec za 50 milijonov dinarjev »prekratki«. Seveda bi po tem izračunu morala biti izguba v prvih treh letošnjih mesecih precej večja, kot dejansko je. Nekaj denarja dobi zdravstveni dom še od priliva iz drugih zdravstvenih skupnosti, od soudeležbe pacientov in od samoplačnikov, poleg tega pa jim zdravstvena skupnost, če se le da, nakaže denar tudi vnaprej. Jasno pa je, da je to samo začasna rešitev, kajti

prej kot staj se to mora ustaviti, če ne prej, proti koncu leta, ko se lahko zgodi, da bodo od zdravstvene skupnosti že dobili celoletno kvoto, do konca leta pa bosta še dva ali celo trije meseci.

Kot pravijo v zdravstvenem domu, notranjih rezerv tako rekoč ni več. Vse bi šlo le v škodo pacientov, ki zaenkrat težkega stanja v zdravstvu še ne občutijo neposredno. Že lani so v Črnomlju za tretjino zmanjšali nadure, ki jih je prej

ŠE DVA SPOMENIKA

KOČEVJE — Na območju kočevske občine je 76 spomenikov NOB. Denar za njihovo postavitve borčevske organizacije še nekako zberejo, težje pa je zagotoviti redno vzdrževanje, zaradi česar nekateri spomeniki že propadajo. To so ugotovili na zadnji skupščini občinske organizacije ZZB NOV. Sklenili pa so tudi, da je potrebno postaviti vsaj še dva spomenika, in sicer Kočevskemu odredu in v Mozlju prvemu narodnoosvobodilnemu odboru.

Teško, ne pa zaskrblijoče

Novi predsednik kočevske občinske skupščine Alojz Eržen o gospodarskih razmerah v občini

KOČEVJE — Novi predsednik občinske skupščine Kočevje Alojz Eržen je pred kratkim takole razmišljal o sedanjem položaju občine in njeni bodočnosti:

Stanje v gospodarstvu je izredno težko, ni pa zaskrblijoče. Gospodarstvo je zaključilo minulo poslovno leto s 3,15 milijarde dinarjev za sklade, amortizacije pa so obrabljali 9,5 milijarde dinarjev. Če upoštevamo še, da je bilo izgub za 2,5 milijarde, vidimo, da gospodarstvu praktično ni ostalo nič za raz-

voj, ampak da bo akumulacija zadoščala komaj za normalno vzdrževanje sedanjih osnovnih sredstev.

Na tako stanje vplivajo zunanje okoliščine pa tudi mi sami. Nekaj takih okoliščin je: obsežna in redko naseljena občina; v občini prevladujejo panoge, ki so v Jugoslaviji v težavah, slabo razviti gostinstvo, turizem, obrt in drobno gospodarstvo; veliko kratkoročnih posojil za obratna sredstva, naraščanje izvoza na konvertibilno območje. Seveda je tudi produktivnost slaba, delovni čas ni izkoriščen, gospodarstvo je preobremenjeno z raznimi dajatvami, kadrovska politika je šibka itd.

Za rešitev iz težav bo razen vsega, kar je razvidno že iz naštevanih težav, treba še zmanjšati administracijo na vseh ravneh, pridobiti v občino čimveč strokovnega kadra in ga primerno nagraditi ne glede na vse težave, saj se bo to slej ko prej bogato obrestovalo. Za območje vse občine pa je v delu znanstveno študija o (revitalizaciji) Kočevske, ki ne zajema le oživitve in ponovne poselitve podeželja in kmetijstva, ampak tudi obnovu infrastrukture in preusmeritev industrije pa tudi nekatere druge ukrepe.

J. P.

DELOVNO PROSLAVLJANJE

RIBNIŠKA — Ribniška mladina bo proslavljala »esek mladosti delovno, prvi sekretar OK ZSM Stane Hafnar. V tem mesecu so imeli že več delovnih akcij za ureditev mladinskih prostorov v stavbi nekdanje delavske univerze. Usposobiti in odprti jih nameravajo najkasneje do 25. maja. Mladim so na razne načine pomagali pri obnovi Inles ter krajevni organizaciji ZZB NOV in SZDL. Spodbudo za delo so ribniški mladinci dobili predvsem pri sosedih v Kočevju, kjer so mladinski klub že odprli. Tudi mladi Ribničanje nameravajo imeti v svojem klubu podobno dejavnost, se pravi okrogle mize, video predstave, razstave, igre, branje itd. in seveda tudi manjši bife, da bi tako dobili denar za dejavnost tega svojega doma.

Razen tega pripravljajo ta mesec za učence sedmih razredov ogled predstav mladinskih kulturnih dnevov v Ljubljani.

OČENJEVANJE VRTOV, BALKONOV IN OKEN

TREBNJE — Turistično društvo v Trebnjem, ki ga že več kot 8 let uspešno vodi Marija Cugelj, poziva krajanje, naj čimveč storijo za lepše okolje. Letos bo od sredine maja pa vse do avgusta posebna komisija spet ocenjevala urejenost vrtov, oken in balkonov, zato bi bilo prav, da nikjer ne bi manjkalo cvetja in zelenja. Ne le zaradi pohval in graj, ampak predvsem zavoljo lepše podobe mesta vsaj v turistični sezoni.

KRAJEVNI URAD?

STRUGE — V kočevski občini resno razmišljajo o predlogu, da bi v Strugah spet ustanovili krajevni urad. Središče Struge je oddaljeno 20 km od Kočevja, nekateri stroške vasi pa še občutno bolj. Prometne zveze s Kočevjem, ki je občinski središče, so izredno slabe, zato je predlog o ponovnem odprtju krajevnega urada upravičen.

ni bilo veliko in predstavljajo le dober odstotek v masi osebnih dohodkov. Eno od »notranjih rezerv« so tudi izkoristili že lani. V pomanjkanju denarja so dodobra izpraznili skladišče zdravil in sanitetnega materiala, kar so letos morali obnoviti, sicer bi ostali brez zdravil. Seveda so bile letos cene še višje od laniških.

Povprečni osebni dohodek 81 zaposlenih v črnomaljskem zdravstvenem domu (četrtina zaposlenih ima visoko izobrazbo, 16 odst. višjo in 40 odst. srednjo) v prvih letošnjih treh mesecih znaša 579 tisočakov.

A. B.

POUDAREK CESTAM

OSILNICA — O načrtih KS Osilnica za letos smo že poročali v več sestavkih. Razen tega je bilo sprejetih več drugih sklepov, s čimer je bil plan KS nato dopoljen. Ko so razpravljali o cestah, so sklenili, da regionalno cesto Mirtoviči—Zamost uradno odpro šele, ko bo popolnoma dokončana. Urediti je potrebno oprostitev davka tistim, ki so zemljišča brezplačno odstopili za cesto. Ustanoviti je treba odbor krajevnih skupnosti Osilnica (Kočevje-Slovenija), Turke in Plešce (obe Hrvaška), ki bo pripravil ponoven sestanek predstavnikov občin, regij in obeh republik, na katerem bi se dogovorili o posodobitvi vse ceste od Broda na Kolpi preko Osilnice do Cebra, kjer gre še za posodobitev kakih 7 km ceste predvsem na hrvaški strani. Sprejet je tudi predlog, naj bi sredstva naslednjega samopriskrva porabili predvsem za posodobitev vaških cest in poti.

J. P.

OSILNICA SLAVI

OSILNICA — Glavne prireditve ob prazniku Osilnice 21. maja se bodo izvršile te dni. Na predvečer praznika, jutri, 20. maja, bo ob 18. uri tradicionalni tek skozi Osilnico. Osrednja svečanost bo 21. maja ob 19. uri v dvorani v Osilnici, kjer bodo v kulturnem programu nastopili učenci šol iz Cebra in Osilnice. V nedeljo, 22. maja, pa bodo ob 10. uri člani Gasilskega društva Osilnica razvili prapor. Praznične svečanosti bodo zaključili 28. maja z dvema pohodoma, in sicer na Taborsko steno in Po poteh Notranjskega odreda. Oba se bosta začela ob 8. uri pred spomenikom v Osilnici.

Čas za sladoled

Kava bar v Trebnjem v novi prebleki

TREBNJE — Bližajo se vse toplejši dnevi in tedaj bosta brata Ekrem in Tahir Rushiti imela v lepo urejeni slaščiarni, ki so jo poimenovali Kava bar, spet polne roke. Slaščičarna tik ob trebanjski železniški postaji je znana po dobrih, okusnih sladoledih.

Ekrem Rushiti

v središču mesta, zdaj pa je zadnjih 17, 18 let tu, pri železniški postaji. Slaščičarstvo je že naša družinska tradicija. Jaz sem se izučil za natakarja v Novem Sadu, žena, tudi doma iz Tetova, je slaščičarka in pomaga predvsem v kuhinji, dve leti mlajši brat Tahir je tudi natakar, tako, da smo vsi v resnici zapisani gostinstvu, obrti, kjer je treba upoštevati pravilo, da ima gost vedno prav. Trudimo se, da so gostje zadovoljni, promet pa potem pride sam po sebi. Lani smo postavili novo Marlesovo montažno hišo, da je počutje gostov v novem lokalu lahko še boljše. V polletnih mesecih pa bo živahno na vrtu, ko mladi in tudi odrasli radi pridejo na sladoled. Izmed sedmih okusov imajo najraje okus po čokoladi, vaniliji, borovnici in banani. Precej prodamo tudi kav in osvežilnih napitkov, manj pa žganih alkoholnih pijač,« je povedal v lepi slovenščini 33-letni Ekrem Rushiti, ki ga je oče Ramadan pooblastil, da družno z bratom Tahirjem vodita Kava bar v Trebnjem.

P. P.

Veliko prispevajo še z delom

Krajevni praznik KS Dolenja Nemška vas, Račje selo, Štefan in Trebnje

BREZA — Krajevne skupnosti Štefan, Račje selo, Dolenja Nemška vas in Trebnje praznujejo skupaj krajevni praznik 15. maja v spomin na ta dan 1944, ko je Cankarjeva brigada za krajši čas osvobodila Trebnje. Organizator vrste prireditev je bila letos predvsem krajevna skupnost Štefan, ki je prejšnjo nedeljo tudi gostila delegate skupščin, svetov KS in predsednikov družbenopolitičnih organizacij.

Predsednik sveta KS Štefan Jože Vencelj je v krajšem govoru dejal, da so skupno vse štiri krajevnne skupnosti veliko naredile za napeljavo telefonskega omrežja in posodobitev cest, saj ima že skoraj vsaka vas asfalt. Zadržal se je zlasti pri dosežkih KS Štefan, ki je lani položila asfalt v Brezi, vasi, ki je bila v nedeljo gostiteljica sklepnega dela praznovanja krajevnega praznika, in delno tudi v samem Štefanu. Za okrog 3500 kv. metrov asfalta in naložbo okrog 45 milijonov je bilo denarja, zbranega s krajevnim samopriskrva, seveda premalo, zato so morali krajanje še veliko prispevati iz žepa, s traktorskimi, strojnimi in udarniški urami. V KS Štefan so lani prišli še do 9 telefonov, ustanovili pa so tudi mladinsko organizacijo, ki je na nedeljski slovesnosti pripravila krajši kulturni program, za

promenadni koncert pa je poskrbel občinski pihalni orkester pod vodstvom Iva Matoša.

Jože Vencelj

Kot je povedal Vencelj, je KS Štefan brez lastnega prostora, brez trgovine. Privabili bi radi nekaj obrtnikov, zato naj bi uredili manjšo obrtno cono. To naj bi postalo gibalo naglejšega razvoja krajevne skupnosti, ki ima seveda še druge načrte. Letos naj bi položili še okrog 3000 kv. metrov asfalta v Kam-

• Krajevni praznik KS Dolenja Nemška vas, Račje selo, Štefan in Trebnje so pretekli teden počastili tudi z rokometnim in šahovskim turnirjem, ki so ju dobili Trebanjci, prav tako tekmo v balinanju. Poški oktet iz Škofij je prejšnji petek pripravil koncert, Odred sivih jelč iz Trebnjega pa je ob tabornem ognju počastil tudi 30-letnico delovanja.

nem potoku in Griču, kjer živi bolj malo ljudi, razdalje pa so precejšnje, zato bo to za krajevno skupnost težko breme. Skupaj s KS Trebnje, Račje selo in Velika Loka pa bodo še nadalje sodelovali pri gradnji pokopališkega obzidja v Trebnjem. P. P.

Pomerilo se bo sto kovinarjev

Gostiteljica 9. delovnega srečanja je brežiška občina — Pomerili se bodo tudi avtomehaniki in obratni električarji iz posavskih občin

BREŽICE — Posavsko tekmovalstvo kovinarjev, avtomehanikov in obratnih električarjev bo letos spet v brežiški občini. Organizacijski odbor je dobil do petka več kot sto prijavi in vodja tekmovalstva Milan Lokar iz tozda Železniškega gospodarstva v Dobovi je z odzivom izredno zadovoljen.

»Vrednost merjenja praktičnega in teoretičnega znanja po njegovem mnenju vsako leto veliko prispeva k brežihnostni izdelkov in je odlična šola za obvladovanje kvalitete, ki posameznike navaja tudi k inovativnemu razmišljanju in tvornim dosežkom v delovnih kolektivih, kjer so zaposleni.« Dokaz za to, da so posavski kovinarji mojstri svojega poklica, je tudi njihova dosedanja odlična uvrstitev na republiških in zveznih tekmovaljih.

Na vprašanje, katere delovne organizacije bodo 21. maja sprejele tekmovalce, je Milan Lokar pojasnil, da se bodo zjutraj vsi udeleženci zbrali v dobovskem Trimu, kjer bodo napravili teoretični preizkus. Potem bodo strugarje odpeljali na praktično delo v Kovinoplast Jesenice na Dolenjskem, avtomehanike v brežiški Agroservis in konstrukcijske ključavnice v delavnice Železniškega gospodarstva v Dobovi. V Kovinoplastu si bodo obiskovalci med 11. in 13. uro lahko pogledali ročno kovanje, ki je pri nas že redkost, saj kovači izumirajo.

Tekmovalce vseh poklicev bodo do takrat odpeljali na letališče v Cerklje, da bodo videli razstavo letal, ki jo komanda garnizije prireja v počastitev dneva jugoslovskega vojnega letalstva.

KONEC MAJA SREČANJE V BEGEČU

BREŽICE — Skupnost, ki združuje enajst osnovnih šol bratov Ribarjev iz vseh republik in pokrajin, organizira letošnje 27. srečanje. Konec maja se bodo zbrali v Begeču v Vojvodini. Iz brežiške osnovne šole bo odpotovalo na srečanje 20 učencev in štirje pedagoški delavci. Učenci bodo nastopili s slovenskimi pesmi, tekmovali bodo v zmagarstvu v športnih disciplinah in v prometu. Sodelovali bodo tudi pri slikanju na zid. Za pedagoške delavce so leto izbrali strokovno delo iz biologije.

BOGRAJČANI GOSTJE BREŽIŠKIH ŠOLARJEV

BREŽICE — Od 18. do 20. maja se bo 136 učencev osnovne šole bratov Ribarjev iz Beograda mudilo v Brežicah. Prenočevali bodo pri družinah brežiških šolarjev. Gostiteljica je tukajšnja šola bratov Ribarjev. Za mlade Beograjčane priredi danes teden izlet v Kuntovec, da si bodo ogledali rojstni kraj predsednika Tita ter dom Zveze borcev in mladine Jugoslavije. V petek bodo na sporedu športna tekmovalja.

NARAVO KVARIJO

BREŽICE — Pri Gozdnem gospodarstvu niso ravno izbirčni, ko iščejo mesta za odlaganje drevesnih panjev in drugega odvečnega materiala s površine za topolove nasade. Vso šaro morajo zvoziti stran in savsko obrežje jim je bilo do zdaj najbolj pri roki. Založili so poldrugi kilometer brežine, ne da bi pomislili, da so taki posegi v vodni režim prepovedani. Inšpekcija tega ni sprejela. Ukrepala je, da prekrški te vrste ne bi prešli v navado.

KOSTANJEVIČANI GOSTIJO ISKRAŠKE

KOSTANJEVICA — Osnovna organizacija ZSMS Iskrinega tozda Industrija elektronika v Kostanjevici bo 20. maja gostiteljica volilno-programatske konference ZSMS delovne organizacije Iskra Elementi. Konference se bo udeležilo 40 delegatov iz vseh tozdov te delovne organizacije, kot gostje pa bodo sodelovali tudi poslovni delavci in vodilni iz družbenopolitičnih organizacij. Kostanjeviški mladinci bodo za goste pripravili ogled Kostanjeviške jame in Galerije Božidarja Jakca.

ŽIVIMO Z JEDRSKO ELEKTRARNO

KRŠKO — Jedrska elektrarna Krško in občinska konferenca ZSMS Krško sta pripravila kviz »Živimo z jedrsko elektrarno«, ki se ga bo udeležilo 11 ekip; 7 ekip z osnovnih šol in štiri ekipe osnovnih mladinskih organizacij. Namen kviza je, da se mladi tudi na ta način seznanijo z uporabo jedrske energije. Kviz bo danes ob 10. uri dopoldne v Delavskem kulturnem domu Edvarda Kardelja v Krškem.

DANES KURIRČKOVA POŠTA

BREŽICE — Maj je za šolarje izredno pester mesec, ves zapolnjen s prireditvami in tekmovalji. Pred osnovno šolo bratov Ribarjev pripravljajo danes slovesen sprejem kurirčkove pošte, ki bo nato obšla še druge odrede. Iz občine se bo letos 8 učencev udeležilo republiškega tekmovalja Vesele šole, od tega 2 iz Artič, 1 iz Cerklj in 5 iz OŠ v Brežicah. Na republiškem tekmovalju za Cankarjevo nagrado je sodeloval Brežičan Dejan Bibič, ki se je na tekmovalju za Dolenjsko in Posavje uvrstil na tretje mesto. V izbor za sodelovanje na republiškem tekmovalju iz matematike so prišli štirje učenci OŠ bratov Ribarjev iz Brežic in eden iz Globokega. Na področnem tekmovalju bo sodelovalo tudi šest plesnih parov iz brežiške šole, kjer so letos priredili dva plesna tečaja. Pred brežiško osnovno šolo bo letos tudi osrednja prireditev v počastitev dneva mladosti za šolarje.

Zaključek tekmovalja z razglasitvijo rezultatov in podelitvijo priznanj bo v

• V Trimovih delavnicah bodo do zaključne slovesnosti na ogled tudi izdelki tekmovalcev. Za kovinarje, ki bodo z drugimi gosti prišli v Dobovo kot opazovalci, bo to še posebej poučno, saj bodo lahko primerjali strokovno usposobljenost, natančnost in druge poklicne vrline delavcev v kolektivih Posavja.

Trimu v Dobovi ob 15. uri. Svečani del bodo podaljšali v družabno popoldne.

J. T.

ZDAJ ZBIRAJO ZA RK V KRAJEVNI SKUPNOSTI

BREŽICE — V občini bodo do konca maja zbirali denar za dejavnost krajevni organizacij Rdečega križa. Ljudem delijo v zameno vrednostne lističe, da imajo v rokah dokaz za višino prispevka, ki ga dajejo za pomoč sokažanom in za akcije, ki jih v krajevni skupnosti organizira RK. Mednje sodijo srečanja ostarelih, obdarovanje in obiski bolnikov, ki so priklenjeni na posteljo, in druge oblike pomoči. Ta mesec bo občinska organizacija RK seznanjala občane s programom zdravstvenih predavanj, z usposabljanjem za nudenje prve pomoči in nege bolnikov na domu, s krvodajalstvom, z zbiranjem protovolkov za darovanje delov telesa v zdravstvene namene, z dejavnostjo v splošnem ljudskom odporu in s poizvedovalnimi akcijami. V to dejavnost bo RK vključeval vse krajevne organizacije.

Šest mesecev brez plače

Zadruga Souvenir pred likvidacijo

JESENICE NA DOLENJSKEM — V zadrugi Souvenir, za katero je občinska skupščina Brežice letos izglasovala začasni ukrep družbenega varstva, čakajo na likvidacijo, delavci, ki so še tam, pa od novembra niso dobili niti dinarja osebnega dohodka.

»Pet nas je ostalo, dva potnika sta odšla sama, drugim trgovskim potnikom je delovno razmerje odpovedal začasni poslovodni organ,« je povedal Stjepan Noršič. »Po zakonu o združenem delu in po ustavi imamo pravico do minimalnega osebnega dohodka, in ker zadruga nima denarja, se obračamo za posredovanje na občinski sindikat. Do zdaj nam tudi ta ni mogel izposlovati denarja in komaj verjamemo, da

je pri nas možno pustiti delavce tako na cedilu. Izplačilo minimalnih zneskov, ki nam pripadajo, smo zahtevali od prisilne uprave, ta pa nima denarja niti za znanke in občina jih ji je odstopila za okoli 30 tisočakov. Pravico smo iskali tudi na republiškem svetu Zveze sindikatov. Dali so nam prav, vendar zman moledujemo. Prišlo je tako daleč, da si delavci iz Brežic in iz Samobora ne morejo plačati avtobusa za prevoz na delo.

Na vprašanje, kako je z delom, je bivši vodja komerciale Noršič odgovoril, da zdaj delajo občasno, do pred enim mesecem pa so delali redno, ker so z zamudo pripravljali zaključni račun.

In kaj je ukrenil sindikat? Predsednik Jože Tomc meni, da se v tem primeru neogovorno obnaša izvršilni odbor občinskega rezervnega sklada, ki se do minulega petka ni sestal, da bi na številne intervencije sindikata iz rezervnih sredstev pokrili minimalne osebnne dohodke za pet delavcev. Vsota ni tako velika, saj gre le za pet delavcev, ki imajo pravico dobiti po 160 tisočakov na mesec. Sindikat je za 1. maj dal vsakemu po 100 tisoč dinarjev enkratne pomoči. Pobudo za sodelovanje rezervnega sklada občine je dal republiški svet ZS. Občinski svet zdaj že mesec dni opozarja izvršilni odbor, naj se sestane in reši zadevo. Ker ni bilo odziva, je poslal pismeno zahtevo na izvršni svet občinske skupščine in postavil skladu zadnji rok za ukrepanje. Ta se izteka danes, 19. maja. Če bo tudi tokrat vse zaman, bo sindikat obvestil vso slovensko javnost.

J. TEPPEY

Stjepan Noršič: »Delavci smo brez plač, bivši direktor Milivoj Fabek, ki je po ugotovitvah SDL najbolj odgovoren za propad Souvenirja, pa si je ob prihodu prisilne uprave vzel dopust in v občini Novi Zagreb ustanovil novo obrtno zadrugo Partner.«

Izguba je izguba, tudi obetana

Temeljna organizacija za proizvodnjo papirja v krškem »Djuru Salaju« ima več kot milijardo dinarjev izgube — Ta bo pokrita do polletja

KRŠKO — Temeljna organizacija Proizvodnja papirja v Tovarni celuloze in papirja Djuro Salaj Krško je v letošnjem prvem četrtletju imela za 1,041 milijarde dinarjev izgube. Zaradi te izgube, ki je največja v krški občini, v delovni organizaciji niso zvonili k alarmu, kajti bila je na neki način pričakovana, saj so se 15. novembra lani povečale cene energije in surovin, medtem ko je ostala cena končnih izdelkov na dotodanji ravni.

Svetovalec poslovnega organa za ekonomsko vprašanja v delovni organizaciji Djuro Salaj, Pavel Krošelj, je povedal, da je zgolj slučaj, da je ta izguba sedaj prikazana v tozdu za proizvodnjo papirja. V delovni organizaciji, ki jo sestavlja sedem temeljnih organizacij, jih pet dela za proizvodnjo papirja. In 60 odst. te izgube je nastalo v teh temeljnih organizacijah. Vzrok za izgubo je predvsem v tem, da so se lani bistveno povečale cene energije, ki so v ceni pa-

odstotno povišanje cen energije pa je prineslo vsak mesec dodatnih 1,6 milijarde dinarjev stroškov in v treh mesecih kar 4,8 milijarde dinarjev. To pa je bilo seveda preveč, da bi višje stroške lahko pokrili z večjo produktivnostjo, čeprav je bila prav v prvih treh mesecih tega leta domala na optimalni ravni. Vendar v proizvodnji celuloze, ki je tudi velika porabnica energije, niso imeli izgube, marveč so v bilanco zapisali celo nekaj ostanka dohodka. Takšno ugodno poslovanje tozda za proizvodnjo celuloze pa v »Djuru Salaju« pojasnjujejo s tem, da je celuloza dosegla na trgu precej višjo ceno; to se je dogajalo zlasti na tujem trgu.

»Vendar moram dodati, da zaradi ugodnejše cene na tujem trgu ne bomo pustili na cedilu domačih porabnikov. Že sedaj smo izvozili manj celuloze kot lani, ker smo med drugim oskrbovali z njo tudi našo temeljno organizacijo v Titovem Drvarju, ki pa smo ji celulozo prodajali po tržnih cenah. Sicer pa menim, da bomo izgubo pokrili že do polletja, saj je nastala tudi zaradi tega, ker je bila naša soudeležba pri prihodu časopisnih hiš do prvega aprila neustrezna. Sedaj smo svojo udeležbo povečali, seveda potem, ko so časopisne hiše povečale cene časopisov,« je povedal Pavel Krošelj.

Krošelj je povedal še, da so dobro poslovali tudi v Titovem Drvarju, kjer je bilo v prvem četrtletju izgube še za 2,663 milijarde dinarjev, to je za okoli milijardo manj, kot so načrtovali.

J. S.

Na Konjskem nočejo smetišča

Vaščani se boje smradu, podgan — Ogrožena tudi Izemski graben in Mirna?

KONJSKO — V sodelovanju s krajevno skupnostjo Boštanj naše načrte, zapisane tudi v programu zadnjega krajevnega samoprispevka, celo prehitavamo. Položili smo asfalt skozi vas Konjsko, uredili avtobusno postajališče ter obnovili okrog 800 metrov ceste na Presko in obnovili vodovod Preska. Do leta 1990 je tako ostala le še širitev okrog 400 m ceste od Škrajnerja do Raka. Brez samoprispevka pa smo napeljali 1500 m telefonskega kabla od Jutrjanke do vasi. Tako smo prišli do 10 priključkov. Zdaj pa poteka akcija za javno razsvetljavo,« je povedal predsednik vaškega odbora Konjsko — Laze in član sveta KS Boštanj Jože Mervič.

Seveda imajo vaščani, ki žive v 30 gospodinjstvih vasi Konjsko, Laze in Preska, ob hvalevrednih dosežkih, ki jih navdajajo z zadovoljstvom, tudi nekaj težav, a zastavimone se tokrat le pri najbolj bolečem. O tem je rekel Mervič tole: »Zahtevamo, da se ustavi odlaganje smeti v grapo ob cesti Radna — Konjsko. To črno smetišče že kakšnih 5 let pridno polnijo z razno šaro, od postelj, pralnih strojev pa do pomivalnih miz, predvsem številni Boštanjčani in Sevničani. Lani so začeli prav množično metati v grapo, kar jim je doma pač bilo odveč. Na to početje smo opozorili krajevno skupnost, saj je bilo to že prehud. Zahtevamo vsaj opozorilne table in poostren nadzor, da bodo brezvestni onesnaževalci narave tudi primerno kaznovani.

Vaščani odločno nasprotujemo tudi načrtovanemu odlagalšču blizu vasi. Nič nam niso podarili na sevniški občini in tudi smetišča nečemo. Bojimo se smradu in podgan. Lastnico zemljišča smo prepričevali, naj ne proda zemlje za smetišče, potem pa smo se bali, da ne bi

nič dobila, pa smo vse prepustili njeni odločitvi. Občinarjem se je hudo mudilo,

lo, saj so gozdarji takoj posekali lep krog gozda, z občine pa so prišli naglo zaključit predvideno odlagalščo. Ne vem, če so načrtovalci tega smetišča pozabili, da teče Izemski graben mimo »črnega« smetišča in spodaj pod načrtovanim odlagalščem Sevnice, izliva pa se v reko Mirno. Najprej bi bile na vrsti ribe, potem pa človeki!«

P. PERC

ŽUPANOVA TORTA IN ANIMATORI

SEVNICA — V okviru dneva mladosti priredi OK ZSMS Sevnica v soboto, 21. maja, koncert, na katerem se bosta predstavili dve nadvse atraktivni pop skupini. Zagrebski Animatori so dobro znani po vsej Jugoslaviji, saj imajo za seboj že tri velike plošče, od nedavnega pa nastopajo še z enim najboljših ozvočenj pri nas. Županova torta (slika) pa je mlada in obetajoča zasedba iz Novega mesta, ki igra široko paleto glasbenih slogov, od country in jazz do rock in pop glasbe; mnogim pa sta dobro znani njeni radijski uspešnici Stari moj kraj in Restantska. Zabava z omenjenima skupinama bo v TVD Partizan od 21. ure dalje. Sicer pa bosta skupini Animatori in Županova torta v naših krajih družno nastopili tudi v Metliki (nedelja 22. maja) in Novem mestu na Loki (27. maja).

Jože Mervič: »Most čez Savo so nam obljubljali ob referendurni krajevni samoprispevek, a s tem ni bilo nič, ker se občina ni kaj dosti zanimala. Bi pa bil most velika bližnjica za vaščane in delavce Jutrjanke!«

Krške novice

HIPODROM BO KMALU NARED

Krčani že kar težko čakajo na dograditev novega hipodroma, ki nastaja v nekdanji gramoznici, prav tako pa čakajo nanj tudi kmetje, ki bi si končno že radi prišli na jasno, kako bodo lahko ta športni objekt vključili v kmetijski plan. Naj povemo, da je to gramoznico nekoč izkoriščala IGMP Sava, ki bi jo morala po končani uporabi tudi sanirati, pa je IGMP kar prav prišlo, ko je vzniknila zamisel za gradnjo hipodroma. Zdaj imajo v tej tvrdki bojda še dodatno delo, saj so iz bodočega hipodroma zvozili preveč gramozja, pa ga morajo sedaj voziti spet nazaj. To seveda velja nekaj denarja, je strošek glede na bodoče užitke — gre za kakšnih 500 milijonov dinarjev — smešno nizke. Krški konjeniki obljubljajo, da bodo navezali stike s konjerejci v 20 kilometrov oddaljenem Sentjerneju, ki ima tudi hipodrom. Kakršnakoli podobnost z jugoslovanskimi razmerami je izključena.

NAJ POJE, KDOR IMA ČAS — Na nedavni občinski pevski reviji so bili izbrani trije pevski zbori, ki naj bi krško občino zastopali na posavski pevski reviji. No, in na te pevski reviji je strogi ocenjevalec ugotovil, da pevski zbor iz Zdol še ni dosegel tiste kakovostne ravni, da bi se lahko pojavil na regijski reviji. Ko pa se je izkazalo, da eden izmed zborov na posavski reviji ne more sodelovati, je pravico do nastopa dobil zdolski pevski zbor in tako se bo spet izkazalo, da je kakovost posavskega pomena, bolj važno je sodelovati. Kaj ne spominja to na naš ZIS?

OGLEDAL SI BO VILO BRANKA MAMULE — Tajnik občinske turistične zveze Slavko Kunej je pred kratkim odpotoval v Nerezine na Mali Lošinj. Izjavil je, da si bo spetoma ogledal tudi vilo Branka Mamule v Opatiji. Očitno je, da Slavko Kunej ni samo krški dopisnik Dela, ampak tudi redno bere Mladino, kar pa zelo nerad prizna pred neznanimi ljudmi.

Sevniški paberki

NITI ZA MALICE — Učenci so dober barometer, kaj se dogaja v družbi. Na sevniški osnovni šoli težko dobijo denar za malice, ker očitno v družinah marsikje že pred 15. v mesecu zmanjka celo za kruh in mleko. Tudi zato ZIS pri učiteljih, od fakultete do osnovne šole, vsaj v Sloveniji ne uživa nobenega zaupanja, saj ni videti konca ubadanja z gmotnimi vprašanji, temveč se še celo zaostrojuje.

MERE — V Mercatorjevem KOC-u, kot Sevničani imenujejo vse bolj priljubljeni Kmetijsko-oskrbovalni center, imajo na voljo tudi različne gradbeni material. Delavci, ki ga morajo strankam nakladati na kamion in traktorje, imajo težko delo; še več dela je seveda, ko morajo material, ki jim ga proizvajalci pošljejo tudi z vlakom, hitro razložiti. V treh naglici včasih tudi kaj zaškriplje. Naš bralec nam je tako zadnjič potožil, da so mu hoteli prodati si-poreks drugih dimenzij od tistih, ki jih je naročil. »Vrhovni« ga je klical kar v službo, češ naj hitro pride v KOC. Seveda, ko je hotel po knežje sprenedavo pojasniti našemu bralec, da so mu material že naložili, je temu kri udarila v obraz. Še bolj je bil bralec razburjen, ko ga je hotel trgovec prepričati, da ni nič hudega, če je vmes tudi kaj počenih plošč, položiti naj jih okoli hiše, saj se dajo menda lepo zafugirati...
ZABAVA — Res je bilo škoda lepih njiv za športno rekreacijski center za Kopitaro, če bodo na parkirišču ob bazenu nadaljevali z gostovanji razni klošarji z igralnimi avtomati ali brez njih. Je pa že boljše, če se mladina podi za žogo!

Hočevarjev Gasilec

»Predvsem slikam, vmes pa tudi kiparim,« pravi likovni amater Stane Hočevar iz Kočevja

KOČEVJE — Stane Hočevar je član kočevske likovne skupine, katere delo pa po smrti njenega ustanovitelja in voditelja Rada Megliča peša. Razstave skupine so vedno bolj redke pa tudi izobraževanje njenih članov v sodelovanju z akademskimi likovniki in likovnimi kritiki vedno bolj zastaja. Seveda kočevski likovniki kljub temu ne počivajo, ampak še naprej ustvarjajo, razstavljajo bolj v ožjih skupinah, pridružujejo pa se tudi likovnikom od drugod.

Stane Hočevar je med tistimi člani skupine, ki pridno ustvarjajo in občasno razstavljajo. Slika in kipari. Likovni kritiki so še posebno pohvalili upodobitev njegovih dveh hčera, ki sta še kot otroka utonili v Rinži. V njegovih Punčkah doživeto odseva velika ljubezen in trpljenje očeta ob izgubi ljubljenskih otrok.

V zadnjih letih s podobno zagnanostjo in ljubeznijo ustvarja slike in v kipih upodablja gasilce. Gasilsko okolje namreč dobro pozna, saj je gasilec od mladih let pa še stanuje in ustvarja v gasilskem domu. Prav te dni je dokončal nad 2 m visokega Gasilca, ki ga je ustvarjal več kot leto dni — seveda s prekinitivami, saj ni bil vedno razpoložen za delo, voljo pa so mu jemale tudi razne težave, na katere je med kiparjenjem naletel. »Gasilca« je dokončal med letošnjimi prvomajskimi prazniki na pobudo članov Gasilskega društva Kočevje, ki bodo letos slavili 110-letnico svojega društva. Ta Gasilec je največji kip, ki ga je Hočevar naredil doslej. Ze prej pa je izdelal, tudi iz lesa, dva gasilca. Enega je razstavjal pred dvema letoma na

pobratnem Rabu, kjer so ga odkupili tamkajšnji gasilci, drugega pa je podaril prijatelju.

Hočevar je sodeloval že na 14 razstavah po Sloveniji in na Hrvaškem pa tudi v Dolini pri Trstu. Zadnjič je razstavljala lani v okviru

HOČEVAR IN NJEGOV GASILEC — Na fotografiji je slikar in kipar amater Stane Hočevar iz Kočevja ob svojem doslej največjem kipu Gasilec.

likovnikov Slovenijalesa v Cerkljici, zdaj pripravljajo podobno razstavo v Celju, dogovorja pa se še za razstavo v Čakovcu. Ustvarjanje v lesu mu je blizu, saj dela pri Slovenijalesu-LIK Kočevje in se vsak dan poklicno ukvarja s tem materialom, kateremu v prostem času skuša vdihniti novo življenje.

J. PRIMC

Revijski večer učencev glasbe

Na tradicionalni reviji učencev glasbenih šol iz Brežic, Črnomlja, Krškega, Novoga mesta, sevnice in Trebnjega, ki je bila prvokrat v Trebnjem, 30 učenecv predstavi prav toliko skladb na šestih različnih instrumentih

TREBNJE — Medobčinska revija učencev glasbenih šol iz dolenske in posavske regije je že ustaljena vsakoletna kulturna manifestacija pod okriljem Društva glasbenih pedagogov Dolenske. Letos je bila taka revija prvokrat v Trebnjem, pripravila pa sta jo Center za izobraževanje in kulturo, ki deluje kot tozid v okviru VIO Trebnje, in trebanjska glasbena šola. Revije so se udeležili učenci vseh glasbenih šol na območju omenjenega društva, to je iz brežiške, črnomaljske, krške, novomeške, sevnice in trebanjske glasbene šole. Metlika svoje glasbene šole nima, pač pa ima dislocirane oddelke črnomaljske in novomeške glasbene šole in je bila na reviji zastopana prek njih.

Lepo pripravljena in tekoče izvedena prireditev je bila minuli četrtek v prvem nadstropju stare trebanjske osnovne šole, kjer so prostorno avlo z nekaj dodatki preuredili v ličen prostor za prireditev manjšega obsega, pridobitev pa je tudi nov klavir, prvi, ki se ga je posrečilo Trebnjem kupiti po vojni in bo posledje služil v glavnem za prireditev. »Ognjeni krst« je klavir prestal prav na tej reviji. Na njej se je sploh največkrat oglašil oziroma kar v osmih točkah revijskega

programa. To tudi pove, da je klavir še vedno prevladujoči instrument skoraj na vseh glasbenih šolah. Na njem so učenci iz raznih letnikov šolanja pokazali spretnost dveročnega in štiročnega igranja. Sicer pa so v ostalih štirinajstih točkah instrumentalnega sporeda nastopili blokflavti, trobentači, harmonikarji, klarinetisti in kitaristi iz sedeljujočih šol, in to kot solisti ali v sestavi. Med solisti so bili tudi učenci, ki so na republiškem tekmovanju učencev in študentov glasbe v Novem mestu osvojili drugo ali tretjo nagrado. Obeh prvonagrajenk na republiškem in potem še na zveznem tekmovanju v Ljubljani, mladih blokflavtik Robarjevi in Brinčevi, učenk novomeške glasbene šole, pa na reviji ni bilo.

»RESNICA O VINOGRADU«

OSILNICA — Z igrano Janeza Žmavca Resnica o vinogradu so člani amaterske dramske skupine KSD Parg iz Drage pred dnevi gostovali v Osilnici. Nastop so posvetili tudi osilniški učiteljici Anici Štivec, ki bo odšla v kratkem v zaslužni pokoj. Poučevanju otrok s tega območja in razvoju teh krajev je žrtvovala najljepši del svojega življenja.

RAZSTAVA IN PREDSTAVA

BREŽICE — V Galeriji Posavskega muzeja bodo jutri, 20. maja, ob 19. uri odprli razstavo del Edvarda Starca, slikarja amaterja iz Ljubljane. Ob tej priložnosti bosta igralca Mestnega gledališča ljubljanskega, Franc Markovič in Marjana Klanšek-Jaklič, izvedla delo Klopca sodobnega sovjetskega dramatika Aleksandra Gelmana.

TREBANJSKI ZBOR NA REPUBLIŠKI REVJI

ZAGORJE — Danes se začenja v tem zasavskem mestu tradicionalna republiška revija mladinskih pevskih zborov, na kateri bo nastopil tudi mlajši mladinski pevski zbor trebanjske glasbene šole, ki ga vodi Tatjana Mihelčič, ravnateljica te šole.

Nova »vlada« za slovenščino

Novo 7-člansko jezikovno razsodišče vodi novinar

Ze osmo leto teče, odkar so pri svetu za slovenščino v javnosti, ki deluje pod okriljem SZDL, ustanovili jezikovno razsodišče. Kaj je naloga tega strokovnega telesa, je razvidno iz njegovih izjav, ki jih teden za tednom pošilja v objavo slovenskemu časopisu. V min tega razsodišča prihajajo vsakdanji primeri malomarnega ravnanja s slovenščino in številni drugi, ki kažejo na zapostavljanje naše materinščine celo na slovenskih tleh, da o drugih okoljih sploh ne govorimo. Vsebinsko izjav lahko strnemo v ugotovitve, da jezikovnemu razsodišču ne gre toliko za javno žigosanje malicija slovenskega jezika, marveč želi s svojim delovanjem prispevati kar največ k zavesti, da je slovenščina v jugoslovanski državi povsem enakopravna z jeziki drugih narodov.

Pred kratkim se je v poslovnih prostorih novomeške Krke v Ljubljani predstavilo jezikovno razsodišče v novi sestavi. Novi predsednik je novinar in prevajalec Stane Ivanc, člani pa so še Marjeta Humar, Hermina Jug-Kranjec, Renata Zadravec, dr. Janez Dular, Jože Faganel in Viktor Majdič.

PEVCI IMV PELI V BREŽICAH

BREŽICE — Mešani pevski zbor IMV iz Novega mesta, ki slavi letos 10-letnico ustanovitve, je pred dnevi nastopil za članke kolektiva brežiškega tozda IMV. Celovečerni koncert je bil ponovitev programa, s katerim se je zbor pod vodstvom Slavka Raucha predstavil novomeškemu občinstvu letošnjega februarja, ko je proslavil tudi desetletnico delovanja.

z OŠ Mirna, ki ga vodi Duška Peček, otroški z OŠ Trebnje pod vodstvom Slavke Kukman in mlajši mladinski zbor trebanjske glasbene šole, ki ga vodi ravnateljica Tatjana Mihelčič. Tudi tokrat se je na odru zvrstilo deset zborov z okoli 400 mladimi pevci. Enako kot na občinski reviji zbori iz novomeške

• Pevska zveza Dolenske in Bele krajine, ki ima sedež v Trebnjem, pripravila še eno regijsko pevsko manifestacijo. To bo medobčinska revija odraslih pevskih zborov, ki bo čez dober mesec tudi v Novem mestu, na njej pa bodo nastopili zbori, izbrani na občinskih revijah v Novem mestu in Trebnjem ter na belokranjski reviji v Črnomlju. Prireditev bo posvečena spominu skladatelja Marjana Kozine, novomeškega rojaka.

občine so tudi nastopajoči na medobčinski reviji zapeli vsak po tri pesmi. Na sporedu so bile tudi tri skladbe Slavka Mihelčiča, belokranjskega rojaka, in njih izvedbi je navzoči skladatelj še posebej prisluhnil.

I. Z.

kultura in izobraževanje

Večer z Milo Kačič

Znana igralka in pesnica gostja 11. dolenskega knjižnega sejma

NOVO MESTO — Prihodnji teden bo KUD Krka v sodelovanju s študijsko knjižnico Mirana Jarca in Mladinsko knjigo iz Novega mesta spet izvedlo dolenski knjižni sejem. Prireditev, ki bo tudi tokrat v razstavnici avli Krkine poslovne stavbe v Ločni, ima že lepo tradicijo, saj je letošnja že enajsta zapovrstjo. Na ogled in naprodaj bo prek 900 knjig, ki so jih slovenske založbe izdale od lanskega do letošnjega maja, med njimi tudi knjižne izdaje založbe pri Dolenskem muzeju, študijska knjižnica pa bo na posebni razstavi predstavila slovenske pesnice.

Sejem bodo slovesno odprli v ponedeljek, 23. maja, ob 19. uri in bo na ogled do vključno petka, 27. maja. Gostja prvega večera bo, kot smo najavili že prejšnji teden, slovenska gledališka in filmska igralka ter pesnica Mila Kačič. Najjako nekoliko obširneje predstavimo.

Kačičeva je v gledališču (od 1945 do upokojitve 1970 je bila zaposlena v ljubljanski Drami) ustvarila več kot 120 najrazličnejših, večinoma karakternih vlog in nastopila v več kot 30 filmih. Na puljskem festivalu jugoslovanskega filma je dvakrat dobila zlato areno za stransko vlogo (v filmih To so gadi in Kormoran), na lanskem tednu domačega filma v Celju pa so jo razglasili za igralko leta.

Kot pesnica je nastopila dokaj pozno, šele po letu 1950. Izdala je pesniške zbirke: Neodposlana pisma (1951), Letni časi (1960), Spomin (1973, izbor), Poesie (1986, Milano) skupaj s štirimi italijanskimi pesniki in Okus po grenkem (1987, izdano ob pesnični 70-letnici). Mila Kačič je prejela italijansko nagrado La gherla d'oro za 11 pesmi, ki jih je v italijansko prevedla Jolka Milič. Z njimi je sodelovala na natečaju, ki ga je razpisala Akademija za umetnost in poezijo Renato Colombo v mestu Scavalle Sesia.

Za pesništvo Mile Kačič je značilna intimna, globoko človeška in na moč pretresljiva izpoved. Največ njenih pesmi govori o ljubezni.

V četrtek, 26. maja, bo v Krkini knjižnici v Ločni ob 19.30 večer, posvečen knjižni produkciji založbe pri Dolenskem muzeju. Predstavili bodo prve štiri knjige poslovsne knjižne zbirke Siga in pravkar izšlo knjigo Belokranjske vode izpod peresa dr. Dušana Pluta.

I. Z.

PLESNA REVJA

RIBNICA — Na nastop se pripravljajo ribniška plesna skupina, ki jo vodi Dijana Drobnik. Plesno revijo bo skupina izvedla v petek, 27. maja, in sicer v ribniškem Domu JLA.

PRIHAJA NAGRAJENEC

RIBNICA — Likovne razstave so tu zadnje čase pogostne in zanimive. Izmenejujejo se slikarji in kiparji. Ta mesec prihaja v Ribnico novo likovnik. To je akademski kipar Lujo Vodopivec, dobitnik letošnje nagrade Prešernovega sklada. Razstavo njegovih kiparskih stvaritev bodo odprli v petek, 27. maja.

I. Z.

Igralo bo enajst godb

Vrh straških kulturnih dnevoov tudi tokrat srečanje pihalnih orkestrov Dolenske in Bele krajine z gosti

STRAŽA — Ta slikoviti industrijski kraj med Krko in Srobotnikom bo imel tudi letos dneve kulture, v okviru katerih se bo zvrstilo pet večjih kulturnih prireditev. Začelo se bo s pesmijo, in sicer v torek, 24. maja, zvečer, ko bosta ob 20. uri v kulturnem domu nastopila domači zbor in moški zbor iz Smihela pri Novem mestu. V sredo, 25. maja, se bo ob 19.30 začel kulturni večer v OŠ Jožice Venturini v Vavti vasi, kjer bodo odprli tudi razstavo o XV. diviziji. V četrtek, 26. maja, bo v Straži ponovno začel delovati kino in to bodo obeležili z dvema filmskima predstavama v kulturnem domu: ob 18. uri za otroke, ob 20. uri pa za odrasle. V petek, 27. maja, se bo ob 19. uri pri straškem gasilskem domu začel nastop harmonikarjev iz KS Straža, nakar bo srečanje ob labor-

I. Z.

Mladost prepevala Novomeščanom

V dveh dnevih sta se v novomeškem Domu kulture zvrstili občinska in medobčinska revija otroških in mladinskih pevskih zborov, vsaka z okoli 400 nastopajočimi — Pevska zveza Dolenske in Bele krajine pripravlja še revijo odraslih

NOVO MESTO — Prejšnji teden sta bili v tukajšnjem Domu kulture ena za drugo občinska in medobčinska revija otroških in mladinskih pevskih zborov. Prvo je priredila Zveza kulturnih organizacij Novo mesto, drugo pa Pevska zveza Dolenske in Bele krajine. Bilo je nekaj pripomb, češ da se tako pomembni manifestaciji ne bi smeli zvrstiti tako hitro ena za drugo v dveh zaporednih dnevih, češ da je bil to prevelik napor za zборе, ki so morali obakrat nastopiti, poleg tega pa tudi pri sami organizacijski izpeljavi ni šlo brez nerove. Ob vsem tem seveda ne gre prezreti dejstva, da je bila medobčinska revija kot pomembnejša od obeh pevskih manifestacij znatno slabše obiskana, kar gotovo ni prav.

Na občinski reviji, ki je bila v ponedeljek, je nastopilo deset otroških in mladinskih zborov iz osnovnih in srednjih šol ali skupaj nad 400 pevcev. Predstavili so se: zbor male glasbene šole iz Novega mesta pod vodstvom Cvetke Hribar in ob klavirski spremljavi Tatjane Hadl; mladinski zbor OŠ Sentjerne; zborovodkinjo Milanom Pavličem; mladinski zbor OŠ Milka Šobar-Nataša iz Novega mesta pod vodstvom Marije Kraus; otroški in mladinski zbor bršljinke OŠ z zborovodkinjo Rado Rebernik; otroški in mladinski zbor OŠ Katja Rupena iz Novega mesta, ki ju vodi Marjana Dermovšek; otroški zbor grmske OŠ z zborovodjem Slavkom Rauchom ter mladinska zbor SŠPTNU in SŠTZU Boris Kidrič, ki ju vodita Tatjana Mihelčič in Franci Može. Ob tem velja povedati, da deluje mladinski zbor na srednji šoli pedagoške in tehniškonaravoslovne usmeritve v Novem mestu šele kako leto in je tako prvič nastopil na občinski reviji.

Štirje zbori s te revije so se uvrstili na medobčinsko revijo otroških in mladinskih zborov.

Izšla je knjiga Belokranjske vode

To delo dr. Dušana Pluta bodo predstavili jutri

ČRNOMELJ — V Tiskarni Novo mesto so te dni natisnili v 1000 izvodih knjigo dr. Dušana Pluta z naslovom Belokranjske vode. Besedilo je pisec priredil po svoji doktorski disertaciji in ga dopolnil z raziskavami posledice onesnaženosti Krpe s PCB ter s študijami o pomenu čiste in zdrave vode. Knjiga je izšla kot prvo delo poljudnoznanstvene knjižne zbirke v založbi pri Dolenskem muzeju v Novem mestu. Prva javna predstavitev te pomembne in aktualne knjige bo jutri, v petek, 20. maja, ob 13. uri v črnomaljskem hotelu Lahinja. Udeležencem bo o njeni vsebini in pomenu govoril mag. Marjan Ravbar, urednik zbirke, v kateri je izšla. Navzoč pa bo tudi avtor, ki bo odgovarjal na vprašanja.

Plutova knjiga Belokranjske vode je, še preden je bila natisnjena, vzbudila veliko zanimanja, saj načena ekološko občutljiva vprašanja te delnice med Kolpo in Gorjanci. Kolikšen pomen ji pripisujejo, pa pove med drugim tudi dejstvo, da sta soorganizatorici jutrišnje predstavitve — poleg Dolenskega muzeja — tudi skupščini obeh belokranjskih občin.

Bo Novo mesto odprlo vrata bienalu slovenske grafike?

Danes na Otočcu okrogla miza o namenu in pomenu te prireditve

NOVO MESTO — Novo mesto s širšim dolenskim zaledjem že dolgo potrebuje nekaj, kar bi prekrilo njegovo kulturo, pomagalo tej kulturi do večje izraznosti in mu s tem omogočilo postati eden od krajev, ki prispevajo dokajšnje dele k skupni nacioanalni kulturi. V vseh teh letih ni bilo malo posameznikov, ki so si prizadevali v tej smeri in prihajali na dan s tehničnimi in globljega premisleka vrednimi predlogi. Govorilo in razmišljalo se je o marsičem, še najupornejše ideje so prišle od likovnih ustvarjalcev in oblikovalcev razstavne politike, ki so bili sicer najzvejnejši in najprodornejši od vseh iskalcev novih oblik in načinov kulturnega delovanja.

Med najzvejnejšimi in najvnetejšimi zagovorniki ideje, naj Novo mesto vendarle zleze iz svoje kože in poskusi s čim takim, kar bi bilo novo ne samo zanj, ampak tudi za slovensko deželo, je ves čas, predvsem pa zadnje mesece, ko je ta ideja spet bolj oživela, uveljavljeni akademski slikar in grafik Branko Suhy. Njegov najnovejši predlog je, naj bi Novo mesto osnovalo slovenski grafični bienale na Otočcu. Pripravljen je tudi že osnutek pravilnika za takšno prireditev, ki med drugim predvideva, da bi bienale ustanovili tovarna zdravil Krka, novomeška kulturna skupnost in Dolenski muzej. Iz vrst predstavnikov imenovanih je se že oblikoval pripravljalni odbor, danes ob 11. uri pa se bo v dvorani Garni hotela na Otočcu začela okrogla miza, kjer bo govor o organiziranju predstaviti celotne slovenske ustvarjalnosti na področju grafike ter v okviru tega o organiziranju slovenskega grafičnega bienala na Otočcu, udeleženci pa bodo razpravljali tudi o osnutku pravilnika bienala.

Zakaj naj bi v Novem mestu ustanovili prav grafični bienale? Pobudnik in tudi organizator priprav Branko Suhy pravi: »Ideja o organiziranju takega bienala v Novem mestu in sedaj na Otočcu je stara več let. Se posebno pri nas v Sloveniji je grafika postala zelo popularna, č čemur je veliko prispeval tudi mednarodni grafični bienale v Ljubljani. V Sloveniji se z grafiko poleg starejših avtorjev aktivno ukvar-

ja tudi veliko število mladih diplomantov ALU. Ker pa so v ljubljanski mednarodni bienale vključeni le posamezni jugoslovanski avtorji, bi bil slovenski bienale lepa priložnost za mlade ustvarjalce in za uveljavitev njihovih ustvarjalnih hotenj.

In zakaj bienale na Otočcu? V kulturnem življenju Novega mesta in okolice v preteklosti nismo čutili, da bi mesto hodilo vzporedno z drugimi jugoslovanskimi in slovenskimi mesti, da bi posebno na likovnem področju sledilo novostim, vsebinam in visoki sodobni kvaliteti. Zato želimo v tem lepem predelu ob Krki pripraviti razstavo izvorne slovenske grafike, različnih likovnih usmeritev in tokov. S tem bi v slovenski prostor vnesli kvalitetno novost. Srečanje s slovensko grafiko na Otočcu pa bi pomenilo tudi za strokovno kritično javnost lepo priložnost, da se temeljito seznanj z vsem, kar na grafičnem področju nastaja v Sloveniji. V okviru bienala bi predstavljali tudi manjše izbore — male osebne razstave.«

Ob bienalu bi delovale najrazličnejše strokovne komisije, kot je navada pri tovrstnih manifestacijah doma in v svetu. Podelili bi šest nagrad z imenom »Nagrada Novega mesta za grafiko« in »Prix Otočec«. Predsednik strokovne komisije, ki bi podelila nagrade, bi bil tuj strokovnjak. Za slovensko umetnost bi nagrajeni grafični listi pomenili kvalitetno zbirko v Sloveniji nastale grafike. Teža sistematično ne zbira noben drug kraj oziroma muzej v Sloveniji.

Dovolj razlogov torej je, da dobi zamisel o slovenskem grafičnem bienalu na Otočcu javno podporo in se tudi udeležijo, in to kmalu, kljub kriznim časom in neizpolnim zahtevam po omejitvah porabe za kulturo. Prvo širše veljavno verifikacijo naj bi predlog o organiziranju bienala dobil že danes, po pretresu celotne problematike v zvezi s tem, na okrogli mizi na Otočcu. Priložnost je in bi jo bilo škoda zamuditi. Navsezadnje tudi tu velja, da je lahko vsak vlak obnem že zadnji.

I. ZORAN

S strpnostjo

Razmišljanje o Romih

K pisanju me je spodbudil sestanek »Anonimki o Romih v Ribnici« in napisala bi nekaj v njihovo dobro. Vse več se govori o neciviliziranosti Romov, njihovem slabem načinu življenja, nihče pa ne pomisli, kje tičijo vzroki za to. Mislim, da moramo razloge iskati tudi v nas samih. Prav gotovo se Romi ne bodo spremenili brez naše pomoči in našega razumevanja. Kako pa naj se socializirajo, ko pa jih zavržemo, jih prepustimo lastni usodi in se jih ogibamo kot garjevih živali? Če želimo, da čimprej postanejo podobni večini od nas, jim moramo pri tem pomagati in ne čakati, da bi se to zgodilo samo po sebi. Romi so predani tradiciji in žal odrinjeni na rob družbe. Včasih se mi dozdeva, da smo necivilizirani prej mi. Če bi bili civilizirani, ne bi imeli nič proti drugačnosti ostalih okrog nas in bi jih sprejeli medse. Toda v tem ne gre le za Rome. O Romih pa morda še to: ali ne živijo po svoje morda le zato, da bi nekomo nasprotni? Čas je že, da preidemo od besed na dejanja, a brez maske na obrazu. V vsakem primeru z zavestjo, da so tudi oni ljudje, čeprav drugačni.

IRENA ŠKUFCA

Zares tako neustrezen naziv?

Odgovor na stališče Jezikovnega razsodišča o imenovanju metliške prireditve vinska vigrad — Ne gre za folklorno obeležje, marveč za poetičnost

337. izjavo Jezikovnega razsodišča, ki je bila objavljena v Delu, ste v Dolenjski list očito prepisali zato, da bi z »velikim spodsrljajem« okrog poimenovanja metliške prireditve seznanili še vse tiste ljudi iz Dolenjske in Bele krajine, ki so članek v Delu prezrli ali pa tega časnika sploh ne berejo, so pa jasno najštevilnejši obiskovalci te prireditve.

Sodba Jezikovnega razsodišča se glasi: »Ime belokranjske prireditve se nam zdi tako stilsto kakor vsebinsko neustrezno. Zato vigrad prepustimo Koroščem. Belokranjci, ohranite jurjevanje, poimenovanje za nove prireditve pa iščite v svojem jezikovnem okolju.«

Videti je, kot da tej sodbi ni mogoče ugovarjati, vendar bom zaradi nekaterih netočnosti in nedoslednosti, ki so navedene v obrazložitvi, to storil.

Dopisnik L. D. je s tem, ko je vinsko vigrad v Beli krajini spremenil v belokranjsko vigrad (v izjavi Jezikovnega razsodišča ni nikjer omenjen pravi naziv prireditve), v nekem smislu razsodišče zavedel, saj bi pravilno predstavljeno ime, torej vinska vigrad, zaradi zanimive igre besed, odločno poudarjal slovenskih in ne tujih, navezadnje morda poželo celo stilsto in vsebinsko odobravanje imena.

Pri vinski vigradi se zdalec ne gre za tako prireditve, ki bi terjala ime iz lastne folklorne zakladnice. To bi morda veljalo, če bi z njo želeli prikazovati stare in samo v Beli krajini poznane običaje v povezavi s pridelavo vin, vendar je osnovni namen

predvsem v popularizaciji vrst in kakovosti vin, ki jih premore Bela krajina.

Res je, da je zasnova prireditve, bistveno drugačna od črnomojalskega jurjevanja, nudila veliko možnosti za drugačno poimenovanje, n. pr. dnevi vina in belokranjskih dobrot, praznik vina, vinska pomlad. Ni nam pa uspelo, glede na opisani in le deloma folklorni značaj prireditve, najti kaj primernega v belokranjski folklorni zakladnici, kot nam dobrohotno svetuje Jezikovno razsodišče. Odločili smo se za ime vinska vigrad. Z besedo vigrad smo želeli poudariti predvsem poetičnost.

Jezikovno razsodišče kategorično vztraja, da je beseda vigrad »lasti« Koroščem, vendar pa nekatera dejstva le porajajo dvome o tej trditvi. V slovarjih, leksikonih in pravopisu je ponekod, razen oznake Kor. (uporaba na Koroškem) in lit. (uporaba v leposlovju), beseda vigrad označena tudi z značilnim širokim križcem, kar pomeni, da je beseda zastarela. Da, možno je celo, da gre za izraz iz staroslovensčine. Upam si trditi, da nismo ravnali napačno, ko smo se pri poimenovanju metliške prireditve odločili za vigrad, saj smo uporabili slovensko in ne tujo besedo, kar je Jezikovno sodišče v mnogih primerih (plošček ali puck, priponka ali badge) priporočalo.

Na koncu koncev v Beli krajini v povezavi z vigradi ne gre za tako hudo »stuj« besedo, kar je razvidno tudi iz tistega dela obrazložitve Jezikovnega sodišča, kjer je govor o pisatelju Lojzetu Zupanču. Raz-

sodišče je zapisalo: »Pisatelj je bil rojen v Ljubljani, opisoval pa je tudi Belo krajino.« Očitno mu ni poznano, da je Zupanc skoraj polno desetletje, če ne celo več, poučeval in ustvarjal prav v Beli krajini, najdlje v Podzemlju. Potemtakem ni moglo biti res, da je Belo krajino opisoval od nekega drugod, kot je razumeti in navedene opombe. Morda je navdih za stavek »V rebrih Kučurja je umirala nadležna zima in v Belo krajino je tiholazno prihajala dolgo pričakovana vigrad« dobil v trenutku, ko je bil nekje zunaj Bele krajine, vendar si upam trditi, da je besedo vigrad v tistem času še lahko slišal prav od Belokranjcev. Dosleden, kot je bil, bi se sicer ne uporabil v delu, ki se nanaša na Belo krajino.

Iz tistega časa, ko je Zupanc živel v Beli krajini, se tudi sam zelo dobro spominjam, da sem nekatero zelo stare ljudi v Gradcu slišal izgovarjati besedo vigrad, medtem ko je od mlajših, tudi takih, ki so imeli 50 do 60 let, tedaj ali kdaj pozneje nisem več slišal.

O, pač. V zadnjih letih, odkar imamo v Metliki vinsko vigrad, se Metličani in okoliščani pomenjujejo nekako takole: »Mejdun, sem se imel dobro na vigradi.« »Veš, na vigradi pa ne bom nič šparal« ipd. Da, metliška vinska vigrad je postala pojem, vendar ne pomladi, temveč vesolja in razpoložeja.

TONE OMERZEL
Metlika

Kdaj spet brez skrbi na Smuk?

Pripombe h gradnji ceste — Kamen pred avto — Kdo nadzira delo?

Dovolujem si sporočiti, da se mi je 9. aprila letos, ko sem bil namenjen z avtomobilom na Smuk, na cesto nad železniško postajo privlači večji kamen. Misleč, da me kdo namerno ogroža, sem ustavil, da bi našel krivca. Toda ugotovil sem, da delajo novo cesto do bližnje cerkvice. Verjetno se je cerkvena oblast odločila obnoviti stavbo, ki je v dokaj slabem stanju, in je morala predhodno poskrbeti za cesto. Imam vtis, da delo opravljajo dokaj nestrokovno in da bi lahko prišlo še do večje nesreče, v čem materialne škode in ogrožanja življenj. Zato vprašujem, ali imajo za gradnjo ceste potrebno dokumentacijo, ali kdo nadzira izvajanje gradbenih del in kdaj bo poskrbljeno za varen promet vozil in pešcev po cesti na Smuk. Menim, naj občani zvedo prek Dolenjskega lista, kdaj bo potovanje po cesti na Smuk zopet varno.

M. K.
Novo mesto

NOVI PRISPEVKI ZA SKLAD

NOVO MESTO — V skladu za drage medicinske instrumente pri OO Rdečega križa je zbranih že 14.717.780 dinarjev, namenjenih za nabavo vakuumskih blazin. Nove prispevke so darovali: Vida Stančičević iz Vavte vasi je skladu odstopila 11.748 din honorarja za predavanje; namesto cvetja in vencev na grob dr. Erne Primožič so prispevali OK SZDL Novo mesto 30.000 din, Zora Jezovšek iz Ljubljane 70.000 din, vaščani Broda 50.000 din, Konferenca OOS DO Krka in sodelavci M. Potrča 112.000 din, Marija Stucin iz Ljubljane 40.000 din in OK ZKS Novo mesto 80.000 din. Sindikat tozda GS GI2 Pionir Novo mesto je prispeval 40.000 din namesto cvetja na grob Jožeta Turka, sodelavci Krkine Kemijske sinteze pa 126.000 din namesto venca na grob očeta sodelavke Jožice Goleš.

Stran s kostanji in z ljudmi

Mnenje o prostorskem načrtovanju v Novem mestu — Novi trg in bodoči mestni most grobo režeta v mestno podobo — Spoštovati preteklost

V protestu proti urbanistični politiki v Novem mestu, ki sem ga objavil 21. januarja letos v Dolenjskem listu in namenil komiteju za urbanizem občine Novo mesto, sem poudaril, da se vsaka napaka prostorskih načrtovalcev presunljivo odraža v našem življenjskem okolju. Pred časom je Filip Robar v Dolenjskem listu pisal o nemogočih prometnih razmerah v mestnem jedru in prepričljivo orisal, do kod utegne pripeljati anarhija in prostorskem razvoju. Ravno prometne razmere pa so tudi neposreden dokaz, kako se lahko odgovorni vsaj začasno speljejo na led in kako kratkovidno so odločali v preteklosti, ko so mestno središče zabasali s trgovinami, prebivalce pa od tam izgnali.

Podgorska metropola že desetletja ne premore razvojnega elaborata, ki bi vaj delno pripravil taktiko postopnega reševanja zagate v jedru, kakovostnega obnavljanja tkiva zunaj središča in določil arhitekturno strategijo. Površina Novega mesta je petdesetkrat večja od mestnega jedra, zato bi bil čas, da bi se posvetili širnim novomeškim predmetjem, ki bi lahko prevzemala funkcije jedra. Zdaj v prostoru gospodarijo zgolj komercialni interesi in improvizacija, kar kdaj naknadno mogoče vršijo v nerazumljive plahte, simbolično imenovane srednjeročni plan, PUP itd. Prebivalstvo v bitki za posel nima besede, njegova mnenja so cinično prezrta. Projekte delajo za namišljeno ljudstvo, ki ne živi tukaj; kot nož se zarežejo med nas in v mesto. Da bi prebivalstvo vseeno izvedelo, kaj je skrito za skopimi informacijami in obvestili v tisku, naj naštetjem posledice dveh trenutno aktualnih gradenj v Novem mestu, ki me osebno prizadenejo, arhitekturno stroko, ki očitno ni prisotna, pa zastavljajo.

Novi trg bo postal prostor tehnične eksibicije: posekali bodo kostanje, gradili kanal, namesto parka bo trg, mestno tkivo ulic bo z neuspeli rezi dobilo slepe ulice, med blokli na Jerebovi bodo speljali čez miren atrij, površina cest bo tako velika, da bodo pešci izgubljeni, ovirani, moteni. Skratka, mestna podoba bo izgubila značaj in svojo tradicionalno sliko. Novi most, ki je izredno grobo projektiran poseg v prostor, podobno ogroža izredno lepe in logično zasnovane prostorske elemente, kot so kostanjev drevored, hiša Zebra, prostor in ograja pred občino, desni breg Krke, del splošne bolnice in kasneje celotna poteza Partizanske. Tako bo na Novem

trgu še večja zmeda, z estetskega vidika pa bo Novo mesto izgubilo.

Zato zahtevam: 1) zaščito vseh dreves ob Cesti komandanta Staneta in Ljubljanski cesti, 2) dosledno spoštovanje vseh kakovostnih elementov prostora na območju Novega trga in desnega brega Krke, 3) javno razgrnitev vseh projektov in različic o Novem trgu in mostu čez Krko, 4) javno predstavitve mnenj o problematiki, 5) predstavitev zasnove Novega trga in novega mostu čez Krko v Dolenjskem listu, 6) prikaz razvojne strategije Novega mesta s poudarkom na urbanističnem urejanju in 7) upoštevanje pripomb prebivalstva.

Kajti zavedati se moramo, da so nekaj za Ljubljano najmenitnejše mesto pred nami gradile z ljubeznijo mnoge generacije. To bi morali spoštovati v vsakem posegu v mestu. Ali pa se bomo vpisali v prostor kot barbari?

BORUT SIMIČ

1. MAJ PRI SV. VIDU

Vsako leto Brežičani proslavijo 1. maj na bližnjem hribu in tudi letos so lovci tam dan pred praznikom pripravili veselico. Zakurili so kres ter ob kaplji in prigrizku prepevali pozno v noč. Več kot tisoč Brežičanov je tako počastilo 1. maj pri Sv. Vidu. Za boljše razpoloženje so z vinom poskrbeli še gasilci iz Žejnega in Tomšetovi, ki so ponudili zavetje v odprtem hramu. Za zabavo je poskrbel domači muzikant, tako da je bilo v lepem vremenu res prijetno.

BOJAN HROVATIČ

Prizadevnih je 8 vasi

S skupnim delom in prispevki urejajo pokopališče in mrliško vežico pri sv. Roku

V prejšnji številki Dolenjskega lista je v prispevku Telefon v vsako vas omenjeno, da vaščani Kota napeljujejo vodovod na pokopališče in gradijo mrliško vežico. Prispevek želim dopolniti, da ne gre le za vaščane Kota, marveč za

8 vasi, ki uporabljajo pokopališče pri sv. Roku. Vaščani ostalih sedmih vasi se čutijo namreč prizadeti.

Doslej so akcijo za ureditev pokopališča vodili že trije odbori. Priv je uredil vrstni red, uredil obzidje in postavil vhodna vrata, drugi odbor je zabetoniral pot do pokopališča. Sedanji se je lotil širšega programa, ki ga uspešno uresničujemo ob precejšnjih denarnih sredstvih vaščanov vseh osmih vasi in ob prostovoljni denarni pomoči borčevske in gasilske organizacije iz Kota pri Semicu ter prispevkih nekaterih obrtnikov in izseljencev iz Kanade in ZDA, ki imajo pokojnike na tem pokopališču. Napeljali smo že trifazni električni tok in tekočo vodo do pokopališča. To dvoje je bilo pogoj za preureditev stare mrliške vežice, ki je komajda bila vredna tega imena. Imeli smo primere, da so morali pokojniki čakati na pokop v mrliški vežici pri sv. Duhu onkraj Semicia.

Dela so se vsi zagnano lotili. Na delovne akcije je večkrat prišlo še preveč ljudi in so nekateri morali kar najaz domov. Doslej so odstranili staro ostrežje, prizidali dva prostora in zabetonirali ploščo. Les za ostrežje je podarilo GG Novo mesto, za kar jim gre vsa zahvala, za razrez pa je poskrbela KS Semic, ki je z razumevanjem odobrila tudi posojilo za nakup strešne opeke.

JOŽE HUTAR
Sadinja vas

CIRIL KOLEŠNIK
Brežice

Peter Trinko

17. aprila je končal svojo življenjsko pot učitelj Peter Trinko. Rodil se je v Gabrovki pri Trebnjem aprila 1942. Kot 9-leten deček je izgubil očeta, zato je padla na mater vsa skrb zanj, še posebej, ko se je šolal. V Novem mestu je leta 1963 doštudiral za učitelja, pozneje pa je od leta 1966 služboval v OS Podzemlju. S stalnim strokovnim izpopolnjevanjem si je pridobil znanje, ki ga je uspešno posredoval svojim učencem, od katerih mnogi danes zasledajo odgovorna delovna mesta. Vključeval se je tudi v dejavnost družbenopolitičnih organizacij in številnih društev na območju KS Podzemelj in širšega območja občine Metlika ter tako vsestransko pomagal pri vzgoji in izobraževanju prebivalcev tega dela Bele krajine. Kajti prežemali so ga čut odgovornosti, strpnosti, tovarištvo, vztrajnost, doslednost, dober odnos do sosedov in soljudi na splošno. S toplo dolenjsko govornico je bil prijeten sogovornik, ki zna prisluhniti drugim. Premišljeno in razsodno je delal in predlagal rešitve, ki so najbolj koristile ljudem, med katerimi je bil. Njegovo laboratorijsko delo je bilo obsežno delovanje v šoli in med ljudmi. Bil je humanist, ki je užival izredne simpatije. Toda vrinila se je bolezen, ki je bila najmočnejša. Na njegovo prežgodnji zadnji poti smo se pridružili sorodnikom, prijateljem, sodelavcem in družbenopolitičnim delavcem sosesde, krajan in mnogi njegovih nekdanjih učencev, da bi mu tako izrazili zahvalo in spoštovanje.

J. R.

VELIKO PRISPEVKOV

NOVO MESTO — V sklad za drage medicinske instrumente pri OOR so prispevali: ŽTO DSSS Novo mesto namesto venca na grob pokojnega Gračar Franca 40.000 din; delavci Uprave inšpekcijskih služb Novo mesto namesto venca na grob očeta sodelavke Vlaste Černe 40.000 din; Stanislav Žunič, Majde Šilc 9, Novo mesto, 70.000 din; Ludvik Murgelj, Bučna vas 32, Novo mesto, namesto cvetja na grob pokojnega strica Antona Kastrevca 40.000 din; osnovna organizacija sindikata Splošne bolnice Novo mesto namesto venca na grob očeta Pavle Kobe 50.000 din; Branko Radakovič, Rosalnice 19, 3.000 din; Marija Šetina, Vel. Bučna vas 24, Novo mesto, namesto cvetja na grob Rozalije Murgelj iz Jablana pri Mirni peči 20.000 din; Marija Šetina, Vel. Bučna vas 24, Novo mesto, namesto cvetja na grob Antonu Kastrevcu iz Vel. Bučne vasi 20.000 din. Do sedaj je bilo zbranih za vakuumske blazine 14.157.532 din. Vsem darovalcem iskrena hvala!

Franci Tratar

Nikdar več ne bo njegovega vedrega smeha, ne bomo se več smejali njegovim šaljivim pripombam, ki so naredile pouk zabavnejši in lažji. Ne bo več takega človeka in tovariša, kot je bil Franci Tratar. Bil je dober učitelj, strokovnjak za fiziko in spreten človek, ki se je lotil vsega. Tudi nas je učil delati, kajti zanj je bilo delo največja vrednota. Ko smo stali ob vazi narcis, ki smo jo postavili v njegovo učilnico, nam je bilo težko pri sruči, še fantom, ki se jim kaj takega zlepa ne zgodi. Koček za kočkom smo odgrinjali zaveso preteklosti in se spominjali trenutkov iz tih let, ko je bil naš razrednik. Bil nam je prijatelj, čeprav se tega nismo zavedali. Bil je prijatelj v pravem pomenu besede, brez slabih lastnosti. Najhuje je, da se je od nas poslovil tako zgodaj. Vedno se ga bomo spominjali kot prijatelja in razrednika, ki ga ni več, vendar nas spremlja in vsakem koraku in bo vedno živ.

Njegovi učenci

KRISTINA VERTOT
Staneta Rozmana 6
Murska Sobota

Franci Tratar

ŽIVAHNA IN MLADOSTNA ZLATOPOROČENCA

Kristina in Franc Meserko iz Spodnje Pohance sta 15. maja v krogu otrok, vnukov, drugih sorodnikov in prijateljev slavila petdesetletno skupnega življenja. Slavljanka Kristina je stara 70 let, mož Franc ji ima devet več, vendar še vedno naredi stoji na glavi, če je dobre volje. Po poklicu je čevljar. Svojo obrt je imel 30 let, potem je 12 let delal za pokojnino še drugje: pri Pionirju, na Opekrini in nazadnje v krški Celulozi. Tri hčere zlatoporočencev so se poročile od hiše, sin pa je ostal doma. Najdlje je šla Anica, ki živi v mestu Melbourne v Avstraliji. Pred štirimi leti sta jo obiskala, zdaj je ona prišla na njuno slavo z možem Slovencem in hčerko. Za starše je bilo to prijetno presenečenje in jim je polepšalo življenjski jubilej. (Foto: J. Teppey)

BELOKRANJSKA ZLATOPOROČENCA

V soboto, 23. aprila, sta praznovala zlato poroko 67-letna Marija in 74-letni Peter Popovič s Hrasta pri Metliki. Kot sta povedala, njuno življenje ni bilo lahko. 22. julija 1942 je njihova hiša pogorela do tal. »Niti žlice nismo imeli. Zelo pridni smo morali biti, da smo se pobrali s tal. Da pa nam je to uspelo, smo morali priti najprej do živine. Dokler si nismo leta 1949 zgradili hiše, smo živeli v italijanski baraki,« se spominjata. Popovičeva še vedno pridelata na kmetiji hrano zase in za par volov. »Delala bova, dokler bova zmogla. Najpomembnejše za naju je zdravje in to, da se razumeva s tremi otroki in šestimi vnuki,« praviata Popovičeva. (Foto: M. Bezek-Jakše)

Še: »Goljufanje s kartami«

Pripombe na pismo z naslovom Goljufanje s kartami, objavljeno 21. aprila

Kdaj ne pozna A. Ž., pisca omenjenega sestavka, vsebine osnutka Lokacijskega načrta HE Boštanj, prostorske zakonodaje in sistema družbenega planiranja, mora biti nad njim kljub vsej vsebinski zmešnjavi objavljenega pisma, ki ni slučajna, navdušen. Priznal bo, da je kljub vsej demokratizaciji A. Ž. zelo korajžen mož. A. Ž.-jev brezkompromisni napad in dolgoletna vesplošna družbena kriza ga bosta prepričala, da gre zaupati vsaki A. Ž.-jevi besedi. Takšen odziv bi bil smiseln in upravičen, če bi bil omenjeni pisec v sestavku korekten, dobronamerno kritičen in ne bi zavajal. Toda za vsi visokodonečim pisanjem se skrivajo resnični A. Ž.-jevi cilji, kot je biti v središču pozornosti. Pisec je uporabil le kot obliko za poudarjanje samega sebe in svojih ozkih osebnih interesov, z njim

pa želi zavajati premalo obveščeno javnost. Podobno je nastopil na javni razpravi, kjer je začel vsevprek žaliti, omalovaževati in zganjati neverjetne »štose«, ker mu ni šlo drugače. Njegov samogovor je bil čisti odraz njemu lastne narcisoidne osebnosti in mislim, da ga niso razumeli niti tisti, ki so mu namenili buren aplavz. Toda želim le opozoriti vse njegove morebitne pristaje, da se odločajo šele, ko si bodo pridobili vse možne informacije o HE Boštanj. Žal mi je tistih, ki so mu nasledili in mu sledijo, ker jih bo pustil na cedilu, ko mu bo korstilo.

O elektrarni in javni razpravi v Boštanju bi dodal le nekaj o stroki. Le-ta je prišla pred javnost z odprtimi kartami in z zakonsko uokvirjenimi rešitvami. Zaključki javne razprave zahtevajo

spremembo zakonodaje, ne pa iz nje pravilno izpeljanih strokovnih rešitev, čeprav so kritizirali prevsem slednje. Torej bo morala najprej družba spremeniti svoja izhodišča, potem pa bo možno drugačno urejanje prostora. Mnogim na javni razpravi to ni bilo jasno, kot še vedno ni A. Ž.-ju. Sicer pa se strinjam, naj se ponovno preveri lokacija jezua, naj se izdelajo vse študije, za kar je bila stroka vedno, da se v prostor poseže le v najnujnejem, in to čim manj. Več kot očitno nekaterim ni ustrezalo priznanje, da so stroka, krajan in investitor na isti strani. Ustrezala jim je konfrontacija, spor in krvav boj. Tudi A. Ž.-ju, ki je podžgal takšen boj. Mladina v prvih bojnih vrstah, poštena, a naivna, ga gotovo ne pozna.

Svoboda in tovarniški novinar

O pomenu in vlogi obveščanja v združenem delu je bilo veliko izrečenega in napisanega. Za ilustracijo, kako na to področje obveščanja gledajo njeni uporabniki, naj služi komentar enega le-teh: »Kaj mi koristi, če zveš vse podrobnosti o iransko-iraški vojni, a ne vem, kaj se bo jutri zgodilo v moji delovni organizaciji.«

Če na trditvah nekaterih predstavljamo obveščanje v združenem delu »kapitalni sistem obveščanja«, potem bi kazalo imeti do njega tudi ustrezen odnos. Temu pa v večini primerov ni tako. V poprečju so v ozdih še vedno neopredeljeni tako status kot pomen in vloga informiranja (obravnavajo se kot nujno zlo), kar se jasno odraža tudi v odnosu do samega novinarja. Ni tako izjemno razmišljanje, da je obveščanje zadoščeno že s tem, da v ozdih izdajajo časopis ali bilten, katerega vsebina niti ni tako pomembna. Novinar profesionalce, ki dobi osebni dohodek v organizaciji združenega dela, o kateri piše, je lahko nenehno v dilemi, kaj je zanj bolj obveščujoče: ali zvestoba poklicnemu kodeksu ali interesu politike lastne organizacije združenega dela, ko gre za informiranje o negativnih pojavih. Ali jih zamolčati (če je seveda z njimi sploh seznanjen) in tako (kot ob primerih Lik — Savinja, Agrokomerc) postati dežurni krivec, ker kolektiva ni objektivno in pravočasno informiral, ali o problemih vendarle pisati, tudi za ceno lastne ogroženosti.

Se z eno specifičnostjo se pri svojem delu nenehno srečuje novinar v združenem delu: s tem, kako sploh priti do takšnih informacij, ki so običajno pod embargom poslovnih struktur, ki sicer v tovarniškem časopisu z obilico samozadovoljstva prebirajo tekste o uspehih in zmogah ter vidijo funkcijo obveščanja bolj ali manj kot podaljšano roko propagande. Zato, če se le da, dobro čuvajo pred vsiljivim in kronično radovednim novinarjem vsako neprijetnost, ki bi lahko po nepotrebnem razburila člane kolektiva. Tako tovrstni časopisi, ki naj bi služili predvsem kot pomoč pri odločanju, vse prevečkrat ostajajo retrospektivni. V združenem delu smo še daleč od tega, da bi vzpostavili avtomatizirani pretok poslovnih in samoupravnih informacij, v katerem bi bil stičišče — prav novinar.

V tem kapilarnem sistemu obveščanja se novinar pogosto srečuje z dvojnostjo obveščanja. Enostavnejša in neboleča je naloga, ko le posreduje podatke in razne informacije, drugače pa je, ko si drzne zapisati svoje mnenje, stališče, ugotovitve in pobude. Slednje je sicer pri delu novinarja v ozdu deklarativno zaželeno, v praksi pa je povsem drugače.

Novinarji v združenem delu se ukvarjamo z multimedijskim obveščanjem (časopis, bilten, razglasna postaja), kar pomeni večjo zahtevnost in obseg del. Tako se v zadnjem času poraja vprašanje, ali biti novinar ali organizator obveščanja, saj se v ozdih vse prepogosteje pojavljamo kot »deklacija za vse«. Naj za ilustracijo navedemo nekatere statistične podatke. V letu 1986 je v Sloveniji izhajalo v ozdih 454 glasil s skupno naklado sedem in pol milijona izvodov (2 dnevnik, 13 tednikov, 17 je 14 dnevnikov, 151 mesečnikov, ostali izhajajo občasno). V obveščanju je tako ali drugače vključenih 2000 delavcev. Novinarjev, zaposlenih s polnim delovnim časom, pa je le 148. Prav tako so redkost profesionalna uredništva, uredniški odbori so tako rekoč le samoupravna formalnost. Sama formulacija organizator obveščanja pomeni, da je to delavec, ki obveščanje organizira in sam ne piše. Novinarji v ozdih pa dobro vemo, da moramo obvladati vse novinarske zvrsti in teme, ter da je razlika med nami in kolegi v množičnih medijih le v mediju in da pogosto časopis sami napolnimo z besedili. In tu prihaja do kratkega stika, naše delo ni normirano, na račun kvantitete se izgublja kvaliteta. Novinar v ozdu je »tauzentozak«, ne le na novinarskem in grafičnem po-

dročju, ampak je pogosto tudi strojepiska, fotograf, prevajalec, lektor, skrbi za stike z javnostjo, je servis za pisanje besedil za različne namene in potrebe delovne organizacije. Opis njegovih del in nalog je običajno precej abstrakten. Zahteva novinarjev v ozdih je, da se jasno opredeli in razmeji njihova disciplinska in vsebinska odgovornost, kar pomeni enega od pogojev za dobro opravljeno delo. Vprašanje disciplinske odgovornosti najbrž ni sporno. Nasprotno pa je z vprašanjem vsebinske odgovornosti.

• Vsakdo, ki zavira novinarja pri njegovem delu, se zaveda teže in pomena medijske informacije. Kreativni in ustvarjalni novinar v ozdu pa je lahko le svoboden človek, neobremenjen s tem, kakšna bo reakcija pri šefu. Čim nižje po lestvici ozdov in ože v prostor gremo, tem nižja je meja tolerance (nič ni narobe udrihati čez zvezno vlado, le da pustiš hišo pri miru). Logično se poraja vprašanje, zakaj je v času, ko padajo tabuji, v vsakem ozdu še vedno nekaj bogov, ki si lastijo pravico kontrole nad delom in življenjem novinarja oziroma sistema obveščanja.

Ob vsem naštetem pa je vendarle razveseljivo dejstvo, da naši stanovski organizaciji, tako DNS kot ZNJ, počasi spoznavata in priznavata specifičnost našega dela. Blizu smo spoznanja, da novinarstvo v ozdih ni nekaj drugorazrednega.

JASNA ŠINKOVEC

»Pridelovali bomo le zase«

Prvič, odkar obstaja in deluje metliška Kmetijska zadruga, se je v letošnjem prvem trimesečju zgodilo, da glavni del dejavnosti zadruge, se pravi vinogradništvo in vinarstvo, živinoreja in prašičeraja, ni rentabilen. To jasno govori o položaju našega kmetijstva sploh. Direktor metliške zadruge inž. Janez Gačnik resignirano pravi, da je v svojem dolgotrajnem delu v kmetijstvu in v zadruzi doživel že marsikatero težavo in krizo, vendar tako težkih časov za kmetijstvo še ni bilo.

Obe temeljni zadržni enoti, temeljna združna organizacija Kooperacija in tozdr Vinska klet, imata v prvem trimesečju izgubo, TZO okoli 90 milijonov dinarjev, Vinska klet pa okoli 60 milijonov din. Kakšen je položaj kmetijske proizvodnje in predelave, najbolje pove podatki, da je imel vinarški del tozdr Vinska klet v prvem trimesečju kar 140 milijonov dinarjev izgube, da pa je skupna izguba tozdr manjša, gre na račun njihove trgovske in gostinske dejavnosti. V družbenem sektorju kmetijstva, pravijo v Metliki, se v sedanjih razmerah ni mogoče izogniti izgubi, stanje na tem področju pa je vedno slabše. Pri vsakem kilogramu prirasta žive teže je imela zadruga v prvem trimesečju 1.000 din izgube, ta izguba pa se še povečuje. Da bi jo zmanjšali, so pred časom prekinili kooperacijsko pisanje prašičev na minifarmah v okolici Metlike. Seveda je to hud udarec kooperantom, ki so veliko denarja in dela vložili v gradnjo hlevov, poleg tega so tako ostali brez dela in dohodka. Jasno pa je, da se bo to poznalo tudi pri preskrbi z mesom. K takemu ukrepu je bila zadruga prisiljena, kajti proizvodni stroški so kljub »zamnrtitvi« močno naraščali, prodajne cene mesa pa so bile dejansko zamrznjene.

• Medtem ko se izguba v družbenem sektorju kmetijstva pokaže neposredno pri periodičnih obračunih, se v zasebnem kmetijstvu kaže tako, da kmetje zmanjšujejo proizvodnjo. Proizvodnja mleka pada iz meseca v mesec, zmanjšuje se stalez krav. Pred kratkim se je še dalo slepiti, da stvar ni tako huda, češ da je govejega mesa v mesnicah še vedno dovolj. Vendar vsi, ki poznajo stanje v kmetijstvu, vedo, da ta ponudba goveje živine ni posledica večje prireje, ampak zman-

jševanja staleža goveje živine. No, zadnji teden so prazni kavliji v mesnicah najbolj jasno govorili o stanju v živinoreji.

Tudi če se bodo cene po 15. maju lahko zvišale, jih nikakor ne bodo mogli povečati za nazaj in za naprej poslovala rentabilno. Z izgubo pa je močno prizadet tudi kolektiv zadruge, ki je tudi v tem trimesečju delal dobro in pošteno, tako kot ves čas. »Nagrada« za tako delo pa bo, če ne bodo izgube do polletja pokrili, kar skorajda ni možno, sanacijski program, takoj pa zajamčeni osebni dohodki. In ti zajamčeni osebni dohodki, ki so brez dvoma močno negativna spodbuda za delovno in siceršnje prizadevanje, so prišli v začetku kmetijske sezone, ko je največ dela. V zasebnem sektorju seveda ni nič bolje, kmetje so brezvoljni, njihov odziv na tako kmetijsko in gospodarsko politiko pa je poglobljanje tako imenovanega ithega strajka, ki bi ga lahko strnili v stavek, ki nosi v sebi grozotne posledice: »Pridelali bomo le za lastne potrebe.« In nihče, kdor je v sebi ohranil vsaj sled moralne občutljivosti, zaradi tega ne more obsojati kmetja, saj mu ta družba že dalj časa ne omogoča niti tega, da bi delal in gospodaril na meji rentabilnosti.

Vodstvo metliške zadruge še upa, da bo oblast spregledala in popravila napake, ki jih je povzročila z nespartaninimi ukrepi. Vendar o stanju v kmetijstvu in položaju kmetja v naši družbi največ pove nedavno zborovanje slovenskih kmetov v ljubljanski univ. dvorani, ko se morajo 43 let po končani vojni v socialistični domovini boriti za socialno in politično enakopravnost svojega stanu, stanu, ki je bil vsesokoli najtrajnejši in dolgo časa edini temelj slovenske nacionalnosti in njegove samobitnosti. Stanu, ki je v zadnji vojni prispeval odločilni delež k osvoboditvi tega naroda. V krvi in blagu.

A. BARTELJ

Ob »neuspelem« referendumu

Veliko diskusij je že bilo pri nas o tem, kdaj je referendum uspel. Eni trdijo, da takrat, ko daje pozitiven rezultat, se pravi, da so udeleženci glasovali za predlagane rešitve, drugi pa, da je uspeh že tedaj, ko pride na glasovalna mesta dovolj velik odstotek volilnih upravičencev, ne glede na to, kako so ti glasovali. Eno in drugo trditve se da utemeljiti.

Prvo predvsem z vidika, ki vsebuje nemajhen političen naboj. Samo pozitiven rezultat je po tej varianti uspeh neke politike, pozitivnega odnosa do naše družbene ureditve in težen k napredku, vse ostalo je negacija tega. Prav zato je bilo ob prvih referendumih, ki niso »uspele«, dvignjeno toliko prahu, njihove pobudnike in agitatorje pa toliko da niso klicali na politično odgovornost, ker niso znali svoje okolje dovolj družbenopolitično usmerjati in animirati.

Drugo trditve zagovarjajo tako, da so krajan, ki so v velikem številu prišli glasovati, že s samo udeležbo dokazali svojo politično zrelost, če pa je bil rezultat glasovanja negativen, se pravi, da so se izrekli proti ponujenim predlogom, pa je to stvar ali slabo pripravljene predloge, slabe predstavitve, ali pa tudi slabe širše družbene klime, ki ob pomanjkanju drugih vzvodov v družbi revolucija ljudi, da pokažejo svojo nejevoljo na ta način.

Nekaj takega, v splošnem, bi lahko rekli tudi ob izidu nedavnega referenduma o krajevnem samopriskpevu v Dolenjskih Toplicah. Mladost vodstvo krajevne skupnosti je, kljub smelosti, s katero se je lotilo analize in nadaljnjih ukrepov za rešitev tistega, kar se še da, da bi vsi načrti v KS le ne padli v vodo, izid globoko v duši gotovo potr. Pripravili so realne programe, do potankosti vkalkulirali v svoje načrte vse vidike ekonomskih gibanj, da bi predlagani načrt res izpeljali, ponudili, kjer je bilo možno, vsem krajanom nekaj. Izhajajoč iz dosedanjih prelivanj solidaritosa, so uštim, ki so do sedaj izpadli, ponudili nekaj več, upoštevali so splošne potrebe v krajevni

skupnosti in vse skupaj na dolgo in široko na zborih krajanov utemeljevali. Vendar je bil izid referenduma negativen. Koga kriviti sedaj za to, če je sploh potrebno koga? Krajane pač ne, saj jih je prišlo na referendumsko mesta kar 95 odstotkov; ob upoštevanju vsega, kar so storili, tudi vodstva KS in vaških odborov ne. Pa vendar, razvoj kraja s prepotrebno komunalno infrastrukturo bo zaostal ravno v trenutku, ko je kazalo, da bi bili v nekaj letih lahko rešeni vsi večji problemi tega, za turizem tako pomembnega kraja.

• Zakaj so krajan glasovali proti? Nihče ne more trditi, da so to storili neosveščeno. Izbrali so pač med ponujenim in se odločili za »ne«. S tem so se odločili tudi za stagnacijo. So se odločili za enakost v siromaštvu, ki ga tako uspešno ponujajo deli naše širše družbe? Sociološki pravijo, da tako ali tako Slovenija ob iztrošeni industriji in prebivalstvu, ki se hitro stara neizbežno drsi v siromaštvo. Vsekakor se vsi zavedajo, da jim tistega, česar ne bodo žrtvovali sami in kar ne bodo naredili sami, nobeden ne bo dal. Je pač tako, da smo razvoj našega podeželja, pa naj bodo to ceste, vodovod, elektrika, telefonija, šole pa vse do vaških pokopališč in kulturnih domov, prevetili na krajan same, na njihovo lastno odrekavanje od čistega osebnega dohodka, odločanje o ogromno denarja, ki se odvali od prihodkov iz njihovega dela, pa so si prilastili drugi in imajo na delitev delovni ljudje kaj majhen vpliv.

Če razmišljamo tako, potem se nam »neuspeh« referendumu v Dolenjskih Toplicah pokaže v drugi luči. Kot izraz trenutne apatije delovnih ljudi, ki ravno sedaj, v tem trenutku, res ne kažejo velikega zaupanja ne v krajevno politiko niti v politiko širše družbe. Zato bi bilo neupravičeno kriviti za to kogarkoli. Zaupanje mora povrniti tisti, ki ga je pač odvzel. Ker pa računajo na to, da se bodo razmere tudi pri nas popravile, v vodstvu krajevne skupnosti Dolenjske Toplice niso vrgli puške v koruzo. Prilagajajo se pač sedanjim razmeram in poskušajo iz njih izvleči najboljše.

T. JAKŠE

Kdo in kako na prisilni dopust?

»Delavce ne bi smeli kar tako pošiljati na prisilni dopust. Treba je jasno opredeliti kriterije, koga in kdaj koga poslati na tak dopust, ne pa, da delavce, ki je na seznamu kar dobi odločbo. Tako se ne dela in zoper takšne postopke smo tudi na sindikatu,« je dejal predstavnik republiškega sindikalnega sveta minul ponedeljek na sestanku v Tovarni konstrukcij v Sevnici, ko so predstavniki matične tovarne, člani začasnega KPO Strojne tovarne Trbovlje, skušali pojasniti, kako se morajo ob pomanjkanju dela odločiti za vrsto ostrih ukrepov, mednje pa spadajo tudi prisilni dopusti delavcev. Seveda je odločno stališče sindikalnega funkcionarja dvignilo na noge predstavnike prisilne uprave. Se zlasti, ker je sindikalist opozoril, da se mora začasni KPO zavedati, da nosi svojo odgovornost za take ukrepe. »Veste, dragi tovariš, potem se boste pa morali na republiko hitro odločiti, kje boste dobili kaj denarja za pomoč, ker nam pod nogami gorja. Postili ste nas popolnoma same,« je vrnil logico Vlado Ščurk, član začasnega KPO STT.

Bodi ta zaplet iztočnica za razmišljanje. Ali ne bo v prihodnje vse več takih ostrih besednih dvobojev med politiki in gospodarstveniki? Sindikat pač mora ščititi delavce in po splošni sodbi jih pri nas še vse premalo. Morda jih še najbolj ščiti mala ustava, kot so nekateri poimenovali zakon o združenem delu. Po drugi strani pa ga gospodarstveniki, ki nimajo dlake na jeziku, imenujejo tudi »zakon za lenuhe«. V marsikaterem kolektivu se pritožujejo, da se ne morejo znebiti še tako slabega delavca, ker ga ščiti zakon, po-

tuho pa daje nedelavcem dostikrat sam sindikat. Skratka, protislovni pogledi na isto stvar so lahko tudi gibalno sprememb.

Si bo znal sindikat v teh kriznih časih tudi pri nas pridobiti moč in ugled? Prav gotovo, če bo res viden njegov prispevek pri socialnih programih za vse večji krog delavcev, ki so na robu preživetja. Ugled pa bo še večji, če bo sindikat pripomogel, da se bo uveljavilo zdravo gospodarstvo, ki edino lahko tudi dolgoročno pomeni rešitev za bolnike, kot so STT in drugi.

• O presežkih delovne sile govorijo že v Iskri, železarnah itd. In čisto človeško gledano, bi bilo res lahko vsakemu delavcu precej neprijetno pri srcu, če bi se (začasno) znašel na cesti z minimalno plačo, ki je bolj socialna podpora, zgolj zato, ker je — presežek! Zategadelj je zahteva sindikata v tem primeru na mestu, opravičljiva. Treba je določiti jasna merila tudi pri odrejanju delavcev na časne oz. prisilne dopuste. Tudi zato, da bi se že jutri, ko bi bilo dela spet dovolj, vedelo, kdo bo prišel prvi nazaj za stroj, v tovarno.

P. PERC

Odpadki ogrožajo tudi Posavje

Vode so merilo skrbi za okolje, a ne samo reke, tudi potoki, zato ob uvajanju industrijskih obratov ljudje v gospodarsko nerazvitih območjih že sprašujejo, kakšne odpadke bodo odtekale iz njih. Umazane industrije se vsi branijo in velikih kmetijskih obratov prav tako.

Za Posavje so farme na obeh straneh Sotle dobra sola. Posledice so morali občutiti na svoji koži, da so spoznali slabe strani industrijskega kmetijstva in da bodo poslej previdnejši. Smrad je samo ena od nezaželenih posledic, veliko več škode povzročajo snovi, ki uhajajo v vodo in ogrožajo življenje v njej, posredno pa tudi zdravje ljudi. Do takih nevidnih onesnaževalcev prihaja kljub čistilnim napravam celo v Sotli, ki je bila še do pred kratkim čista reka. Težave so imeli na Krškem polju, opozarjali so na onesnaževanje Gabernice, Krke in drugih vodotokov.

V Posavju je toliko takih pojavov, da bi morali imeti za vode samostojnega inšpektorja, da bi bdel nad njihovo kakovostjo in sproti nadziral večino delovnih organizacij, ne le največje in najbolj znane onesnaževalce. Dogaja se namreč, da delovne organizacije ne vodijo nobenega pregleda nad količino in kakovostjo odpadnih voda ali pa jih ne spremljajo po predpisih. Programe za sanacijo sicer imajo ali jih še izdelujejo, ni si pa nobena prisrbelna vodnogospodarskega dovoljenja za svojo dejavnost.

• V posavski regiji, kjer so zadnje čase zabeležili več izlitij nevarnih snovi, ugotavljajo med razlogi za tovrstno zadržanje okolja in z njim posredno tudi voda, da imajo v delovnih organizacijah, v katerih je prišlo do takih nezgod, zastarele naprave, ki jih vrh vsega še neredno pregledujejo. Pri tem tovarna celuloze in papirja v Krškem ni nobena izjema, ampak je zanjo to skoraj pravilo. Okolje ogrožajo tudi prevozniki nevarnih snovi, domači in tisti iz drugih republik, ker jih prevažajo z neustreznimi vozili in ker se sploh ne ozirajo na predpise.

Potem so za okolje nevarna še tovarniška dvorišča s strupenimi odpadki, ki se kopičijo na njih, saj ne vedo, kam bi jih odpeljali. V Posavju žal še vedno nimajo odlagališča za posebne odpadke in si pred njimi leta nazaj že zaiskajo oči. Dela za samostojnega inšpektorja je torej v regiji več kot dovolj, preventiva pa je zagotovljena čenjska kot odpravljanje škodljivih posledic.

J. TEPPEY

Domovina je vedno dlje

novinarji smo izvedeli marsikaj novega in na kraju samem začutili utrip grenkega zdomarskega življenja. Seveda se bo marsikdo nasmešnil, češ zakaj neki bi bilo zdomarsko življenje grenko, ko pa se zdomci kar kopajo v konvertibilnih markah. Pa marka le ni vse, še posebej, če kupčki niso tako visoki, kot si predstavljamo mi, in marsikdo izmed zdomcev bi marke kar zamenjal za dinarje, če bi le domovina bolj na široko odprla vrata za vrnitev.

Pa jih ne odpira, saj je ena izmed članic tega društva dejala, da jih na nek način radi vabimo v domovino, po drugi strani pa smo kar veselji, ker se ne vrnejo. Le kje bi dobili delo za vse zdomce, ki bi se radi vrnili? In tako pač ostajajo tam v Nemčiji. A v Nuernbergu se zdaloč niso ravnodušni do našega domačega dogajanja, ki ga redno spremljajo v časopisih.

Tisti večer se je v društvenih prostorih zbrala kar lepa skupnica zdomcev. Med njimi so bili predsednik društva Vinko Štajner, nekdanji predsednik Karel Topolnik, tajnica Majda Podlesnik, Franc Glavač, ki je eden izmed predsednikov Zajednice jugoslovanskih klubov, to je območne skupnosti klubov na severnem Bavarskem. Teh klubov je 35, le dva pa sta slovenska in drugi deluje v bližnjem Erlangu, s katerim društvo »Simon Jenko« tesno sodeluje. Dejavnost kluba je predstavljal predsednik Vinko Štajner. Povedal je, da je v društvu včlanjenih

okoli 130 članov, kar je veliko manj, kot pred devetimi leti, ko so klub ustanovili. Vendar so nekateri člani medtem zapustili Nemčijo, drugi nimajo več interesa za sodelovanje itd. V društvu seveda deluje vrsta sekcij, več športnih pa dramska in recitatorska, pevski zbor. In vse te skupine vadijo v društvenih prostorih po enkrat na teden, konec tedna pa se vrata kluba od 19. ure naprej odpro za vse člane in tedaj je tam družabni večer, ko se lahko pogovarjajo po slovensko in kdaj pa kdaj tudi zapojejo kakšno slovensko pesem. Zdi se, da je prav ta družabni večer srž delovanja kluba, saj pomenijo prostori košček Jugoslavije, košček Slovenije, kjer se lahko do kraja nagovore po slovensko. Dvakrat na leto pripravijo tudi piknik, kjer je udeleženec več, med njimi se tedaj pojavijo celo izobraženci, ki sicer največkrat ne najdejo poti v društvo.

Medtem ko zdomci pohvalijo delovanje naše konzularne službe, kjer dela devet uslužbenecv, pa tudi učiteljici dopolnilnega pouka slovenskega jezika, kamor pošiljajo otroke vsi po vrsti, z domovino nimajo najboljših izkušenj. Pred časom so pripravili razstavo domače obrti, ker so pač hoteli predstaviti naše domače folklorne bogastvo, pa se je na prošnjo odzvalo le podjetje Dom iz Ljubljane. Za denarno pomoč niso prosili še nikogar, tu in tam si zažele obisk domače glasbene skupine, pa so cene tako zasoljene, da

si jih tudi »bogati« zdomci ne morejo privoščiti. Na pomoč je priskočila le občina Krško, ki je za zdomske otroke organizirala letovanje na morju in bivanje pri njihovih vrstnikih v Krškem. Zdelo pa si seveda več sodelovanja, predvsem gostovanja kulturnih skupin in Silvo Mavsar iz Literarnega kluba Beno Zupančič je objubil, da bodo v prihodnosti eno tako gostovanje tudi organizirali. Sicer pa je zdomska dramska skupina gostovala v domovini z dramsko igro Kje je meja, ki jo je režirala njihova učiteljica. Na gostovanje imajo še sedaj lepe spomine, takega gostovanja pa jim ni uspelo organizirati pri zdomskih društvih v Nemčiji. Franc Glavač pravi, da je tega sodelovanja vedno manj in tudi aktivistov ni več, ki hoteli delovati na tem področju. Tudi v tujini se že kažejo naše domače razprtije, čeprav v tem slovenskem društvu nikomur ne branijo vstopa, kar imajo lepo črno na belem zapisano tudi v statutu društva. Sicer pa mednje prav rad zahaja tudi Nemeč Reiner, ki je poročen s Krčanko in se med Slovenci dobro počuti predvsem zaradi odprtiga in prijaznega ozračja.

Zdomci z zaskrbljenostjo spremljajo vse, kar se dogaja doma. Mnogi med njimi bi radi pomagali, marsikdo bi denar tudi daroval, če bi vedel, da bo koristno porabljen, pa so, žal, doslej imeli samo slabe izkušnje, tudi tedaj, ko so že skoraj zbrali 200.000 mark za žrtve potresa na

Kopaoniku. Tedaj jim je nekdo prepričal, da bi sami vročili denar resnično potrebni...

Najbolj pa se člani društva »Simon Jenko« razburijo, ko slišijo praviti naše domače zgodbe o nemških plačah, ki naj bi znašale tudi po 3000 do 4000 in 5000 mark. Po zadnjih statističnih podatkih je poprečna nemška plača znašala 1750 mark, le redki visoko kvalificirani in v vodilnih delovnih mestih v proizvodnji imajo 2000 do 2500 mark. In povedali so nam, da se z eno samo nemško plačo, ki znaša lahko le 1600 mark, v Nemčiji kaj težko živi in menda tak delavec dobi celo socialno pomoč za otroke in stanovanje.

Ko smo odhajali iz društvenih prostorov, smo se seveda prisrčno poslovili, ampak kljub dolgem pogovoru, ki je bil tu in tam prav po domače buren, se je zdelo, da vsega o zdomskem življenju le še nismo izvedeli. Kdo ve, če je sploh mogoče kdaj izmeriti razdaljo med zdomskimi in našim domačim življenjem, kajti zdi se, da je ta razdalja vedno večja, saj smo iz pogovora lahko razbrali, da si le redkokdo želi vrniti domov, ko so razmere tako negotove. Ampak zdomci na domovino ne bodo pozabili. Odločno, kar se le da, je prvi predsednik društva povedal, da je ponosen, ker je Slovenec, in še dodal, da se bo v njegovi hiši vedno govorilo slovensko.

J. SIMČIČ

NAGLUŠNA KAMERA

foto slišal:
Milan Markelj

VEŠ, POCENI SINDIKALNI IZLET NA MORJE SEM SI PREDSTAVLJAL NEKOLIKO DRUGAČE.

PO SVETU KROLI

NAJVEČJI ZAJTRK na svetu so pripravili v Steenwijkju na Nizozemskem. Za mizo se je zbralo 6626 ljudi, ki so pojedli 22.000 hlebkov kruha in popili 2000 litrov kave. Kar naj ta rekord velja, saj zares ni podatkov, kako je pri nas, kadar se zberejo strokovnjaki za razne kongrese in pokažejo, kakšne zobe imajo!

MED GOSTI na največjem zajtrku je bilo kar mirno, saj ni bilo med njimi divjih prikazni, kot je bilo to v predmestju Bangkoka, kjer se je v tamkajšnji restavraciji za nekaj časa med goste pomešal triletni medved, Mued po imenu. Gostje, ki so se mastili z divjačino, so jo jadrno ubrali na varno, medved pa je skrbno pospravil z miz, kar so pustili. Po pojedini se je dal odpeljati nazaj v kletko, iz katere je ušel. Morda je ob tej priložnosti kateri od gostov dosegel tudi kakšen hitrostni rekord, a tega ne bomo nikoli zvedeli.

NEVSAKDANJO GOSTIJO si je privoščil eden od treh buldogov, ki so na neki kmetiji v Severni Karolini napadli malega Chrisa Grahama, sina gospodarja kmetije. Požrešni pes je fantiču odgriznil cel uhelj. Živnozdravnik, ki je prvi priteknel na pomoč, je pse ubil in v želodcu enega od buldogov našel fantičev uhelj. Priložil ga je ranjencu in kirurgi klinike v Wilmingtonu so ga prišli fantiču nazaj, kamor pač človeški uhelj spada.

KROMPIRJEVO GOSTIJO so imeli na sporedu v Belgiji, kjer je neka državljanka vneto cvrla krompirček. Celih 78 ur in minuto čez se je ubadala s tem početjem, dokler ni na opozorilo zdravnikov, da ji tako navdušeno gospodinjstvo lahko škodi, prenehala cvreti. Namen je tako in tako dosegla, saj je za dve uri izbojšala dosedanja svetovni rekord v tej panogi. Rekorderki sta zvesto stala ob strani soprog in njena hči, ki sta za navdušeno krompirčarko olupila kar 5 ton krompirja.

NENAVADEN APETIT oziroma smisel za maščevalnost je pokazal skladiščnik v indijskem mestu Dargapur. Kot poročajo časopisi, je možakarja med hojo po skladišču premoga ugriznila kača. Nesrečnica!

Možakar jo je zagrabil in jo tako divje in temeljito obgrizel, da je spustila svojo plazilsko dušo. Ko se je tako namaščeval in zraven še okrepčal, je možakar malo legel, čez čas pa sedel na kolo in se odpravil novim dogodivščinam naproti.

HUDO POGOLTNA je bila tista ščuka iz sibirske reke Pečori, o kateri sovjetska sedma sila poroča, da je napadla nekega ubogega psa, ki je plaval preko reke k svojemu gospodarju ribiču. Mož psa ni hotel prepustiti ribi, pa je vrigel mrežo in ribo izvlekel na suho. V tem času je iz ribjega gobca gledal samo še pasji rep. Ribič je ščuko prerezal in kot v Rdeči kapiji je pes živ in zdrav skočil na dan. Omenimo še, da je bila riba težka 52 kilogramov. Brez psa, seveda.

(Iz DOLENJSKEGA LISTA
16. maja 1968)

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske Novice.

Gospodje in tovariši čevljarji

Strupena rosa ali peronospora naš največji in najhujši sovražnik — Kot grah debela toča v Novem mestu — Čevljarji se bore za svoj obstanek

(N a j h u j š i) in najnevarnejši sovražnik naših vinarov je sedaj brez dvoma peronospora ali strupena rosa, kajti ona je v stanju, da v malo dnevih uniči ves pridelek in še tudi trto tako oslabi, da je pridelek drugega leta dvomljiv. Kdor pa nekaj let zaporedno peronosporo zadostno ne pokunčuje, temu slednjič uniči ves vinograd. In vendar se najdejo lahkomišelniki gospodarji, ki sedaj premišlujejo, ali naj bi letos trte škropili ali ne, češ, vsaj lani ni bilo skoraj nič te bolezni, znabiti je tudi letos ne bo. Kdor se na to zanaša, ta se pač zanaša na slepo in se izpostavlja največji nevarnosti, da pride ob ves pridelek.

(C e s a r i c e) Elizabete bolnica v Novem mestu bo, kakor dosedaj kaže, početkom avgusta popolnoma do-delana. Tekom avgusta in septembra se bodo urejevali notranji prostori, a početkom oktobra se začno sprejemati bolniki. Paviljon za nalezljive bolezni bo tekem treh tednov pod streho, a mrtvašnica se zgradi čimprej se dovolijo naprošene podpore.

(P l o h o) s točo, debelo kot grah, imeli smo v Novem mestu in daleč na okoli dne 7. t. m. ob polu dveh popoldne. Precej škode napravila je na sadnem drevju in po vrtovih.

(G o s p o d j e) čevljarji pozor! Že pred lanskim letom pričeto ustanavljanje čevljarje zadrage se sedaj vresniči. Zadruga se vstanovi; pravila je že vlada odobrila. Koncem tega meseca bo ustanovni občni zbor. Pridite gotovo vsi na ta občni zbor, ker gre se za našo korist. Ako bodemo složni, lahko dosežemo marsikaj, kar se v skupni zadrugi ni moglo doseči. Zadnji čas je, da se rokodelci združimo, da si podamo roke in postanemo bratje med seboj, da zgine izmed nas vsa zavist ter da z združenimi močmi začnemo delati za svoj obstanek. Torej tovariši čevljarji, kadar bode proglašen občni zbor, pridite vsi!

(Iz DOLENJSKIH NOVIC
15. maja 1908)

Ko računalnik dobi ošpice

Okužbe računalnikov z elektronskimi virusi se množijo — Pojavili so se protivirusni programi in prvo učinkovito »cepivo« zoper nadlogo

Samo leto dni je bil na tržišču novi model Applevega računalnika macintosh II in že so se njegovi uporabniki srečali z zloglasnim računalniškim virusom, podobno, kot so nanj naleteli lastniki Commodorevih amig. V nekaterih programih, ki tečejo na teh računalnikih, se sami od sebe pokažejo napisi, ki niti najmanj ne sodijo v program. Na macintoshu gre sicer za miroljuben zapis, medtem ko na amige deluje hujši virus, ki uporabnikom briše podatke in sploh meša štrane. Ne en in ne drug pa nista vprogramirana po želji proizvajalca ne softvera in ne hardvera in dokazujeta, da so vsemogoči računalniki občutljivi in ranljive stvarce.

Običajno so očetje računalniških virusov tako imenovani hekerji, računalniški navdušenci, ki vdirajo v programe in sejejo viruse vanje zgolj iz ljubezni do vdiranja v najgloblje skrivnosti računalnikov. Zanje je vdor neke vrste intelektualni izziv in preskus resničnega znanja.

Prejšnji mesec je neki zahodnonemški heker vdrl v mrežo 30 strogo nadzorovanih računalnikov, ki jih uporablja ameriška vojska v Zahodni Nemčiji. Iskal je podatke o vojni zvezdi, atomskem orožju in vohunskih satelitih. Kot pravijo, se mu vdor ni povsem posrečil in do najpomembnejših podatkov ni prišel. A že to, da je vdrl v strogo nadzorovano vojaško mrežo, je presenetljivo.

Pojav se širi in vdori nikakor niso vedno nedolžni. Hekerjem pravijo že tudi računalniški vandali, da bi tako označili razdiralno plat njihovega početja. Vsajevanje virusov je že tako, kadar virusi uničujejo podatkovne baze in spodjedajo programe. Hekerji oziroma računalniški vandali znajo vsaditi neopazne programčke — to so v bistvu računalniški virusi — ki se potem sami kopirajo na trde diske in na floppyje ter se tako množijo s programi in preko računalniških mrež. Če so virusi dobrodušni in povzročijo, da se na ekranih izpisujejo samo kakšna smešna sporočila in kažejo različne podobice, potem še nekako gre. Drugače pa je, ko delujejo uničevalno, saj lahko zbršijo dragocene podatke in sesujejo celotno omrežje.

Zaradi njih se dviga sum v varnost računalniško hranjenih podatkov in računalniških mrež. Vladne ustanove in službe, katerih podatki zahtevajo strogo varovanje, skušajo preprečiti vdore na različne načine, med drugim tudi tako, da osrednji računalnik postavijo v zapečaten prostor. Manjša podjetja pa poskušajo vdore prepreči-

ti predvsem tako, da nabavljajo posebno programsko zaščito in da preprečujejo na poslovnih sistemih uporabljati programe, ki so javni, da bi tako preko njih ne vdrl nadležni virus v računalnike.

Londonska programerska hiša IDC je izdelala »odkrivalca virusov«, program za nazivom Kanačka, ki odkriva prisotnost virusa v Ibm-ovih osebnih računalnikih, kakršnih je tudi pri nas že veliko. Uporabnik ga naloži in na ekranu se pokaže slika kanačka; ptiček miga, če je z računalnikom vse v redu, če pa program odkrije v njem virus, pogine. To je

znamenje, da je treba vse važne podatke s trdega diska prekopirati na čiste diske, nato pa ves disk reformirati ter ponovno instalirati programe in podatke nazaj na trdi disk. Nato je treba ponovno pognati kanačka. Program je razmeroma poceni.

Izdelovalec računalnikov amiga in macintosh II dajeta kupcem programe za odkrivanje virusov zastoj, ker sta pač ta dva modela ta čas najbolj na udaru in zgodbe o okuženih računalnikih vplivajo na uspešno prodajo.

Na trg je prišlo že tudi prvo »cepivo«, kot pravijo programu, ki onemogoča, da bi se računalniški virusi sploh vgnezdili in namnožili. Prvo komercialno inercialno protivirusno injekcijo za računalnike je izdelala švedska družba Secure Transmission AB iz Linköpinga. Program nosi pomenljivo ime T-cell po angleškem nazivu za telesa v krvi, ki preprečujejo okužbo z virusom. Mnoga švedska podjetja so ga odkupila in vgradila v svoje računalnike. Izdelovalec zatrjuje, da je program tako močan, da prepreči vsakršno možnost, da bi lahko virus vdrl v sistem; zaščito teoretično lahko razbije le izjemno močan računalnik, kakršnih je na vsem svetu le peščica, zanesljivo povsem nedostopnih hekerjem. Nemogoče je tudi,

da bi kdo vtaknil virus v sam protivirusni program. Tudi to, samo po sebi bistro zamisel so povsem onemogočili in tako tudi okužba »z iglo«, če ponovno uporabimo izraz iz zdravstva, ni mogoča. T-cel pomaga že okuženim računalnikom tako, da odkrije virus in vse instalirane programe in podatkovne baze prestrukturira. Program je, ustrezno prirejen, uporaben na vseh sistemih.

Poznavalci računalništva pa pravijo, da so virusi, ki jih neodgovorno podtikajo hekerji, nevarni tudi v posrednem pomenu. Prav lahko bi zavrli dosedanja hitri razvoj softvera. Zaradi strahu pred virusi se zmanjšuje obmenjava softvera, z njo pa seveda obtok novih idej, konkurenčnost in pestrosti ponudbe. Vse to je doslej igralo pozitivno vlogo v računalništvu, saj je spodbujalo širjenje računalniške pismenosti, hkrati ko je izpopolnjevalo in cenilo programsko podporo.

V naših razmerah bi bili virusi katastrofalno usodni za naše računalničarje. Znano je, da v Jugoslaviji cveti piratstvo; nikjer v svetu ni mogoče tako poceni dobiti kopije praktično vseh znanih programov. Ker gre pogosto za kopije, v katere so hekerji vdrali, da so odstranili zaščito, je seveda zlahka mogoče podtakniti viruse. In ker na jugoslovanskih računalnikih, za katere morajo naši ljudje odšteti precej več kot računalnikarji v tujini, tečejo v glavnem takšne kopije programov, bi nekaj virusov kaj hitro naredilo veliko zmede. Po drugi strani pa bi omajali cvetoči črni trg.

Upajmo, da na zamisel, da bi z virusi načeli jugoslovansko softversko piratstvo, še niso prišli sami izdelovalci najbolj pogosto kopiranih in, povejmo, pol resnici, ukradenih programov! Za naše računalnikarje bi bil to hud udarec.

MiM

Komunist mora bolj skrbeti za interese partije kot za interese posamezne osebe; za druge skrbeti bolj kot zase samega. Le tak človek je vreden, da se ga imenuje komunist.

M. ZEDONG

Otrok je zmeraj sreča.
B. ZUPANČIČ

Dokazi se še množijo

Najnovije ekološko poročilo dokazuje vplive kislega dežja na življenje v Atlantiku

Nobena novost ni, da življenje v številnih jezerih in morjih na severni zemeljski polobli odmira. Strokovnjaki za morsko in jezersko biologijo odkrivajo občutno upadanje števila živalskih in rastlinskih vrst v jezerih in obalnem pasu atlantske obale ameriškega kontinenta. Ve se tudi, kaj je po vsej verjetnosti krivo za ekološko katastrofo. Kisli dež in odplake! Dokazov, da je kisli dež res krivec, je vsak dan več. Najnoviji so zbrani v poročilu, ki ga je po obsežni znanstveni raziskavi ta mesec izdala ameriška Ustanova za varstvo okolja.

Kisli dež je, kot smo že pisali, posledica velikega onesnaževanja zraka z izpušnimi in izgorevalnimi plini iz motorjev z notranjim izgorevanjem, iz termoelektrarn, toplotnih agregatov in drugih industrijskih in komunalnih naprav. V ozračju se kemikalije izgorevalnih plinov pretvorijo v kislinate in dušične spojine, ki z dežjem padajo na tla in onesnažijo vodovja in prst, hkrati pa začno uničevati rastlinske in živalske vrste. Ko je načeta življenjska veriga, se začno na rob izumrtja pomikatu tudi večje in odpornejše živali in rastline.

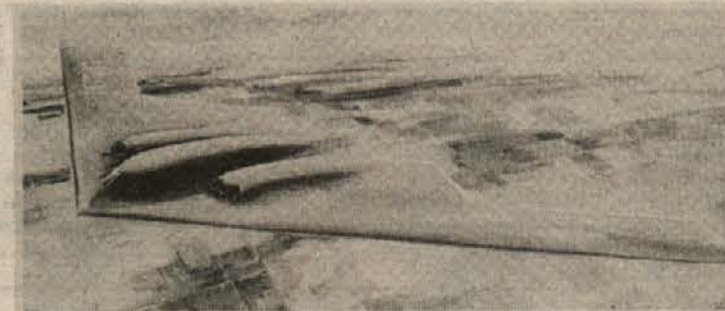
Poročilo trdi, da so izgorevalni plini iz ameriških avtomobilov, termoelektrarn in tovarnih krivi za pogin in veliko ogroženost številnih oblik življenja v ameriško-kanadskem obalnem pasu Atlantika. Onesnaževanje je po mnenju piscev poročila že tolikšno, da resno ogroža tudi gospodarske interese, predvsem seveda ribištvo.

Strokovnjaki so ugotovili, da se zaradi obilja dušika, ki prihaja v morsko vodo s kislim dežjem, močno množijo alge, ki jemljejo svetlobo in kisik ostalim živim organizmom. Posledica je izumiranje rib in lupinarjev. Meritve so pokazale, da pride najmanj 25 odstotkov dušika v morje s kislim dežjem.

Poročilo je izzvalo različne odmeve. Oglasili so se tudi dvomljivci, ki menijo, da stvar ni tako huda, kot je videti, in da so podatki v poročilu precej »ohlapni«. Toda večina je poročilo sprejela kot nad vse resen poziv, da na ameriškem severu končno

začno reševati vprašanje onesnaževanja ozračja.

Kanadski ministrski predsednik Brian Mulroney, ki že nekaj let zama man skuša preprečiti Reaganovo administracijo, da se problema loti, je dogajanje ob atlantski obali imenoval »hitro rastoča ekološka tragedija«.

STROGO ČUVANA SKRIVNOST — To je prva uradna risba novega ameriškega super bombnika Stealth. Ogromno krilo naj bi bilo nevidno za radarje in druge opazovalne naprave.

Neviden za radarje

Atomski bombnik, ki že nekaj let zbuzja veliko radovednost, je podoben bumerangu

Skoraj celih deset let je bil najmodernejši ameriški atomski bombnik, imenovan Stealth, največja skrivnost, o kateri se je nekaj malega šušljalo in tudi vedelo, natančnih podatkov, ali gre res za gradnjo takšnega vojaškega letala, pa ni bilo mogoče dobiti. Vse v zvezi z letalom je nosilo oznako največje tajnosti.

Kljub temu je marljivim novinarjem in drugim zbiralcem informacij iz izjemno skopih podatkov uspelo sestaviti še kar verjetno sliko skrbno čuvane skrivnosti. Znano je, da gre za atomski bombnik, ki naj bi imel pred vsemi drugimi letali to izrazito prednost, da bo neviden za radarje in podobne opazovalne naprave.

Prejšnji teden pa je prišla na dan tudi prva uradno priznana risba novega letala. Zanimivo je, da je zelo podobna tistemu, kar so strokovnjaki

napovedovali. Letalo ima obliko debela samega ogromnega krila oziroma bumeranga. Močni motorji so postavljeni nad krilom, tako da ju pred opazovanjem z napravami na zaznavanje toplote z zemlje ni mogoče odkriti. Vse letalo je odeto v snov iz ogljikovih vlaken, ki vsrkava radarske žarke. Dodatno pomagajo pri skrivanju letala pred opazovalci tudi posebna zaščitna in neodbojna barva ter hladilne naprave, ki hladijo izpušne pline iz motorjev.

Znano je tudi, da bo Stealth poletel na prvi poskusni polet že letos. Celotna eskadrilja 132 bombnikov bo nared po letu 1990. In tudi to se ve, da bo stala precej več, kot so prvotno izračunali.

MiM
(Vir: Time)

DL	SKANDAL SRAMOTA	VRSTA SKLADBE	BREZSRČNOST	SESTAVIL J. UDIR	NERISIBEL	GRUDEN ISO	PRVA ZENSKA	BIBLIJSKI PREKOR	STARODAVNANSKI PESNIK IN PEVEC
100				DELIJUČKA SNOV					
BLASEN ZVOK				TABORJENJE POD MILIM NEBOM/DALM. Z. IME					
OKIT						OČE/GARJE			
GOROVJE V ZRU/TEŽKE SANJE							KEM. SIMBOL ZA ALUMINIJ/IT. PESNIK (LUDOVICO)		
DL	VRSTA VINA	DOLINA POD TRILAVOM	CLOVEK Z VELIKIMI OČMI/DELOVNA SKUPINA		POKLON/LIV			SUROVINA ZA CEMENT	IZOLACIJA
SLOV. SKLADATELJ (DANIL)					PIVO/TELOVADNI ELEMENT		UTRIP ZILE/DISPERZIJA TEKUČINE IN PUNA		
PREBIVALKA IRISKE					VSUTJE/JUD		FRANC. TERORISTIČNA ORGANIZACIJA		
POLOŽAJ PRI SAHU			ZETEV/KEM. SIMBOL ZA TANTAL				BELG. TERME/KEM. SIMBOL ZA AMERICI		
VNETJE UŠESA					RAZTELESEVALEC				
ORICAJ					ITAL. SKRIVNA HUDODEL. SKA ZVEZA				

Lepota ni nič drugega kot sijaj resnice.

I. URBANČIČ

Narodno-domovinska identiteta človeka se današnji filozofski izvorni misli razkriva kot človeško bistvena. In za to identiteto sta prav narodni fiktivni jezik in v njem mogoča narodna kultura najpomembnejši razsežnosti.

I. URBANČIČ

Tudi mi smo svobodnejši, če imajo ljudje, ki mislijo drugače, pravico, da mislijo drugače in to izrazijo.

L. RISTIČ

Spomini so laž o samem sebi.

B. ŠTIH

Prepričanja ni vedno lahko ločiti od upanja. Upanje pa je tem večje in tem potrebnejše, čim večji je strah.

R. KOCJANČIČ

Prepričanost, pa naj je še tako neomajna, ni vselej zagotovilo resnice.

J. PLETERSKI

Družba, ki nima več poguma, da bi spoznala svoje človeško dostojanstvo in svojo duhovno veličino, je resnično žalostna družba in družba obupa.

J. PACEK

Samo ena žena za vse brate

Težke življenjske razmere v Tibetu in Nepalju ohranjajo prastari način zakona — Družina — Mnogomostvo preprečuje delitev premoženja

Že mnogoženstvo, dokaj razširjeno v nekaterih afriških in azijskih kulturah, v današnjem času zlasti muslimanskih, je dokaj tuje evropski civilizaciji, kaj bi lahko rekli šele o mnogomostvu, ki je bilo od nekdanj zelo redek pojav. Pa vendar se je v nekaterih zaprtih in homogenih civilizacijah ohranilo še do danes, predvsem kot praktičen pojav, ki pomaga držati skupaj družinsko premoženje, ki je v izredno težkih življenjskih razmerah postavljeno nad interesi in hotenji posameznika. Ta nenavadna družinska oblika je, poenostavljeno rečeno, skoraj edina možnost za preživetje nekaterih tibetanskih družin, ki bivajo v težko dostopnih krajih pod streho sveta.

V Tibetu in Nepalju, kjer tudi živi veliko pribeglih tibetanskih družin, obstajata dve vrsti mnogomostva ali poliandrije. Najbolj običajno je, da se nevesta omoži z vsemi brati v družini naenkrat, ne glede na njihovo starost. Zakon je ponavadi načrtovan že takrat, ko je nevesta še otrok, in stopi v veljavo, ko preživi puberteto. Zgodi pa se tudi, da je poroka že prej, ko je nevesti šele deset let. Sprejmejo jo v družino, z brati pa prične zakonsko življenje, ko spolno dozori. Druga vrsta poliandrije je ta, da se več moških, ki niso nujno med sabo v sorodstvu, oženi z isto žensko.

Tibetanci živijo na skopi zemlji. Še tiste krpice, kolikor jih je, je treba skrbno zavarovati s kamnitimi terasami in iz njih stalno čistiti kamen. Novih površin brez velikanskega truda skoraj ni mogoče pridobiti. Če bi tako, kot je to običajno drugod, delili družinsko premoženje med dediči, bi na vsakega prišlo premalo za preživetje. Tako je narava prisilila ljudi, da najdejo najbolj primerno zakonsko obliko, ki jim še omogoča obstoj v teh negotoljubnih krajih. Lahko si predstavljamo, kaj bi se zgodilo, če bi si vsak brat v družini pripeljal nevesto. Mnogo več ust bi bilo treba nahraniti, poleg tega, menijo Tibetanci, bi to pripeljalo do nesoglasja, saj bi vsaka žena skrbela najbolj za svoje lastne otroke, namesto da bi skrbela za družino kot celoto.

Seveda je poleg poliandrije najbolj običajna vrsta zakona v Tibetu monogamija, mnogoženstvo pa se pojavlja v primerih, ko prva žena ne more imeti otrok.

Pravijo, da v tibetanskih družinah, med brati ali v zakonih, kjer si moški

niso v sorodstvu, ne poznajo ljubo-sumja. Običajno je, da je ženska enako prijazna do vseh svojih mož, seveda pa se lahko pojavijo problemi. Zlasti takrat, ko je zakonec precej mlajši od skupne žene in ga ta ne sprejema kot pravega možkega, ali če se mladeniču zdi njegova žena prestara.

Delo v tibetanski družini je porazdeljeno tako, da je večina bratov v družini daljša obdobja na trgovskih potovanjih po deželi ali pa se z družinsko čredo seli na oddaljene pašnike, kar pomeni, da je daljše obdobje pri ženi le eden od bratov. Na ta način približno vedo, kdo je otrokov oče, ko se le-ta rodi. Otroci kličejo vse brate za očeta in ne delajo med njimi nobene razlike.

Če se v družini rodi samo deklica, najstarejša podeduje vse premoženje in se lahko potem poroči, s kolikor moškimi hoče. Le-ti potem prevzamejo njen priimek. Mlajše sestre se poročijo v druge družine, nekateri pa postanejo nune v budističnih samostanih.

Zgodi se, da žena v poliandričnem zakonu ne more imeti otrok. V tem primeru je v navadi, da si bratje oskrbijo še eno ženo, in ki ta rodi otroke, je to v veselje celi družini, tudi ženi, ki sicer sama ni mogla roditi otrok. Omeniti je treba tudi, da skupno očetovstvo v Tibetu, Nepalju in Indiji uradno ni priznano, pa tudi budizem poliandričnega zakona sicer ne dovoljuje.

Okrog leta 1940 je v Tibetu živelo v poliandrijskih zakonih pet milijonov ljudi. Nekoč je bil tu precej običajen tudi neke vrste skupinski zakon, ko je več moških skupaj delilo več žena. Še ena varianta zakona je

bila možna. Po tej se je oče skupaj s sinovi oženil z isto žensko, ki pa ni bila mati njegovih otrok. Tak zakon je prišel v poštev samo takrat, ko je očetova prava žena umrla.

V indijski zvezni državi Kerala je bila do pred kratkim v veljavi še ena oblika poliandrije. Tu je imela kasta najara povsem svojo verzijo. Samo najstarejši sin v družini se je namreč lahko oženil, njegovi mlajši bratje pa so bili le njeni ljubimci. Otroci, ki so jih imeli s to žensko, so bili del njene družine in naravni očetje niso imeli do njih nikakršnih pravic. Ko so bile ženske enkrat omožene, so imele lahko toliko moških, kolikor so jih hotele.

Tudi na Markeških otokih v Tihem oceanu so imeli še v letu 1920 svojo verzijo poliandrije. Tu se je ženska najprej omožila z moškim vrstnikom, potem pa še z bogatejšim starejšim moškim, ki je lahko že prej imel več žena. Tako je postala bogataševa druga ali tretja žena, s sabo pa je v zakon pripeljala še svojega prejšnjega moža. Ko se je tako poročila, je imela lahko toliko ljubimcev, kolikor je hotela. To spominja na adoptacijo: starejši bogat moški si je pridobil mlado družino in s tem predpravico do mlajše žene, družini pa je za protivednost nudil socialno varnost in delo. Žena pa je tako obdržala svojega moža in pravico do drugih ljubimcev.

Poliandrija kot zveza med moškim in žensko izginja s sveta. Njene zadnje ostanke lahko najdemo le še v Tibetu, kjer je odmaknjenost od sveta ta svojevrstni pojav mnogokje še ohranila pri življenju.

T. J.

(Vir: Ill. Vetenskap)

svet v številkah

MERILLO RAZVITOSTI — Razvitost družbe je mogoče meriti na različne načine in z različnimi merili, med njimi je v zadnjem času, ko postaja jasno, da je pravi motor napredka znanje, vse bolj upoštevano tudi število vrhunskih strokovnjakov. Tokratni grafikon v naši rubriki prikazuje razmerja v številu zaposlenih vrhunskih strokovnjakov na področju visokih tehnologij na 1000 zaposlenih v nekaterih razvitih državah. Zanimivo je, da je v samem vrhu Zvezna republika Nemčija, in ne Japonska, kot bi pričakovali, res pa je, da je razlika med njima majhna. Zanimivo je tudi videti našo sosedo Italijo v tej elitni družbi.

Olimpijski glavoboli

Na olimpijske igre so pripravljene tudi posebne čete

Pokol 11 izraelskih športnikov na poletnih olimpijskih igrah v Muenchnu leta 1972 še vedno spremlja kot mora vse organizacije teh svetovnih prireditelj. In tudi Južnokorejci pripravljajo svoje olimpijske igre z mislijo na ta davni dogodek, ki pa je še kako živ kot svarilo. Vsak, kdor bo poskusil s terorizmom ogroziti letošnjo veliko prireditev v Seulu, bo naletel na neumljeno učinkovito obrambo. Tako organizatorji.

Da mislijo resno, so pokazale tudi vaje, ki so jih pred kratkim pripravili za novinarje in svetovno javnost. Na njih so posebne enote, izurjene prav za razmere, kakršne vladajo na velikih mednarodnih športnih prireditvah, pokazale, kaj vse znajo, od smrtnih udarcev z golo roko do natančnega zadevanja v balone, velike kot človeška glava, z razdalje 200 metrov. V Južni Koreji se varovanja športnikov in obiskovalcev lotevajo še toliko bolj resno in zavzeto, ker se bojijo, da jim bodo sosedje iz Severne Koreje, s katerimi živijo v napetih odnosih že desetletja, skušali pokvariti svetovno predstavo.

Okoli vseh tekmovališč in drugih olimpijskih stavb so zgradili ograje. Dogajanje na vseh prizoriščih in drugih vitalnih točkah bodo spremljale televizijske kamere posebnega varnostnega omrežja. Za red in varnost bo skrbelo 97.000 izurjenih vojakov in civilistov, med njimi posebne skupine, pripravljene za boj z ugrabitelji in teroristi v zraku, na kopnem in v vodi. Srce obrambe predstavlja tako imenovani »oddelek 868« narodne milice, ki se v tajnosti uri že vse od leta 1981, ko so bile letne olimpijske igre dodeljene Seulu.

Veliko denarja in znanja so vložili tudi v najmodernejšo varnostno napravo od laserskega orožja do najsoodobnejših odkrivalnih naprav, ki bodo neopazno preiskovale prtljago ljudi ter takoj opozorile varnostnike, če bo v kakšni torbici kaj podobnega orožju ali bombi.

Pripravljenost Južne Koreje, da zagotovi varne olimpijske igre, je naredila velik vtis na vse, ki so si ogledali vaje. Hkrati pa se je v marsikom zbudil tudi pomislek, ali ne bodo letošnje olimpijske igre le preveč podobne prireditvi v okupiranem mestu.

MiM

(Vir: Newsweek)

Kozmopolitizem je jalov, če v njem ni soka lastne osebnosti in lastnega okolja.

N. ŠUMI

Birokracija ni nikoli sposobna ustvarjalnosti in intuicije, kar je osnova podjetništva.

M. KOS

Revščina v zahodnem svetu, kjer so ljudje osamljeni, nezaželjeni in neljubljeni, je strašna. Lakota teh ljudi je mnogo večja, kot je lakota v revnem svetu, katero je mogoče olajšati z nekaj prgiščji riža.

MATI TEREZA

vaša zgodba

HVALA, MAMA, ZA OČI!

»Hvala ti, mama, za oči, ki si mi jih dala...« je zvenelo iz radia, pripeljal pa je jasen dekliski glas, ki je rahlo trepetal. Nenadoma pa je glas zamrl. Dekletce je zaslusilo ihtenje iz kota sobe. »Mama!« je kričnilo in se s stegnenimi rokami pognalo tja, od koder je prihajalo ihtenje. Mati je prestregla dekletce...

Pred petnajstimi leti je ležala v porodnišnici, v naročju pa je držala drobno bitje, sad ljubezni, po katerem je tako hrepenela. Njeno pričakovanje se je dopolnilo.

Kako tesno jo je stisnil mož k sebi, ko mu je razodela skrivnost, da je zanosila. Življenje je postalo lepše. Vse je pripravila za otrokov prihod in v priprave vložila neizmerno ljubezen. Mož je bil še veliko bolj pozoren do nje. Čutila sta, da prihajajoči otrok njuno razmerje pogloblja.

Ko je končno držala v naročju tako pričakovano bitje, se je oglasila pritajevana skrb.

»Vam je težko, ker je deklica?« je vprašala babica, ki je opazila zaskrbljenost na njenem obrazu.

»Ah, kje pa. Vsako rojstvo je čudež... Toda, povejte mi, ali je otrok zdrav? Bojim se...«

Babica se je izmikala natančnemu odgovoru in prav tako zdravnik. Za pomirjajočimi besedami obeh je slutila skrb. Strah v nji je naraščal. Končno so ji morali povedati, da je njena deklica — slepa...

Dekletce je raslo, obdano z vso ljubeznijo staršev. Zato je tudi sama znala ljubiti in osrečevati. Kljub slepoti, ali morda prav zaradi nje, je bila kot sončni žarek vsem, razen materi...

Tudi tega dne, ko je pripeljala popevki v radiu, je dekletce začutilo, da je v materi veliko žalosti.

»Mama, zakaj si žalostna, povej mi!« ji je dejala in s prsti zdrsnila po njenem obrazu. »In jokala si tudi...« je dejal, ko je začutila mokre sledi solza na materinih licih.

Vedela je, da je mater zabolelo besedilo popevke. Res, nji ni darovala oči, kot poje popevka, a darovala ji je življenje. In zato ji je od srca hvaležna za veliki dar življenja.

»Ne vidim sonca, ne vidim zvezd, vidim pa tvoje srce, čutim tvojo ljubezen. Hvala ti, mama, za življenje. Čeprav je težko, je enkratno in lepo.« ji je ponavljala, dokler ni potihnilo materino ihtenje...

P. Š.

RAZMIŠLJANJE

Za Radoho da jutranja svetloba sluti jutro in ptice veselo žgoliijo iz dobinske hoste. Kot da je pomlad, pa sneg debelo prekriva tla, čeprav se je marec prevesil v drugo polovico, je še vedno kot sredi zime. Pod napuščem naše hiše komaj zaznavam zvonce, le malo so prilezli iz zemlje, poleg šop listov tulipanov. Na gredi pa je še ogromno snega. Ali bodo cvetice, ki bi morale že poganjati v pomladno obdobje, dočakale svoj čas? Kdaj bo skopnel ta nemožni sneg? Po poljih je brez števila stez, ki so jih prehodile srne, hodeč na njive in sadovnjake po približke, da se pretolčejo do pomladi.

Nekje zgoraj brni letalo, hrumeče reže zrak in moti jutranjo tišino, tako čudovito obarvano s ptičjim petjem. Počem se v nekaj spotaknem. Pod čevljem začutim, da je mehko. Sklonim se in pobrem zmurnjeno ptico. Pod vratom ima bele pege. Brinjevka. Koliko ptic se je przgodaj vrnilo in bodo plačale zmozo z življenjem! Sneg je previsok in od lakote bodo poginile.

Po progi hodim, po pragovih, ker je sneg ob progi previsok, da bi ga gazila. Ze blizu postaje pod lučjo zagledam belo muco; brez glave leži ob tračnici. Stresem se ob pogledu na novo smrt.

Tako se vrstita rojstvo in smrt, jutro in noč, pomlad in zima, v večnem krogu, v katerem je človek tako malo pomemben. Pa vendar je le pomemben. Z razvojem naj bi se olajšal življenje, pa si uničuje življenjsko okolje. Kako zajeziti to samouničenje? Nemočno gledaš propast gozdov, sredi dežele umira drevice, pa ne veš, kako pomagati. Porajajo se nove bolezni, ena hujska od druge. Ali jih ne povzročajo prav človekovo pehanje po razvoju in prestižu? In če bi nila rešitev v geslu: nazaj k naravi, ali bi znali še živeti z naravo? Samo z njo in s tisto malo volje, kolikor je imamo? Vedno bolj postajamo pohabljeni in nesposobni. Z računalištvom silimo navzgor, za sabo pa puščamo uničenje in razdejavanje tistega, kar nas je ustvarilo — narave. In vsak rod manj ceni to največjo dobrotno. Svoja življenja podarjamo znanosti in napredku, pri tem pa postajamo čedalje manj človeški. Bežen pogled okoli sebe to dokazuje.

Ali še kdo pozna usmiljenje in humanost? To sta preživeta pojma. Danes si s temi lastnostmi čudak in posebnec, kot da si premaknjen. Cenjen je le brezčutni, tempirani in za vse okoli sebe brezbrizni aparat, ki je kaj malo podoben človeku.

Včasih bi bila rada kot brinjevka danes zjutraj, za katero so problemi rešeni, ali muca, ki vsa otrdela ne čuti ničesar več. Toda na srečo so trenutki, ko tako mislim, bolj redki. Pa se je le treba pretolči skozi dneve, mesece, leta, življenje. Bojim se le trenutka, ko bom odšla v pokoj. Če bodo časi taki kot danes, bo plačilo za tako naporna leta, za materinstva s trimesečno poročniško dobo, za tisoč napornih stvari in trpljenja borno, pokojnina pa niti ne za življenje, kaj šele za dostojno preživljanje. Tak trah za zadrgniti grlo. Pa ne samo strah, tudi protest. Kam plovemo, čemu človek svojih let obupaše kot nikoli doslej? Je zagrenjen in vidi zlo dvojno? Razmišljaj lahko, tudi sklepaš, pa ti vse nič ne koristi.

In tako je jutri zame črn, čeprav delam že vrsto let za lepšo bodočnost, za lepšo bodočnost, dragi moji. O tem je vredno razmišljati.

Pesimistka

Kočevke v II. zvezni ligi

Podvig kočevskih odbojkaric na kvalifikacijskem turnirju za vstop v II. zvezno ligo

KOČEVJE — Tiha želja številnih ljubiteljev športa v Kočevju je uresničena. Kar odbojkaricam Kočevja ni uspelo lani, so dosegle letos: na kvalifikacijskem turnirju za vstop v II. zvezno ligo so namreč priigrale doslej največji uspeh športa v mestu ob Rini in s tem seveda tudi drugoligaški status. Po nesrečno izgubljenem prvem srečanju v Škofji Loki proti Pulju s 3:2 so dekleta zmogla dovolj moči in v odločilni tekmi ugnala prvaka BIH, ekipo Foče, s 3:1.

»Igra na tem kvalifikacijskem turnirju ni bila na posebno kvalitetni ravni, kar pa je bilo seveda moč pričakovati. Vse je bilo podrejeno rezultatu.« ocenjuje kočevski nastop v Škofji Loki kapetan ekipe Brigita Klun. Spominimo se nekaterih podrobnosti razburljivih kvalifikacij. V prvem srečanju s Puljem so Kočevke v petem, odločilnem setu vodile že s 14:11, pa kljub temu ostale praznih rok. Da bi bila smola še večja, se je že v prvem setu poškodovala Andreja Drobnič, ki na kvalifikacijah potem

ni več igrala. Le malokdaj je po vsem tem še upal na uspeh, vsi so si v spomin priklicali lanske kvalifikacije, ko so Kočevke prav tako nesrečno ostale praznih rok. Toda dekleta so pokazala, da so tudi psihično izredno dobro pripravljena. Prespala so poraz in naslednji dan v odločilni tekmi premagala Fočo s 3:1.

»Mislim, da je uspeh naše vrste več kot zaslužen. Zadovoljen sem z igro ekipe, nobene igralke ne bi posebej omenjal, vse so enako zaslužne za uspeh,« pravi trener Kočevk Tone Krkovič. Uranova, Turkova, Levstikova, Ahačeva, Kočevarjeva, Drobničeva, Gornikova, Škufčeva, Ibrahimovičeva in Klunova grede sedaj na zaslužen počitek, upravi kluba na čelu s predsednikom Slavkom Uranom pa po tem uspehu ni do odmora. Ekipi je namreč sedaj potrebno zagotoviti kar najboljše pogoje za uspešno nastopanje v II. zvezni ligi. Želja vseh je namreč, da Kočevke v tej družbi ne bi domovale le eno leto.

M. GLAVONJIČ

Dirke uspele navzlic dežju

3 tisoč obiskovalcev na nedeljski kasaški prireditvi na šentjernejskem hipodromu — Sedem dirk — Zmaga Briške — Ikar ob tretje zmagooslavje

ŠENTJERNEJ — Navzlic slabemu vremenu se je na nedeljski uvodni konjeniški prireditvi na šentjernejskem hipodromu zbralo kar okoli 3 tisoč ljubiteljev tega športa, ki so tudi tokrat prišli na svoj račun. Na sporedu je bilo kar sedem kasaških preizkušenj, osrednja je bila vsekakor drugi tek krožne dirke Slovenije, ki ga je tudi tokrat dobil Fuerst s Perom Crnkovičem.

Na veselje številnih gledalcev tudi domači tekmovalci niso razočarali. Drugo dirko, mehanični handicap za dveletne kasače, je namreč dobila Briška z Božom Radkovičem, odlično pa se je držal tudi Drago Les z Ikarjem v peti dirki, časovnem handicapu za 3- do 12-letne kasače s temeljem 1:26. To je bila celo najhitrejša dirka dneva, Ikarju pa je galop v zadnjem

ovinku preprečil še tretje letošnje zmagooslavje, tako da se je moral zadovoljiti z drugim mestom. Sicer pa bo lahko pokazal, kaj zna, že to nedeljo na novi preizkušnji v Ljubljani.

Rezultati — 1. dirka (Iskra Šentjernej — časovni handicap za 3- do 12-letne kasače, temelj 1:38): 1. Saba (Marjan Žan, Ljubljana), 2. Paula (Marcela Počkaj, Zagreb), 3. Liks (Stane Železnik, Ljubljana); 2. dirka (Novoteks — mehanični handicap za dveletne kasače): 1. Briška (Božo Radkovič, Šentjernej), 2. Flora (Rado Slana, Ljutomer), 3. Fru-Fru (Branko Slana, Ljutomer); 3. dirka (Ljubljanska banka, TDB Novo mesto — časovni handicap za 3- do 12-letne kasače, temelj 1:34): 1. Askan B (Lojze Gorjanc, Brdo), 2. Dominant (Slavko Mikša, Maribor), 3. Leostino (Branko Puhar, Ljutomer); 4. dirka (Novotekna — časovni handicap za 3- do 12-letne kasače, temelj 1:30): 1. Albi MS (Aleš Pavšič, Bled), 2. Kaja B (Boris Krč, Brdo), 3. Aga B (Bojan Habjan, Ljubljana); 5. dirka (Krka — časovni

handicap za 3- do 12-letne kasače, temelj 1:26): 1. Ajs (Miro Oman, Komenda), 2. Ikar (Drago Les, Šentjernej), 3. do 4. mesto Modra (Božo Radkovič, Šentjernej) in Duet (Vlado Lešnik, Maribor); 6. dirka (IMV — časovni handicap za 3- do 12-letne kasače, temelj 1:24): 1. Nepal B (Lojze Gorjanc, Brdo), 2. Kitan (Bogdan Hojs, Ljubljana), 3. Parnas (Miro Cvetko, Maribor)... 5. Brilliant Key (Milan Pavlič, Šentjernej); 7. dirka (TKS Novo mesto — 2. tek krožne dirke Slovenije): 1. Fuerst (Pero Crnkovič, Ljubljana), 2. Nena II. (Miro Cvetko, Maribor), 3. Rebus (Rudi Govek, Šentjernej).

SMOLA ROKAVCA

TREBNJE — Branko Rokavec, trebnjski motociklist, je minulo nedeljo nastopil na dirki za evropsko prvenstvo v Salzburgu. Na kvalifikacijah se je sicer uvrstil v finalno dirko, vendar je zaradi okvare motorja zamudil na start in bil diskvalificiran. Dodajmo, da je Rokavec 7. maja nastopil tudi v zahodnemškem Hockenheimu, kjer je bila prav tako dirka za EP, in zasedel 17. mesto. To nedeljo ga čaka nastop v Novem Sadu, kjer bo dirka za državno prvenstvo.

V SREDO Z OLIMPIJO

RIBNICA — V počastitev dneva mladosti bodo v sredo, 25. maja, v Ribnici gostovali nogometaši drugoligaša iz Ljubljane. Pokrovitelja tekme med Integralom Olimpijo in Ribnico sta Riko in Inles, srečanje pa bo ob 17. uri na stadionu ob Bistrici.

M. G. č.

OFAK PRED PICKOM

RIBNICA — Tukajšnji šahovski klub je v nedeljo pripravil odprto hitropotezno prvenstvo v šahu, na katerem so nastopili tekmovalci iz Novega mesta, Kočevja in Ribnice. Vrstni red: 1. Ofak (Kočevje) 11,5, 2. Picck (Novo mesto) 10,5, 3. Miklič (Kočevje), 4. Muhič, 5. Milič (oba Novo mesto) vsi po 8, itd.

M. G. č.

PRIMORJE—ELAN 0:2 (0:1)

AJDOVŠČINA — Nogometaši novomeškega Elana so v 17. kolu območne nogometne lige gostovali v Ajdovščini in po seriji slabih iger prijeto presenetili. Strelca za Novomeščane sta bila Mesojedec v prvem in Markovič v drugem polčasu. Upati je, da je s to zmago konec slabih rezultatov Elana, navijači pa se bodo lahko o tem prepričali že v nedeljo, ko prihaja v Novo mesto ekipa Postojne.

M. G. č.

ŠPORT ZA DAN VARNOSTI — V počastitev 13. maja, dneva varnosti, je bilo minuli teden v Novem mestu športno srečanje delavcev UNZ Novo mesto. V streljanju z zračno puško, od koder je tudi posnetek, je zmagal Bregarjeva (UNZ) s 178 krogi, ekipno pa PM Novo mesto. V kegljanju je bil najboljši Valenčič (UNZ) z 200 podrtimi keglji, ekipno pa UNZ Novo mesto. Ekipna zmaga v šahu je prav tako pripadla vrsti UNZ. Njeni tekmovalci so bili najboljši tudi v ocenjevalni in spretnostni vožnji, medtem ko je v malem nogometu slavila ekipa postaje milice Novo mesto. Še skupna razvrstitev: 1. UNZ Novo mesto, 2. PM Novo mesto, 3. PM Črnomelj, 4. PPM Novo mesto, 5. PM Trebnje, 6. PM Metlika, 7. CSDV in 8. Klub Maksa Perca. (Foto: B. B.)

Zadnja uganka rešena v soboto

Še kolo do konca prvenstva in ženski republiški rokometni ligi — Kdo bo izpadel v ženski ligi? — Kočevke same odločajo o svoji usodi

Vsega kolo je še do konca prvenstva v moški in ženski republiški rokometni ligi, uganka pa je samo še ena: kateri dve ekipi bosta morali zapustiti žensko ligo; kandidatinj za to je namreč pet, med njimi tudi kočevski Itas. Ostale stvari so jasne: moški prvak je Slovenj Gradec, ligo pa zapuščata Sevnica in Usnjaj, medtem ko je naslov ženskih prvakinj pripadel Kranjčankam.

Sobotno predzadnje kolo v moški ligi ni prineslo nobenih presenečenj. Še morda najbolj zanimivo je bilo v Črnomlju v dojenjskem derbiju med gostitelji in ekipo Sevnice. Obe vrsti sta nastopili krepko pomlajeni, zmaga pa je zaslužno ostala v Črnomlju. Tako ostaja Sevnica, da se od letošnjega prvenstva in lige dostojno poslovijo v soboto v zadnjem kolu, ko jim prihaja v goste ekipa Usnjaja. Četrta zmaga v letošnjem prvenstvu bi slovo od lige naredila manj boleče, še posebej, ker so se v klubu odločili, da vse moči stavijo na mlade igralce. Povsem nepomembno

za uvrstitev na lestvici je bilo tudi srečanje v Litiji med Usnjajem in Inlesom. Ribničani, ki so se letos prav tako oprli na mlade moči, so zaigrali dobro in sproščeno ter brez večjih težav osvojili novi točki. Z igro so mladi inlesovci dokazali, da bodo ribniškemu rokometu kmalu povrnili izgubljeni sloves.

Kot že rečeno, je bolj zapleteno v ženski

ligi. Po izidih sobotnega predzadnjega kola sodeč, bo o tem, kateri ekipi bosta zapustili ligo, odločalo še kaj drugega kot le športna borba. Nekateri sobotni rezultati namreč kažejo, da bodo ekipe tudi z dogovarjanji skušale rešiti svojo kozo. Med sumljivimi sobotnimi izidi naj omenimo le visoko zmago Aplesa nad Olimpijo pa zmago Ere Šmartno v Mariboru in še kaj. Vse bo jasno po soboti. Kočevkam v tolažbo ostaja, da same odločajo o svoji usodi. Z zmago nad Branikom doma bodo tudi prihodnjo soboto igrala v družbi najboljših republiških ekip.

B. B.

KRŠKO—ZAGORJE IZLAKE 37:24 (19:11)

SENOVO — Prvenstvena tekma II. republiške rokometne lige med Krškimi in Zagorjem je bila tokrat odigrana na Senovem, kar pa Krčanov ni prav nič oviralo na poti do nove zmage. Igra je bila lepa, polna domisljnih akcij, najboljša pri Krčanih pa Serbec in Novak.

VODI TKAVC

TREBNJE — Končali so prvi del klubskega prvenstva, v katerem sodeluje 22 tekmovalcev. Vodi Franc Tkavec z 2,483 podrtimi keglji, drugi je Goleš z 2,424 in tretji Zakrajšek z 2,349 podrtimi keglji itd. Pri ženskah trenutno vodi Flisarjeva z 1,121 keglji, sledita ji Okornova in Bukovčeva.

MAJSKI KROS V REPČAH

REPČE PRI TREBNJEM — Tukajšnja mladinska organizacija organizira 22. maja ob 14. uri 7. kros Repče 1988, na katerem se bodo tekmovalci pomerili za prehodni pokal OO ZSMS Repče. Prijave ekip in posameznikov sprejemajo do dneva tekmovalja in na dan teka, in sicer na naslov Aleš Hren, Repče 16, 68210 Trebnje, ali na telefon 45-193 (Aleš) in 45-192 (Matjaž), kjer dobijo tekmovalci tudi informacije.

BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

rokomet

SRL, moški — 21. predzadnje kolo: ČRNOMELJ—SEVNICA 28:23 (14:10)
Črnomelj: Kmetič 1, Bohte 3, M. Papež 6, Kavšek 1, Hudelja 1, Novak 1, Možina, J. Papež 12, Pezdirc 2, Grabrijan 1, Čengija, Plut.
Sevnica: Kovačič, Kozinc 4, Gabrič, Simončič 2, Šunta 3, Vidmar, Golob, T. Knežević 2, J. Knežević 7, Godec, Senica 5, Mlakar.
IUV USNJAR—INLES 19:26 (8:9)
Inles: Lapajne, Djokič 1, Pogorelec, Goleš 1, Mihelič 1, Prelesnik 1, Jurič 4, Lesar 2, Tomšič 5, Mate 4, Fajdiga 7, Parezanovič.
LESTVICA: 1. Slovenj Gradec 30... 6. Inles 25, 9. Črnomelj 20, 11. Sevnica 7.

Pari zadnjega kola: Inles—Termopol, Bakovci—Črnomelj, Sevnica—Usnjaj itd.
SRL, ženske — 21. predzadnje kolo: ISKRA—ITAS 23:17 (14:5)
Iskra: Jakše, Gorenc 1, Dolar 2, Kegljevič 3, Radovan 2, Selan 8, Rangus 4, Vide 1, Martinčič 1, Lužar 1, Kos.
Itas: Filipovič, Dragičević, Klarič 1, Vovk 1, Jurkovič, S. Jerič 3, M. Jerič 4, Bejtovič 5, Satič 3, Stefanjšin.
CERKNO—NOVO MESTO 31:21 (16:11)
Novo mesto: Hočvar, Tomas 1, Pate 6, Repinc 1, Knafelj 2, Opruc 10, Rebolj 1, Butala.
LESTVICA: 1. Kranj 40 točk... 3. Iskra 33, 5. Novo mesto 24, 8. Polana 11, 9. Itas Kočevje 11, 10. Alples 10, 11. Cerklona 10, 12. Era Šmartno 9.
Pari zadnjega kola: Itas—Branik, Polana—Iskra, Novo mesto—Alples itd.

ZMAGI ROZMANA IN AVSCA

NOVO MESTO — V počastitev dneva OF in 1. maja je ŠK Novo mesto pripravil hitropotezni turnir, na katerem je zmagal Maks Rozman, sledijo pa: Kastelec, Avsec, Pucelj, Picck, Škerlj, Istenič itd. Tudi dni je bil odigran tudi redni mesečni hitropotezni turnir ŠK Novo mesto za maj. Zmagal je Avsec pred Miličem, Stokanovičem, Škerljem, Picckom, Puceljem, Isteničem itd. Turnir so igrali dvokrožno.

ŠESTI KOLESARSKI TRIM KRKE

NOVO MESTO — Trim klub iz Krke pripravlja v četrtek, 26. maja, ob 17. uri tradicionalni šesti kolesarski trim Krke s startom pred upravno stavbo v Ločni. Pot bo kolesarje peljala do Otočca in prek Rateža nazaj v Novo mesto. Vsi udeleženci bodo v igri za zbranje nagrad, prva bo pony kolo. Nagrade čakajo tudi najštevilnejšo družino ter najstarejšega udeleženca ali udeleženko. Prijave sprejema organizator na dan prireditve od 16. ure naprej v Ločni. Trima se bodo udeležili tudi najboljši kolesarji KD Krka na čelu z reprezentanti.

VELIKI TURNIR V BILJARDU

NOVO MESTO — Biljard klub Boss, ki domuje pod streho hotela Metropol, organizira v ponedeljek, 23. maja, s pričetkom ob 19. uri veliki turnir v ameriškem pool biljardu. Vse informacije dobite na telefon (068) 22-226 ali osebno v klubu. Omenimo le še mikavne nagrade: za 1. mesto je nagrada milijon din, za drugo vikend paket na Otočcu in za tretjo večerja v Šmarjskih Toplicah.

Sekunde do olimpijske norme

Še o uspehu mladih dolenjskih kolesarjev v ČSSR — Kaj se ta čas dogaja na pravi dirki miru? — Zakaj zamolčano drugo mesto Krke na dirki AA?

Kolesarska sezona je ta čas v polnem razmahu. O velikem uspehu mladih dolenjskih kolesarjev na tradicionalni, že 12. dirki miru mladih v češkoslovaškem Jevičku smo na kratko že poročali, rezultati Igorja Kranjca in Bogdana Finka pa zaslužijo še kakšno besedo več. Udeležba na letošnji dirki je bila namreč izredno močna, poleg Madžarov, Poljakov in seveda številnega zastopstva gostiteljev je tokrat sodelovala še najboljša finska reprezentanca, prvič pa so se na tej dirki pojavili tudi vzhodnonemški in sovjetski kolesarji, o katerih moči je verjetno odveč izgubljal besede. Za mlade tekmovalce je bila letošnja dirka, razdeljena v štiri etape, izjemno težka. Za zastopstvo novomeške Krke, ki so ga sestavljali Novomeščani Fink, Stangelj in Kavsek ter Krčan Kranjec po prvi etapi, kronometru, ni kazalo najbolje. Fink je bil šele 36., Kranjec 63., zato pa so preostale tri etape minile v premoči krkašev. Že v drugi, 56 kilometrov dolgi etapi je Fink skozil cilj pripeljal kot drugi, Kranjec pa peti, s čimer sta si krepko izboljšala skupno uvrstitev. Še boljše pa sta oba vozila v najtežji, kar 83 kilometrov dolgi tretji etapi. Kranc je kot za šalo zmagal na vseh gorskih ciljnih — teh je bilo kar sedem — na končnem cilju pa je za vsega nekaj centimetrov izgubil zmago; Fink je bil tretji, takoj za njim. Pred zadnjo preizkušnjo, gorskim kronometrom, se je obema že nasmihala odlična skupna uvrstitev. Priročnost sta izkoristila. Kranjec je bil drugi tudi v tej zadnji etapi, Fink pa le nekaj mest za njim, tako da sta v končnem seštevku oba pristala med deseteterico, ekipa Krke pa na tretjem mestu, za vrstama češkoslovaške in Sovjetske zveze.

Vzhodnim Nemcem Amplerjem, Papež pa je 36. in zaostaja poltretjo minuto za Smoletom. V ekipnem seštevku je Jugoslavija 10. z 12 minutami zaostanka. Kot je znano, je za uvrstitev na OI potrebno ekipno vsaj osmo mesto, krje po besedah Turka za naše fante povsem

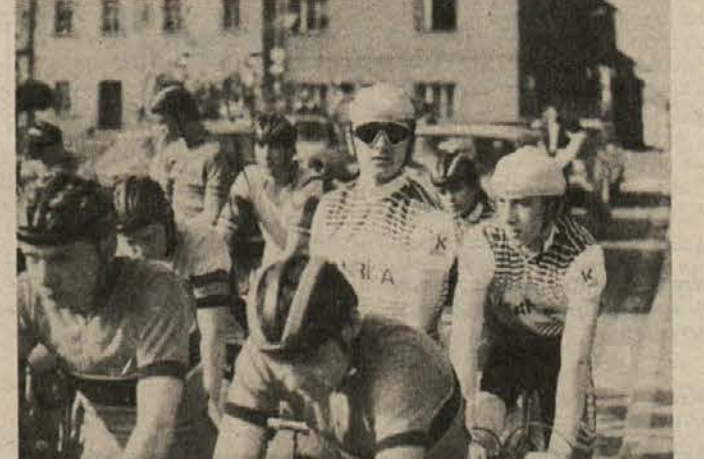
• Minuli vikend je bila v Srbiji tradicionalna dirka starejših mladincev «Kosmajski partizani», ki so se udeležile vse najboljše jugoslovanske ekipe. Ekipa Krke je bila razred zase. Eržen, brata Judež in Zaletelj so premočno zmagali v ekipnem seštevku, v končni posamični razvrstitvi pa Judež.

dosegljivo, saj je njihov zaostanek za Italijani, Nizozemci in Zahodnimi Nemci, ki zasedajo 7., 8. in 9. mesto, dokaj majhen. Smole in Papež sta tudi daleč najboljše v naši reprezentanci in ob večji pomoči tovaršev iz ekipe kvalifikacijska norma za nastop v Seulu prav gotovo

vo ne bi bila nedosegljiva. Sicer pa bo vse veliko bolj zaslug 23. maja, ko bo zaključena ta zagotovo najtežja amaterska kolesarska dirka na svetu.

Za konec pa smo dolžni še nekaj. Kot je znano, je bila prejšnji teden končana dirka Alpe-Jadran, na kateri je preprovoljena novomeška ekipa dosegla velik uspeh. V ekipni razvrstitvi je bila Krka namreč druga za Sovjetsko zvezo in pred reprezentanco Jugoslavije, ki je bila na koncu celo samo peta. Ob velikem neuspehu naših reprezentantov in razočaranju je podvig druge postave Krkinih kolesarjev ostal brez pravega odmeva. Čudno, kajti če bi tak rezultat dosegel, denimo, kakšen Rog ali Sava, bi se ljubljanska sredstva javnega obveščanja o njem zagotovo na široko razpisala, kakšna sekunda bi bila temu posvečena tudi na televiziji. Krivice se tudi s temi skromnimi vrsticami ne da popraviti, Božiču, Robiču, Bojancu, Ravbarju, Melanšku in Sedeju zato le naše čestitke.

B. BUDJA

PRESENITILA VSE — Bogdan Fink (levo) in Igor Kranjec, ki ju vidimo na startu druge etape dirke v češkoslovaškem Jevičku, sta z nastopom na tej tekmi vse presenetila. Na le, da sta ugnala vse vzhodnonemške, poljske, madžarske in finske kolesarje, pred seboj sta v končni uvrstitvi pustila le enega kolesarja Sovjetske zveze. Nedvomno gre za tekmovalce, od katerih si dolenjsko in jugoslovansko kolesarstvo lahko še veliko obeta. (Foto: B. B.)

Množično na teku ob Krki

Prek 400 udeležencev v Kostanjevici

KOSTANJEVICA — Kar 410 tekmovalcev rekreativcev se je konec minulega tedna udeležilo tradicionalnega teka ob Krki, ki ga je pod pokroviteljstvom Tovarne celuloze in papirja Djuro Salaj iz Krškega pripravilo ŠD Partizan Kostanjevica na Krki. Prireditev je sodila tudi v okvir akcije RTV Ljubljana »Brazde vzdržljivosti«.

Nastopajoči so se pomerili na 4, 10 in 21 kilometrov dolgih progah, postavljena pa sta bila tudi dva nova rekorda: Robert Dragan iz AK Iskra je 10 kilometrov pretekel v času 34:31, Koprčanka Veronika Bohinc pa 21 kilometrov v času 1:22.10.

REZULTATI: trmiki tek — 10 km pionirke: 1. Markič (Kranj), 2. Geršak (Leskovec), 3. Škoda (Kostanjevica); pionirji: 1. Kranjc (Sevnica), 2. Mervar (Straža), 3. Simčič (Kostanjevica); mladinci: 1. Grlica (Mirna peč), 2. Kramer (AK Brežice), 3. Sajevec (Vavta vas); mladinci: 1. Dragan (AK Iskra Novo mesto), 2.

Vencelj (Šentvid pri Stični), 3. Svržnjak (Ptuj); ženske do 35 let: 1. Ternovšek (Sp. Idrija), 2. Peršolja (AK Brežice), 3. Grlica (Mirna peč); ženske nad 35 let: 1. Žakelj (Kranj), 2. Blatnik (Mežica), 3. Kotar (Trbovlje); moški do 40 let: 1. Štempihar (Radeče), 2. Ratajc (Polje ob Sotli), 3. Veršnik (Kamnik); moški nad 40 let: 1. Klemen (Celje), 2. Stopar (Ljubljana), 3. Mervar (Straža); 21 kilometrov — ženske do 30 let: 1. Vencelj (Ivančna gorica), 2. Kumer, 3. Mohar (obe Ljubljana); ženske do 40 let: 1. Bohinc (AK Koper), 2. Eržetič (Kranj), 3. Papler (Martuljek); ženske nad 40 let: 1. Bučan (Nova Gorica), 2. Filipič (Ljubljana), 3. Bregar (Smartno); moški do 30 let: 1. Drobenc (Cerklje), 2. Bukovec (Novo mesto), 3. Škerlep (Ljubljana); moški do 40 let: 1. Vozlič (Avtomoto Ljubljana), 2. Škedelj-Močilnik (AK Iskra), 3. Paternuš (Maribor); moški do 50 let: 1. Bezeljak (Sp. Idrija), 2. Perc (Celje), 3. Zupančič (Maribor); moški nad 50 let: 1. Bartolj (Ljubljana), 2. Horvat (Ljubljana), 3. Rant (Kranj).

BARBARA IN SEBASTJAN — Odplesala sta prvo mesto med plesalci celoletne Plesne šole Novo mesto (Foto: J. Pavlin)

Šeststo jih je plesalo

3. srečanje mladih plesalcev Dolenjske — Zmagali drugi v Šentjernej

NOVO MESTO — Skoraj 600 mladih plesalcev iz vse Dolenjske se je v soboto v novomeški športni dvorani pomerilo na 3. srečanju mladih plesalcev Dolenjske. Plesni pari, stari od 7 do 15 let, so se med seboj pomerili v 6 tekmovalnih skupinah, odplesali pa so morali 10 vrst plesov. V prvi kategoriji plesnih parov 1. in 2. razreda osnovnih šol sta bila najboljša Rok Mencin in Barbara Potočar iz Šentjerneja. Ekipa Šentjerneja pa je zmagala tudi v ekipni razvrstitvi. V kategoriji plesalcev 3. in 4. razreda sta največ točk dosegli Aleksandra Uhan in Andreja Bevc iz celodnevne plesne šole Novo mesto, ekipno pa so spet slavili Šentjernejci. Med plesnimi pari 5. in 6. razredov sta najbolje odplesala Matija Longar in Simona Hafner iz plesne šole. V zadnji kategoriji 7. in 8. razreda sta se najbolj odrezala Martin Gričar in Marica Sušteršič (oba iz Črnomlja), ki sta dosegla tudi ekipno zmago. Nagrado za posamično prvenstvo v disco plesih si je prislužila Jana Menger iz Novega mesta, med plesalci celoletne plesne šole Novo mesto pa sta zmagala Sebastijan Podobnik in Barbara Negovanovič iz Novega mesta. Prehodni pokal je kot lani spet prišel v roke Šentjernejčanom, za njimi pa so se uvrstili plesalci iz Trebnjega, Črnomlja, Semeča, Škočjana, Vavte vasi in Šentupertu.

Množičnost te prireditve, saj se je v predtekmovalju pomerilo več kot 2500 plesalcev, kaže na dvig plesne kulture tudi na Dolenjskem. Žal organizatorja, plesna šola Novo mesto in občinska Zveza prijateljev mladine, težko razumeta odločitev, da na tekmovalju ni bilo plesnih parov novomeških osnovnih šol.

J. P.

NOGOMET IN KOŠARKA

NOVO MESTO — V soboto, 21. maja, bosta v okviru 27. DSI v Novem mestu turnirja v malem nogometu za moške in košarki za moške in ženske. Turnirje bodo organizirali predvidoma na Loki in nad športno dvorano ob 9. uri. Prijave sprejemajo na ZTKO Novo mesto, poštni predal 30 ali na telefon 22-267 (za DSI), in sicer le do 16. maja do 12. ure. Vsaka organizacija združenega dela lahko prijavi samo eno ekipo.

Pionirji tekmovali v katah

Pionirji—karateisti Posavja in Dolenjske uspešni

SEVNICA — Karate sekcija pri sevniskem Partizanu je vzorno organizirala regijsko prvenstvo zasavsko-posavske tekmovalne regije v katah za mlajše in starejše pionirke in pionirje. Sodelovalo je 62 tekmovalcev iz štirih klubov. Rezultati: mlajši pionirji — 1. Ante Rota, 2. Jure Kostanjevič, 3. Zoran Ham (vsi KK Trbovlje), 4. Iztok Špes (KS Partizan Sevnica); mlajše pionirke — 1. Barbara Kovačič, 2. Simona Močnik (obe KK Trbovlje), 3. Tanja Sušnik (KK Brežice); starejši pionirji — 1. Jani Ribič (Sevnica), 2. Peter Dirnbek (Brežice), 3. Igor Božič (Sevnica); starejše pionirke — 1. Vesna Stojanovič, 2. Simona Medved (obe KK Novo mesto), 3. Tina Čimžar (Brežice).

Ekipno: ml. pionirji — 1. KK Trbovlje (Ham, Kostanjevič, Barovič), 2. KS Partizan Sevnica (Rantah, Špes, Lazič), 3. KK Novo mesto (Budna, Marn, Plesac); st.

FOKALNA ZMAGA KEGLJAČEV ČRNOMLJA

KRŠKO — Na kegljišču Sremič je bila tekma za jugoslovanski pokal, v kateri je zmagala ekipa črnomskega Rudarja s 4.955 podrtimi keglji. Drugo mesto je osvojila ekipa trebanjskega Mercatorja, tretji so bili Metličani in četrti Novomeščani. Rudar bo zastopal območno kegljaško skupnost na republiškem tekmovalju in se je pomeril 7. maja na kegljišču Gradisa v Ljubljani z ekipo Bresta. Rezultati: 1. Rudar 4.955 (Klevisar 824, Ivanovič 784, Draganjač 869, Hutar 848, Ljubenko 816, Šimec 814); 2. Mercator 4.848 (Vidmar 802, Maraž 841, Rojc 775, Logar 757, Tkayc 839, N. Goleš 834); 3. Metlika 4.836 (Ž. Goleš 853, Bajuk 806, Ribarič 780, Turk 835, Krznarič 759, Stupar 803); 4. Novo mesto 4.706 (Bruner 776, Miklavčič 805, Rakuša 776, Avbar 778, Strasberger 724, Hrastar 847).

Za praznik nova igrišča

V Kočevju za prvi maj najbolj svečano na Strelškem terenu — Odprli športna igrišča — Velika zagnanost

KOČEVJE — Na predvečer praznika dela so na Strelškem terenu v KS Kočevje-mesto svečano odprli igrišča, ki so jih krajani sami gradili več let, še posebno pa so se zagrizli v delo zadnji mesec dni pred otvoritvijo. Odprli so igrišča za nogomet in odbojko (tudi za perjanico) in otroško igrišče.

Predsednik KO SZDL Strelškega terena Jule Bruner je povedal, da so pri delu sodelovali člani vseh organizacij na terenu, najbolj pridni pa so bili mladinci. Še posebno velja pohvaliti njihovega krajana Albina Sveteta, ki je bil tehnični vodja del. Predsednik OO ZSMS tega terena Igor Marinčič, ki je bil tudi govornik na otvoritveni svečanosti, je dodal, da so delo omogočili s prispevki v raznih oblikah: obrtnik Alojz Gregorčič, ITAS, SOZD GK, Komunala, Snežnik in Zidar. Domačini so delali in tudi darovali prostovoljne prispevke. Veliko pomoč pa jim je nudil tajnik KS Kočevje Borut Hočevar.

S temi deli pa so zaključili tako rekoč le prvo fazo del. V načrtu imajo še postavitev nekaterih igral na otroškem igrišču, ureditev balinišča, postavljanje bode tu brunarico, v kateri bodo skladišče, okrepčevalnica in sanitarije.

Samo otvoritev igrišč so zaupali pionirjema Ani Zilevski in Urošu Zorku, saj so mladi najbolj pridno delali, pa tudi varovali bodo, kar so zgradili. Nogometno igrišče so odprli s tekmo med poročenimi in neporočenimi tega naselja. Za zaključek je bilo še kresovanje in seveda tudi zabava, ki je zelo lepo uspela. Nanjo so povabili vse prebivalce mesta in občine.

Otvoritev teh igrišč je bila edina otvoritev za praznik dela v občini Kočevje pa tudi edina večja zabava v občini.

J. PRIMC

Slovenija

Moja dežela.

Najrajši igrajo košarko

Bogati športno življenje paraplegikov — Treningi jim vlivajo novih moči

NOVO MESTO — Člani društva paraplegikov novomeške regije, ki združuje paraplegike sedmih občin Dolenjske, Posavja in Bele krajine, se redno ukvarjajo z rekreativno športno dejavnostjo. Najbolj priljubljena športna panoga v njihovih vrstah je košarka na invalidskih vozičkih, saj ta omogoča paraplegikom veliko gibanja; kar pa je pomemben dejavnik za bolj zdravo življenje. Treningi paraplegikov športnikov sicer spadajo v redni program ohranjanja zdravja. Od tekmovalni velja omeniti sodelovanje že na dveh letošnjih košarkarskih turnirjih. V marcu je bil v Ljubljani Pogačnikov memorial, na katerem je sodelovalo 6 ekip. V boju za 3. mesto so paraplegiki novomeške regije izgubili z ekipo Romunije, ki je bila gost slovenskih paraplegikov. V T. Velenju pa so pripravili tradicionalni medregijski turnir v počastitev dneva OF. Med štirimi ekipami so paraplegiki novomeške regije v tekmi za 1. mesto izgubili z ekipo Maribora z rezultatom 33:43.

J. R.

Področno tekmovanje šolarjev

Pomerili so se učenci dolenjskih in posavskih šol

BREŽICE — Na igrišču osnovne šole bratov Ribarjev so 12. maja zjutraj prisrčno pozdravili športnike osnovnih šol s prilagojenim poukom, ki so prišli na področno tekmovalje. Sodelovale so ekipe iz Črnomlja, z Mirne, iz Novega mesta, Sevnice, Krškega in Brežice.

Tekmovalci so se zagrejo pomerili z vrstniki v krosu, teku, na 60 m, v skoku v daljavo in metu žogice, nakar so sodelovali še v treh tekmah. Najbolje uvrščeni fantje in dekleta bodo svoje znanje in spretnosti pokazali še na republiškem tekmovalju. Osnovna šola bratov Ribarjev iz Brežice je za to priložnost izdala posebno številko biltena.

ČESTITKE NAJBOLJŠEMU V KROSU — Posnetek je s področnega tekmovalja učencev posavskih in dolenjskih osnovnih šol s prilagojenim poukom v Brežicah. Začelo se je s krosom, v katerem je zmagal domačin Robi Pfeifer (tretji z leve). Foto: J. Teppey

TELEVIZIJSKI SPORED

PETEK, 20. V.

9.45 — 13.15 — 16.00 — 00.25
TELETEKST
MOZAIK
11.00 ORLI IN SOKOLI, ponovitev dokumentarne oddaje
11.40 ZGODOVINA, ponovitev 2. dela italijanske nadaljevanke
16.15 VIDEO STRANI
16.30 MOZAIK, ponovitev TEDNIKA
17.30 V ZNAMENJU DVOJČKOV
17.50 GRIZLI ADAMS, 16. del nizananke
18.15 GRAFIKI BIH: EMIR DRAGOLJ
18.45 RISANKA
19.01 OBZORNIK

19.18 ZRNO
19.30 DNEVNİK
19.59 ZRCALO TEDNA
20.20 GOSPA MONSOROJSKA, 4. del nadaljevanke
21.20 PRVI RAJ: PODJARM LJENI BOGOVI
22.15 DNEVNİK in POROČILO S KONFERENCE ZK ČRNE GORE
22.35 SRAMOTA, švedski film
00.15 VIDEO STRANI

DRUGA TV MREŽA

17.10 Dnevnik — 17.30 Ljubo doma, kdor ga ima — 17.35 EP v ritmično športni gimnastiki — 19.30 Dnevnik — 20.00 Iz koncertnih dvoran — 22.00 Ha-

vaji (ameriški film) — 23.30 Kronika filmskega festivala v Cannesu

TV ZAGREB

8.25 Poročila — 8.30 Ljubo doma, kdor ga ima — 9.00 TV v šoli — 10.30 Poročila — 10.35 TV v šoli — 12.30 Poročila — 14.50 TV v šoli — 15.20 Vedno z vami — 17.30 Ljubo doma, kdor ga ima — 18.00 Znanstveni razgovori — 18.30 Kmetijski sejem — 18.40 Številke in črke — 19.00 TV kolektor — 19.30 Dnevnik — 20.00 Hunter (serijski film) — 20.55 Kvizokoteka — 22.00 Dnevnik — 22.00 Dnevnik — 22.20 Poročila s konference ZK Črne gore — 22.35 Po deseti (kulturni magazin) — 00.50 Bis (nočni program) — 01.50 Poročila

SOBOTA, 21. V.

7.35 — 13.40 in 14.30 — 00.45
TELETEKST
7.50 VIDEO STRANI
8.00 RADOVEDNI TAČEK
8.15 PAMET JE BOLJŠA KOT ŽAMET
8.20 Prežihov Voranc: SOLZICE
8.40 ERAZEM IN POTEPUH, ponovitev 3. dela nadaljevanke
9.10 21. FESTIVAL DELA MLADIH JUGOSLAVIJE
9.40 TEDENSKI ZABAVNIK
10.55 REPUBLIŠKA REVUJA MPZ ZAGORJE 86
11.25 MAKEDONSKE NARODNE PRIPOVEDKE
12.00 21. FESTIVAL DELA MLADIH JUGOSLAVIJE
12.20 JUBILEJNA TEVETKA, ponovitev 16. oddaje
13.25 VIDEO STRANI
14.45 VIDEO STRANI
15.00 21. FESTIVAL DELA MLADIH JUGOSLAVIJE
15.25 AKTUALNO

16.55 TI LOVIŠ, slovenski film (ČB)
18.25 KRATKI FILM
18.45 RISANKA
19.01 KNJIGA
19.18 ZRNO
19.30 DNEVNİK
19.59 NAŠ UTRIP
20.20 ŽREBANJE 3x3
20.30 DOLGO VROČE POLETJE, 2. del ameriške nadaljevanke
21.25 KRIŽ KRAŽ
22.45 DNEVNİK in POROČILO S KONFERENCE ZK ČRNE GORE

23.05 SKRIJ SE MED LJUDI, ameriški film
Film govori o resničnem dogodku, ko ločni oče obupano išče svoja dva otroka, o njegovem zagrinem boju s policijo, ki mu prikriva dejstva, in o srečnem razpletu. Na koncu zvemo tudi, kako in kje sedaj živijo ljudje, ki so bili model za filmsko ugotovitve. Oče otrok je vložil tožbo zoper ameriško vlado, vendar leta 1980, ko je bil film posnet, primer še ni bil rešen.
00.35 VIDEO STRANI

DRUGA TV MREŽA

16.00 EP v ritmično športni gimnastiki — 16.40 Poročila — 16.50 TV kolektor — 17.00 EP v ritmično športni gimnastiki — 18.10 Ansambel Mihe Dovžana — 18.40 Dallas — 19.30 Dnevnik — 20.15 Glasbeni večer — 21.20 Oddaja iz kulture — 21.50 Športna sobota — 22.20 Odbojka za lovniko Jugoslavije

TV ZAGREB

9.00 TV v šoli — 10.30 Poročila — 10.35 Bis (ponovitev nočnega programa) — 14.45 Narodna glasba — 15.15 Sedem TV dni — 16.00 EP v ritmično športni gimnastiki — 16.40 Poročila — 17.00 EP v ritmično športni gimnastiki — 18.10 Švenk (dokumentarna oddaja) — 18.55 Risanka — 19.30 Dnevnik — 20.00 Concertino — 20.15 Boljše življenje — 21.05 Pripetljaji v hotelu (ameriški film) — 22.45 Dnevnik — 23.00 Poročila s konference ZK Črne gore — 23.15 Nočni program — 00.45 Poročila

NEDELJA, 22. V.

8.55 — 13.20 in 14.10 — 22.50
TELETEKST
9.15 VIDEO STRANI
9.25 ŽIV ŽAV
10.15 GRIZLI ADAMS, ponovitev 17. dela
10.40 DOLGO VROČE POLETJE, ponovitev 2. dela nadaljevanke
11.30 ANSAMBEL MARELA
12.00 KMEIJSKA ODDAJA
13.00 ŽIVALI PRED KAMERO: SNEŽ-

NE OPICE NA JAPONSKEM, ponovitev 2. dela
14.25 VIDEO STRANI
14.50 SINOV I IN HČERE STEKLARJA JAKOBA, 7. del nadaljevanke
15.55 VELIKI ZIEGFELD, ameriški film (ČB)
18.45 RISANKA
19.01 TV MERNIK
19.18 ZRNO
19.30 DNEVNİK
20.07 OBLJUBLJENA DEŽELA, 4. del

nadaljevanke
20.55 ZDRAVO
22.25 VIDEO STRANI

DRUGA TV MREŽA

8.55 Poročila — 9.00 Danes za jutri in igrani film — 12.00 Anglunipe — 14.00 Športno popoldne — 19.30 Dnevnik — 20.00 Po letu 2000 (poljudnoznanstvena serija) — 20.45 Včeraj, danes, jutri — 21.00 Oddaja ob dnevu letalcev — 21.30

PONEDELJEK, 23. V.

9.45 — 12.00 in 16.30 — ... TELE-TEKST
MOZAIK
10.00 NAŠ UTRIP
10.15 ZRCALO TEDNA
10.30 IGRANI FILM
16.50 VIDEO STRANI
17.05 MOZAIK, ponovitev
17.35 RADOVEDNI TAČEK
17.50 MAKEDONSKE NARODNE PRAVLJICE
18.20 ŽIVALSKI SVET: JAGUAR
18.45 RISANKA
19.01 OBZORNIK

19.18 ZRNO
19.30 DNEVNİK
20.07 TISOČLETNA ČEBELA, 1. del slovaške nadaljevanke
Zgodba se začne proti koncu prejšnjega stoletja v odmaknjeni slovaški vasi, kjer dobrodušen zidarski mojster Martin praznuje 60.letnico. Po žetvi zbere Martin kot vsako leto svoje zidarje in gredo skupaj iskat delo. Z njimi gre njegov starejši sin Samo, ki doma pusti dekle Marijo, katere mati neče privoliti v njuno poroko. Drugi sin Valent gre v Prago študirati, doma pa ga čakata dve dekleti, revna in bogata. S prvim snegom se zidarji vrnejo

in na vrsti so poroke... Nadaljevanke ima štiri dele.
21.05 OMIZJE ali AKTUALNO: NAČINI IN METODE POLITIČNEGA DELOVANJA

DRUGA TV MREŽA

17.10 Dnevnik — 17.30 Otroci, pojte z nami — 17.45 Sedmi veter — 18.00 Beograjski TV spored — 19.00 Indirekt — 19.30 Dnevnik — 20.00 Mladi in kriza — 20.45 Poročila — 20.50 Festival JRT — 22.00 Dokumentarna oddaja — 22.30 TV galerija

TOREK, 24. V.

9.45 — 11.20 in 16.10 — 23.30
TELETEKST
MOZAIK
10.00 ŠOLSKA TV: KEMILJA BIOLOGIJA
11.00 TUJI JEZIKI: ANGLEŠČINA, 42. lekcija
16.25 VIDEO STRANI
16.40 MOZAIK — ŠOLSKA TV, ponovitev
17.30 PAMET JE BOLJŠA KOT ŽAMET

17.45 PERISKOP
18.45 RISANKA
19.01 OBZORNIK
19.18 ZRNO
19.30 DNEVNİK
20.07 Slavko Grum: DOGODEK V MESTU GOGI, predstava SNG Ljubljana
21.40 OSMI DAN, oddaja o kulturi
22.20 DNEVNİK
22.35 VIDEO GODBA
23.20 VIDEO STRANI

DRUGA TV MREŽA

17.10 Dnevnik — 17.30 Pozabljeni dnevi — 18.00 Angleščina, 42. lekcija — 18.20 Risanka — 18.30 Mostovi — 19.00 Poje vam Catherine Sauvage — 19.30 Dnevnik — 20.00 Titov delovni album — 20.45 Poročila — 20.50 Festival JRT — 22.00 Zabavni torek

SREDA, 25. V.

9.45 — 12.10 in 15.30 — 22.40
TELETEKST
MOZAIK
10.00 S. Grum: DOGODEK V MESTU GOGI, ponovitev predstave SNG Ljubljana
11.30 OSMI DAN, oddaja o kulturi
12.10 MOSTOVI
15.45 VIDEO STRANI
16.00 MOZAIK, ponovitev
17.10 ANGLEŠČINA, 42. lekcija
17.30 ROZA ČUDOTVORNA
17.45 ERAZEM IN POTEPUH, 4. del nadaljevanke
18.15 ŽIVLJENJE DELAVKE, dokumentarna oddaja TV Novi Sad
18.45 RISANKA
19.01 OBZORNIK
19.18 ZRNO
19.30 DNEVNİK
20.00 DAN MLADOSTI, prenos
22.00 MALI KONCERT
22.15 DNEVNİK
22.30 VIDEO STRANI

19.30 DNEVNİK
20.05 TEDNIK
21.10 ZGODOVINA, 3. del italijanske nadaljevanke
22.35 DNEVNİK

Spored Studia D

ČETRTEK, 12.00 začetek programa, pozdrav, napoved, pesem tedna, 12.30 novice, nekoč je bilo tako..., 13.00 strokovnjak, 15.30 dogodki in odmevi, 17.00 turistična oddaja, 18.00 kronika, pesem tedna, biba leze-biba gre, studio—D jutri
PETEK, 12.00 začetek programa, napoved, pozdrav, pesem tedna, 12.30 novice, nekoč je bilo tako..., skriti mikrofoni, 14.30 šport, 15.30 dogodki in odmevi, 16.00 lestvica zabavne glasbe, 17.00 mladinska oddaja, 18.00 kronika, pesem tedna, biba leze-biba gre, studio—D jutri
SOBOTA, 12.00 začetek programa, napoved, pozdrav izbor pesmi tedna, 12.30 novice,

nekoč bilo je tako..., 13.00 čestitke in pozdravi naših poslušalcev, 14.00 nagradni kviz, 15.30 dogodki in odmevi, 15.00 zanimivosti, predstavitev znanih in manj znanih oseb, prireditve, 16.30 modra kronika, 18.00 kronika, biba leze-biba gre, studio—D jutri

NEDELJA, 8.00 začetek programa, pozdrav, napoved, pesem tedna, 8.30 kmetijska oddaja, 9.30 kronika, nekoč je bilo tako..., repičeva draga, 10.00 vse manj je dobrih gostiln, 11.00 mali oglasi, 12.30 čestitke in pozdravi naših poslušalcev, 18.00 konec programa

PONEDELJEK, 12.00 začetek programa — pesem tedna, 12.30 novice, nekoč je bilo tako..., 13.00 modra kronika—ponovitev oddaje, 13.30 pogovarjamo se z vami, 14.30 šport, 15.30 dogodki in odmevi, 16.00 lestvica narodno zabavne glasbe, 17.00 aktualna tema, 18.00 kronika, pesem tedna, biba leze-biba gre, studio D—jutri

TOREK, 12.00 začetek programa, pesem tedna, 12.30 novice, nekoč je bilo tako..., iz organizacij združenega dela — mozaična oddaja, 15.30 dogodki in odmevi, 16.00 pomagamo vam, 16.30 minute za narodno glasbo, 17.00 odgovarjamo na vaša vprašanja, 18.00 kronika, pesem tedna, biba leze-biba gre, studio D—jutri

SREDA, 12.00 začetek programa, pesem tedna, 12.30 novice, nekoč je bilo tako..., 13.00 vaš in naš studio—D, 13.30 glasbena oddaja, 15.30 dogodki in odmevi, 16.00 želje in čestitke naših poslušalcev, 17.00 aktualna tema, 18.00 kronika, pesem tedna, biba leze-biba gre, studio—D jutri

Z gnojem zapri služnostno pot

Primeri vaških sosedskih sporov, ki sta se končala pred sodiščem — Prenape- težem pogojne zaporne kazni — Kar cela družina nad sovaščana

NOVO MESTO — Na videz drobni sosedski spori, največkrat pogojeni z nesoglasji zaradi mej in podobnim, so pogosti krivci prenekatere obravnave na novomeškem sodišču. Pred seboj imamo dva povsem sveža primera razprtij, ki so privedle do fizičnih obračunavanj in s tem seveda tudi do sodnega epiloga.

Tako je morala nedolgo tega na za- tožno klop sestiti domala cela Zupa- ničeva družina iz Velikega Podljudna, ob očetu Francu še 34-letni Srečko in 27-letni Franc. Slednji naj bi namreč 4. avgusta 1986 popoldne na travniku pri domači vasi z vilami napadel Alojza Plantana, ga udaril po glavi, nakar sta se

ve s traktorjem preko Zupančičevega travnika. Ob tem je potrebno dodati, da so bili Zupančičevi s Plantanom že od prej v mejnem sporu, nesporazumi pa so očitno sodu izbili dno prav predlanskega avgusta. Senat sodišča je vse tri obsojil na pogojne zaporne kazni: Franca Zupančiča ml. na 10 mesecev, očeta na 6 mesecev in Srečka na 3 me- secev zapora, pogojno za dobo treh let. Vsi trije so bili obtoženi tudi tega, da so po pretepu prevrtili traktorski voz, na- ložen z otavo, in tako Plantanu povz- ročili precej škode, a jih je sodišče tega dejanja oprostilo.

Drugi, uvodoma omenjeni primer sosedskega spora pa sega v lanski julij. 56-letni Stanislav Skebe z Žvirč je nam- reč na služnostno pot, do karkere je imel sosed Franc Turk vso pravico, postavil škarpo iz kamena, nanjo pa navozil gnoja. Turk se za oviro na poti ni kaj dosti zmenil, pač pa je s traktorjem enostavno zapeljal čez postavljeno škar- po, kar je Skebeto dodatno razkačilo. Sročil je za traktorjem in vozom, na katerem sta bila Anton Škufca in Rozalija Košir, ter ju napadel, tako da sta jo oba odnesla s poškodbami. Da je so- dišče razsodilo o tem primeru, so bile potrebne kar tri obravnave, ob koncu pa je senat Skebeto za oškodovanje tu- jih pravic obsojil na 4 mesece zapora, pogojno za dobo dveh let, za prizade- janje telesnih poškodb pa mu je izrekel enotno kazn 300.000 din. Sodbi še nista pravno močni.

TREBJE — Tekmovanje enot- civilne zaštite za prvo medicinsko pomoč, ki ga je prejšnjo soboto pri- stari šoli v Trebnjem pripravil občinski štab za CZ ob sodelovanju občinskega odbora RK in zdravst- venega doma Trebnje, se je po sicer dobro pripravljenem scenariju »ne- srečee spreverilo v pravo nesrečo, ki bi lahko imela tragične posledice, saj je bilo ogroženo zdravje otrok, ki so nastopili kot imitatorji poškodova- nancev.

Predpostavka vaje je bila, da je prišlo do nesreče v kemičnem labo-

iz šole prišli trije imitatorji — ta- bormiki odreda Stihl ješ, ki so močno kašljali in vplili, da je v šoli veliko dima. Vodstvo vaje je spre- vedelo, da gre tokrat zares in pripad- niki enot za RBK zaščito, trebnjski gasilci, člani društva jamarjev Vi- nka Paderšiča so pričeli naglo evakuacijo otrok iz šole. Štiri otro- ke, ki so kazali najtežje zadrževanje z dimom, je dežurni zdravnik poslal v novomeško bolnišnico.

Ko je občinski štab za CZ na iz- redni seji pretekle nedelje podrobno analiziral omenjeno vajo, je obsojil neodgovorno ravnanje Jurta Žlaj- paha, ki je samovoljno, brez vednos- ti vodstva vaje, aktiviral štiri dimne škatle v spodnjih prostorih šole. Štab je znova ugotovil, da zadiml- janje prostorov šole ni bilo v scena- riju vaje. Žlajpah naj bi bil po tem scenariju le spregovoril na koncu vaje in podelil priznanja, drugih konkretnih zadožitev na vaji pa ni imel. Zato štab zahteva, da ustrezni organi ugotovijo disciplinsko in drugo odgovornost Žlajpaha.

Občinski štab za civilno zaščito razume upravičeno ogorčenje star- ršev, zato je načelnika in poveljnika zadožlil, da vse starše pisno seznan- ta z dejstvi in se jim v imenu štaba opravičita za nepredvideno nesrečo. Ko smo se pogovarjali s prizadetimi starši, so povedali, da sploh niso bili obveščeni, da bodo njihovi otroci sodelovali v tako nevarnih igrah in da tudi potem, ko so 4 čivoke odpel- jali v bolnišnico, razen Zupančiče- vih, nikogar od staršev niso takoj obvestili, kje so njihovi otroci. Zah- tevajo, da ugotovijo odgovornost za napako, ki bi bila lahko tragična.

PAVEL PERC

Vaja mimo pripravljenega scenarija

Na vaji v Trebnjem je šlo zares — Dimne bombe v šoli

ratoriju šole, kjer se je zlomila poli- ca, na kateri so bile različne kisline. Ker so otroci uporabljali pri pre- zkusih odprti ogenj, je prišlo do eks- plozije. Poškodovanih je bilo več učencev, nekaj poškodb pa je nastalo ob paničnem umiku iz šole. Pri razliju so se pojavili tudi nevarni strupeni plini. Za boljše ponazoritev »nesreče« so določili tudi dva imita- torja, ki bi naj pričarala eksplozijo in prizgala dimne škatle ob vходу in na vogalih šole.

V času, ko so prišli gasilci in je bi- la enota za RBK zaščito še v šoli, so

B. B

PRIZNANJA NAJZASLUŽNEJŠIM — Na Lanšpržu v trebnjski občini je bila letošnja odrednja slovesnost ob 13. maju, dnevu varnosti. Podeljenih je bilo šestnajst pisnih pohval, deset bronastih znakov za zaslug za varnost in šest srebrnih znakov, med dobitniki slednjih pa je bila tudi Zofija Kolenc, stalna dežurna milničnica za UNZ Novo mesto (na posnetku).

Slovesno za dan varnosti

LANŠPREŽ — Tudi slabo vre- me ni zmotilo letošnjega slavlja ob 13. maju, dnevu varnosti, ki ga je novomeška UNZ skupaj s svetom dolenskih občin pripravila v petek v Lanšpržu. Uradni del praznovanja je minil ob nagovoru predsednika SO Trebnje Naceta Dežmana in podelitvi priznanj, ki so jih nagraje- vanec izročili Franc Šali, predsednik sveta dolenskih občin, ter An- ton Pezdirc in Jože Čopič.

Najvišje priznanje, red dela s srebrnim vencem, je prejel Lojze Podobnik, kriminalist v oddelku za zatiranje kriminalitete, medtem ko so srebrne znake zaslug za varnost prejeli: Bojan Blatnik, Franc Dra- vinec, Zofija Kolenc, Milka Košir in Jože Perko. Dobitniki bronastih znakov zaslug za varnost so: Niko

Novak, Dispanzer za medicino de- la, prometa in športa zdravstvenega doma Novo mesto, Desimir Milo- vanović, Ivan Bukovec, Karol Do- boši, Ivanka Jakovac, Božidar Pe- tek, Jože Smrekar, Branko Šiška in Andrej Poljšak. Ob teh priznanjih pa je bilo podeljenih še 16 pisemenih pohval za uspešno opravljanje de- lovnih nalog v minulem letu; prejeli so jih: Stane Andoljšek, Breda Ra- jer, Branko Drkušič, Ivan Jakobčič, Tomaž Ferbežar, Aleksander Kra- golnik, Nada Kruljac, Pavel Kut- nar, Ilija Kusič, Janez Nose, Vojko Oklešen, Anton Olaj, Drago Retelj, Irena Rešeta, Aleksander Rešeta in Marina Terček.

Petkovo slavlje v Lanšpržu je popelstil trebnjski oktet, za dobro voljo blizu 300 gostov pa je poskr- bel vojaški ansambel.

• Pred dnevom varnosti je bil minuli četrtek v prostorih skupščine SRS slavnosten sprejem, na katerem so prav tako podelili visoka repu- bliška in državna odlikovanja in priznanja. Med dobitniki so bili tudi štirje Dolenjci: Anton Pezdirc, načelnik UNZ Novo mesto, je prejel zlati znak, Milka Košir red dela s srebrnim vencem, Tone Žibert medaljo de- la, novomeški svet za preventivno in vzgojo v cestnem prometu pa je prejel plaketo varnosti.

dom nagovorila Branko in Mirko. Do- dajmo še, da so bili ukradeni predmeti najdeni. Senat novomeškega sodišča je Jeleniča obsodil na 2 leti za- pora.

Skromen izkupiček petih vlomov

Dve leti zapora za Vinča Jeleniča — Z neznančema vlamljal po Kremenu in Libni — Ze tri desetletja se seli iz zapora v zapor

NOVO MESTO — 50-letni Vinko Jelenič iz Kužnjače pri Modriči verjetno niti sam ne ve, kolikokrat se je doslej že znašel pred sodniki. Predolgo bi bilo naštevati njegovih dosedanjih grehov, dovolj naj bo že, če povemo, da je vse od leta 1959 neprestano, z vsega kaskšnim dnevom odmora, na prestajanju kaz- ni, največkrat zaradi tatvin. Tokrat je moral pred sodnike zaradi vlomov, ki jih je storil konec lanskega decembra.

Kot je Jelenič pojasnil sodnikom, se je lanskega 28. decembra pripeljal z vlakom iz Vinkovcev do Dobove, kjer je na železniški postaji srečal nekoga Branka in Mirka. Trojka se je hitro spo- prijateljila, Branko in Mirko pa sta Je- leniča povabila s seboj. Najprej so se odpravili v Brežice, nato pa peš do Kremena in Libne, kjer so pričeli z de- lom. Tako so najprej v Kremenu vlomili v počitniško hišo Zorana Dularja. Na silo so odprli polkna, razbili šipo in od- nesli radio, nekaj cigaret in nožev, elek- trično uro ter več drobnarij. Po tem de- janju so se odpravili do vikenda Petra Žičkarja. Razbili so kralja vrat in iz vikenda odnesli kasetofon Grundig, nož, nato pa vlomili še v sosednjo staro hišo, ki je prav tako Žičkarjeva last, in iz nje ukradli svetilko. To pa je bil tudi vse njihov plen. Resda so malo zatem na Libni izvedli še dva vlom, a so ostali praznih rok, če seveda odštejemo pri- ročni tranzistor, ki so ga sunili v počit- niški hišici Vinka Novaka. Na Libni so obiskali še vikend Mirka Kužnika, o čemer so zgornjo pričali razmetani prostori, vendar lastnik ni pogrešil niti enega predmeta.

Vinko Jelenič je sodnikom opisana dejanja odkrito in skesano priznal, trdil je le, da je bil vinjen in da sta ga k vlo-

danes vnovič pogrevamo staro zgod- bo?

Nedolgo tega je namreč urbanis- tična inspekcija UIS Novo mesto izdala nov »sklep o dovolitvi izvrše- be«. Ali z drugimi besedami: inspek- torji so vnovič izdali sklep o rušenju črne gradnje. Kot razlog temu so navedli, da njihov sklep iz predlanskega 28. julija ni bil realiziran, ker takratni pogodbeni izvajalec Komu- nala Novo mesto dela ni bil sposo- ben opraviti, in da je bila zategadelj sklenjena nova pogodba z GIP Pio- nir Novo mesto. Predlanska odloč- ba o rušenju je tako nična, v veljavi pa letošnja, ki nosi datum 22. ma- rec. V njej stoji, da je Tugomir Sa- lopek dolžan do 1. maja sam ods- traniti na črno zgrajeni objekt, v nasprotnem bo to delo 5. maja ob 7. uri opravil pionir, tozdr Gradbeni sektor Novo mesto. Prav tako je v izreku zapisano, da pritožba reali- zacije tega sklepa ne zadrži.

Danes je 19. maj. In, verjamejte ali ne, črna gradnja v Dolenjem Polju še zmeraj stoji. Inspektorji pravi- ni in sklep o rušenju je torej postal pravno močni. Toda črna gradnja ni bila porušena. Kot poglavitni vzrok temu je bilo navedeno dejst- vo, da je pogodba med novo- meškimi izvršnim svetom in Komu- nalo za rušenje na črno zgrajenih objektov zastarela, nova pa je še ni sklenjena. In kateri so razlogi, da

B. BUDJA

Kdo zavlačuje rušenje?

Zakaj 5. maja ob 7. uri ni bilo Pionirjevih delav- cev na črni gradnji na Dolenjem Polju?

NOVO MESTO — 15. avgusta 1985, ko so novomeški inspektorji Tugomiru Salopku iz Dolenjega Polja pri Straži izdali odločbo o takojšnji ustavitvi del na 7 krat 8 metrov velikem objektu, zgrajenem brez dovoljenja, se je začela pisati nadvse zanimiva zgodovina črne gradnje, ki ima v svoji kronologiji nekaj presenetljivih preobratov. Pa da vnovič ne pogrevamo cele zgod- be, ki je bila na straneh našega lista že nekajkrat predstavljena bralcem, povemo le na kratko, da je leta 1985 na Dolenjem Polju 20 zrasel na črno zgrajeni objekt, za katerega smo že 31. julija predlani ponosno zapisali: »Sedaj je na potezi novo- meška Komunala. Z njo imajo namreč inspektorji novomeške UIS pogodbo o rušenju na črno postavl- jeni objekti.«

Že predlani so namreč urbanis- tični inspektorji Salopku izdali od- ločbo o odstranitvi objekta. Nanjo se je sicer pritožil, a je republiški ur- banistični inspektor pritožbo zavril in sklep o rušenju je torej postal pravno močni. Toda črna gradnja ni bila porušena. Kot poglavitni vzrok temu je bilo navedeno dejst- vo, da je pogodba med novo- meškimi izvršnim svetom in Komu- nalo za rušenje na črno zgrajenih objektov zastarela, nova pa je še ni sklenjena. In kateri so razlogi, da

Iz zapora spet na kriva pota

Pojasneni vloml letošnjega marca v Kotu pri Semiču — Poldrugo leto zapora za Ivana Goloba — Brez hrane in strehe nad glavo

NOVO MESTO, SEMIČ — »Do leta 1983 sem bil na prestajanju kazni v KPD Dob, ko pa so me iz zaporov izpustili, sem ilegalno prestopil mejo,« je sodnikom zatožnega sodišča pred dnevi pripovedoval 46-letni Ivan Golob iz Mute. Na zatožni klopi se je znašel zaradi vlomov, ki jih je storil letošnjega 6. marca v Kotu pri Semiču.

Svojo življenjsko zgodbo je Golob nadaljeval takole: »Tri leta sem nato preživel po Italiji in Franciji, dokler me napolned lanskega 22. decembra niso iz Francije deportirali nazaj v Jugoslavijo. Bil sem brez denarja in strehe nad glavo, zato sem kradel in vlamljal. Spal sem po vikendih. Tako je bilo tudi v marcu. Če se ne motim, je bilo 5. marca, ko sem peš prišel iz Celja v Novo mesto, nato pa pot prav tako peš nadaljeval v Belo krajino. Vse ostalo vam je že tako bolj ali manj znano.«

Ivan Golob je imel s tem v mislih do- godke 6. marca. Takrat je namreč na območju Kota pri Semiču vlomil v štiri vikende. V vseh primerih je vanje prišel tako, da je s kamnom razbil šipe na oknih. Zvonku Zuglju je Golob iz počitniške hišice zmaknil liter vina, 20 dag kave, dva krožnika, več zavitkov makaronov, dva lonca, konzervo hrane, nekaj konjaka in sira, za nameček pa še predpasnik, rjuho in odejo, Istega dne je vlomil v vikend Antona Stiglic in mu odnesel deko, 10 dag kave in konzervo hrane, medtem ko Franc Pu- reber in Aleksander Matuš, v katerih

vikenda je Golob prav tako vlomil, tat- vin nista prijavela.

Golob je vleme priznal in ukradene stvari oškodovancem povrnil. Vse to mu je sodišče od slabih razmerah, v

katerih je živel, štelo kot olajševalno okoliščino pri izreku kazni, obtežljivo pa je bilo, da gre za specialnega povrat- nika, ki si ne zna pomagati drugače, kot da po prihodu iz zapora vnovič stopi na kriva pota in krađe. Senat novomeškega sodišča je Ivana Goloba obsodilo na 1 leto in 6 mesecev zapora, pri tem pa mu v kazni vstrel tudi pripor, v katerem je Golob od letošnjega 7. marca. Sodba še ni pravno močna.

B. B.

PREHITRO NA LESENI MOST

PREČNA — 15. maja so v novomeško bolnišnico pripeljali ranjenega 17-letnega Igorja Š. iz Dolenje Straže. Igor se je tisti večer okoli 20. ure peljal na kolesu z mo- torjem iz Brljuna proti Gorenji Straži ter v Prečni prehitro zapeljal na leseni most. Na mokrih deskah ga je zaneslo v nasproti vozeči osebnim avto Jožeta Novaka iz Pod- gore. Zaradi zvite pločevine je bilo za 400.000 din škode.

Iz dveh cerkev odnesli sedem kipcev

Spet dva vlom v cerkve

VRHPEČ, STEHANJA VAS — Po krajšem zatišju je v prvi polovici maja prišlo na območju Dolenjske vnovič do vlomov v cerkve z ogromno škodo, kaj- ti odneseni so bili kipci velike kultur- nozgodovinske vrednosti.

Tako je bilo med 11. in 15. majem vlamljeno v cerkve v Stehanji vasi pri Trebnjem. Storilci so odnesli 4 kipce, s čimer je bil župnijski urad v Sentlo- vrencu oškodovan vsaj za 8 milijonov dinarjev. V približno istem času, najver- jetneje pa med 11. in 12. majem, je bilo vlamljeno tudi v podružnično cerkev sv. Ane pri vasi Vrhpeč nad Mirno peč- jo. Vlomilci so iz cerkve odnesli tri kip- ce; njihova vrednost še ni ocenjena, brez pretiravanja pa lahko zapišemo, da sega v vsaj nekaj milijonov dinarjev. Očitno je na delu dobro organizirana skupina, ki ve, kaj hoče, zato delo kriminalistov ne bo prav nič lahko.

KRONIKA NESREČ

PRIKLOPNIK OPLAZIL OSEBNI AVTO — Še neznan voznik tovornjaka, ki je 15. maja okoli 19. ure peljal vozilo po magistralni cesti iz Ljubljane proti Zagre- bu, je pri Jezeru povzročil prometno nez- godo. Iz neznanega vzroka je na mokrem vozišču pričel zavirati, pri tem pa je pri- klopnik zaneslo na levo, kjer je oplazil več osebnih avtomobilov. Na vozilih Dejana Židana iz Ljubljane, italijanskega državl- jana Gabriela Novelija in Svuda Mura- toviča iz Cazinja je škoda za blizu 2 milio- na dinarjev.

V OVINKU PREHITEVAL TOVOR- NJAK — 35-letni Nikola Šeketa iz Duge Rese je 13. maja ob 13.20 peljal tovornjak iz Novega mesta proti Metliki. V nepre- glednem ovinku na Težki vodi je pričel prehitovati tovornjak pred seboj, takrat pa mu je nasproti z osebnim avtom pripeljal

35-letni Branko Grahek iz Svržakov. Vo- zili sta čelno trčili, pri čemer se je Grahek laže ranil in so ga odpeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico. Materialne ško- de je za 5 milijonov dinarjev.

MED PREHITEVANJEM TRČILA — 10. maja ob 20.20 se je 26-letni Jarja Memedalji, začasno na delu v Svici, peljal z beemvejem po cesti iz Zagreba proti Ljubljani. Pri Jezeru je pričel prehitovati tovornjak s polpriklonikom, ko mu je nasproti z osebnim avtom pripeljala 47- letna Senija Penčič, začasno zaposlena v Zahodni Nemčiji. Med hudim trčenjem sta se težko poškodovala oba voznika in sopotnica, 25-letna Azemina Memedalji. Vse tri so odpeljali na zdravljenje v novo- meško bolnišnico, materialne škode pa je za 18 milijonov dinarjev.

Kabelska televizija v Ribnici

TV sprejem bi bil zanesljivejši, sprejemali pa bi lahko še tuje programe — Seveda pa bo za boljši in pestrejši sprejem potrebno več denarja

RIBNICA — Inicijativni odbor za KTV je v zadnji številki Rešeta seznanil občane o možnostih za sprejem tv signala preko kabelskega omrežja. Priložena je bila tudi anketa, s katero smo želeli pridobiti aktiviste, ki bi bili pripravljeni pomagati pri pojasnjevanju in gradnji KTV v svojem okolju. Vprašalnik pa je izpolnilo le 10 zainteresiranih, čeprav menimo, da je zanimanje za

KTV veliko večje in da je vzrok za tako slab odziv le nenavajenost občanov na tak način izražanja svojih interesov. Zanimanje za KTV je tako v Sodražici, kot Dolenjih Lazih, Lepovčah in na Prijateljstvu v Ribnici.

Skupaj s Kočevci smo že pred prazniki povabili ekipo RTV, da je opravila

Barvana Bilpa

Zavod za raziskavo krasa z barvanjem proučuje ponikalnice

BILPA, KOČEVJE — Potok Bilpa je tekel te dni močno zeleno obarvan. Seveda se je zeleno obarvala tudi Kolpa, v katero se izliva. Nenavadni dogo-

• Medobčinski vodnogospodarski inšpektor Darji Klun: »Instituti za raziskavo krasa iz Postojne je v okviru raziskave vodnih virov v Beli krajini in še posebejno zaledja izvira Dobljica opravil v aprilu barvanje voda na štirih lokacijah v kočevski občini, in sicer: Rinže, Koprivniškega potoka, Kačjega potoka in Rudniškega potoka. Raziskava še ni dokončana, vendar se kaže, da so prve tri obarvane vode pritoki porečja Kolpe, zadji pa Krke. Pri barvanju so bile uporabljene standardne barve, izdelane po mednarodnih predpisih, se pravi, da niso škodljive zdravju ljudi, živalstva in sploh za okolje. V zvezi z opaženo belo obarvano Kolpo pri Osilnici pa je treba povedati, da ta barva ni posledica barvanja voda. Prebivalci tega območja menijo, da ne gre za barvo, ampak za cvetenje Kolpe, zaradi česar se bujno razmnožijo bledozelene alge, ki se nato nabirajo na kamnih in na zraku pobelijo, ko se posuše.

dek je Rudi Verderber, upokojenec iz Bilpe, pojasnil takole:

»Zavod za raziskovanje krasa iz Postojne raziskuje tok kraških voda-ponikalnic. V okviru te raziskave so spustili večje količine zelene barve v Rinžo že 4. aprila letos in to barvo smo prvič opazili na izviru Bilpe (to je ponovni izvir Rinže) 1. maja. Prav jaz sem tudi poverjen, da jemljem vsak dan ob 7. uri zjutraj in ob 19. uri po dva vzorca vode iz Bilpe za posebno analizo. Raziskovalci so nam zagotovili, da barva ne škoduje ne vodi ne ribam, ter dejali celo, da je voda Bilpe pitna, saj se, sicer umazana, Rinža v svojem podzemskem toku očisti. Barvali so tudi vodo nekje pri Koprivniku, in sicer z rdečo barvo, ki je prišla spet na dan pri izvru potoka v Dolu pod Predgradom, kjer je tudi zajetje za vodovod za to območje.

Pri inšpekcijskih službah smo zvedeli, da so vode barvali tudi na hrvaški strani Kolpe, v okolici Osilnice, in sicer z belo barvo, ki se useda na kamenje na obrežju. Njihov inšpektor za vode si bo te dni ogledal Kolpo pri Osilnici, nato pa še Bilpo in Dolski potok.

TERME ČATEŽ DIHAJO S KULTURO

Tozdu Terme Čatež, ki je v Sloveniji in širše znan predvsem po zdravljenju bolnikov revmatikov, poškodovancev, amputirancev itd., ni vseeno, kako se bo bolnik tam počutil za časa svojega zdravljenja in rehabilitacije. Zato je potrebno poudariti skrb osebja ustanove, da pripravljajo različne programe, ki naj bi človeka oplenitili, mu lajšali dneve zdravljenja in mu vtisnili lepe spomine na Terme, Brežice in na doživeti kulturni utrip. v Termah se vrstijo različne razstave, izleti, predavanja in nastopi folklornih skupin in koncerti. Vključeni so različni umetniki, ob katerih prispevajo na svojem področju tudi strokovni predavatelji. Nastopajoče izvajalce tudi nagradujejo. Z razgibanom in organizirano ponudbo si Terme Čatež utirajo pot ne samo kot zdravilišče, ampak tudi kot pomemben člen v slovenski kulturi in si zaslužijo podporo vseh DPO občine Brežice.

J. G.-M.

ASFALT IN ELEKTRIKA KOZJI VAS — Vaščani Česnje pri Šentjanžu (na sliki) so prejšnji teden zadovoljno pripovedovali, kaj jim pomeni zamenjava električnega omrežja z povsem dotrajanim in kako veselji so, da so naposled dočakali tudi asfalt skozi vas. Pri vseh delih, tako tudi pri asfaltiranju, ki so ga opravili novomeški cestarji, pa so pridno poprijeli za lopate. Tako so sami največ prispevali v delu in denarju za obe pridobitvi v vasi. (Foto: P. Perc)

MLADI DOPIŠNIK

NOVINARKA PODELILA BRALNE ZNAČKE

Letos smo imeli drugačno podelitev bralnih značk, saj smo sodelovali ob tem samo tisti, ki smo osvojili to priznanje. Na podelitev smo povabili novinarko ljubljanskega radia Valči Ravbar. V pogovoru z njo nas je zanimalo predvsem, kaj ji povedo učenci po različnih šolah o bralni znački. Novinarka nam je tudi podelila značke in nas posnela za otroško radijsko oddajo. Med tekmovalnimi razredi je prejel vsak drugačno značko, učenci petega smo dobili Golivo.

BISERKA ŠKARJA
OŠ dr. Pavla Lenučka
Sentrupert

NA OBISK

Prvomajeskega praznovanja ne bom tako kmalu pozabila, saj sem ga doživela pri sestrični v Nemčiji. Tu ni bilo posebno slovesno. Kresa niso kurili, ampak so postavili mlaj na križišču sredi vasi. Ob obisku sem šla tudi v šolo, kjer so me učenci lepo sprejeli. Med počitnicami bom šla spet k sestrični. Vesela sem obiska na tujem, saj je Nemčija lepa dežela. Kljub temu pa se ne da primerjati z mojo domovino Jugoslavijo.

TAMARA HRUŠEVAR
OŠ Jurij Dalmatin
Krško

MLADI V ŽARIŠČE!

OK ZSMS Brežice je imela 31. marca programsko-volilno sejo, ki so se je udeležili delegati osnovnih in srednjih šol in delovnih organizacij ter predstavniki nekaterih DPO. Poročilo, o katerem smo razpravljali, je zajelo vse pomembne družbeno-politične teme, ki zadevajo tudi nas mlade. Sprejeli smo načrt prednostnih nalog OK ZSMS Brežice do marca 1990 in se v tem zavzeli za boljše organiziranost osnovnih organizacij in večje vključevanje mladih v reševanje preceh problemov. Tudi ta sestanek je bil po svoje zanimiv.

ANUŠKA MOTORE
OŠ Artiče

ZBORI

V Dobovi so se zbrali otroški in mladinski pevski zbori vseh šol iz občine razen iz Globokega in Velike Doline. Pred nastopom je vladala velika trema, vendar smo se pomirili s sendviči, ki so nam dali tudi moči za sproščeno petje. Ko smo peli, je nekaterim uspelo bolj, drugim manj. Tako si sedaj lahko predstavljamo, kje približno je naše mesto med zbori in kaj naj storimo, da bo naša pesem zvenela lepše.

MAJDA LEVAK
OŠ Artiče

SKUPNO TRETJI

Na občinskem krosu v Globokem so se od deklet najboljše uvrstile: Branka Cizel na prvo, Sandra Pinterič in Mihaela Bučar na četrto in Suzana Sikovec na šesto mesto. Med fanti je bil Martin Pinterič prvi, Matjaž Libešek in Samo Omerzel sta bila šesta, Matjaž Polovič je bil deveti in Matija Kovačič enajsti. V skupni razvrstitvi smo bili tretji.

SANDRA PINTERIČ
OŠ Artiče

PEVCI NA OBISKU

Sonja Hočevar, Ladko Korošec, Rajko Koritnik in ravnatelj glasbene šole Črnomelj Silvester Mihelič so nam pred časom pripravili enourni koncert narodnih in umetnih pesmi ter opernih arij. Najbolj nas je navdušil tov. Korošec, ki je za lažje razumevanje predstavil vsako skladbo. Arijo Kečala iz Prodane neveste je zapel že 417. Pevce smo nagradili s hrupnim aplavzom.

SAŠA HORVAT
OŠ Semič

OBRAMBNI DAN

18. aprila, ko smo imeli obrambni dan, smo šli na proslavo na Veliki Kal. Prireditelj je bila pred hišo, kjer je živel sekretar rajonskega odbora OF Jože Šali. Na proslavo so prinesli pionirski kurirski torbo, ki so jo prevzeli ob bršlinskih pionirjev. Varno so jo prenesli na Frato in jo tam predali naprej. Po kulturnem programu sta nam spregovorila borca XV. divizije Jože Kos in Rade Koštal. Veseli smo bili prijetnega obrambnega dneva, ure zgodovine in sončnega dne, ki smo ga preživeli v gostoljubnih krajih.

SABINA ZUPAN
OŠ Mirna peč

STAREJŠI ZATAJILI

Aprila smo učenci tekmovali za bralno značko in Cankarjevo značko iz materinščine, tehniki so preizkušali znanje v Dol. Toplicah, matematiki in fiziki pa so »trli orehe« na šolskih in občinskih tekmovanjih. Na tekmovalju iz prometa smo se dobro odrezali. Na svojem področju so se potrudili tudi mladi zgodovinarji in naši pevci, slednji na obisku v Mengšu. Šolski stenošas smo okrasili z ljudskimi pesmimi in prelepi ljudskimi ornamentmi, tudi lastno-ročno izdelanimi. Izid čistilne akcije nas je vznemljeval, saj smo pričakovali pomoč vsaj katerega od starejših. Akcija je bila prekratka za vse smeti!

Mladi novinarji OŠ
XII. SNOUB
Novo mesto

VRSTICE ZAHVALE

Veseli smo, ko slišimo, da berejo naše prispevke. Pravzaprav smo si z objavami pridobili prijatelje, s katerimi razvijamo najrazličnejše stike. Tako sodelujemo tudi s tovarišico Zinko Vencelj, ki živi v Ljubljani. Prvič se nam je oglasila, ko smo v TV-15 poročali o podelitvi Zmajevih bralnih značk na šoli v Artiču. Tedaj se je začelo, od takrat pa romajo naša pisma v Ljubljano in njena v Artiče. Vencelja je kot velika ljubiteljica knjig obogatila našo knjižnico. Ko nas je pred dnevi obiskala, nam je podarila Jalnovo Vozarje. Res je, da je naša toba. Režija po sruzu prava Artičanka. V priznanje za plemenito delo naj ji bo teh nekaj vrstic.

ANUŠKA MOTORE
OŠ Artiče

BORČEVI SPOMINI IN POŠTA

Učenci OŠ Šentjerneje smo 14. aprila sprejeli kurirsko pošto in izvedli obrambni dan. Pomerili smo se v orientaciji, streljanju, prvi pomoči in gasilstvu, nekaj učencev je na Javorovici očistilo okolico spomenika, drugače pa smo organizirali več pohodov. Srečali smo se tudi z borcem 15. divizije Vinkom Bambičem, ki nam je spregovoril o ustanovitvi te enote 13. julija 1943 in o njenih bojih. Kurirsko torbo smo sprejeli v Pletjerjah in je pri nas prenočila.

DARINKA BRATKOVIČ,
ALENKA JERELE
OŠ Šentjerneje

BILI SMO NA SNEŽNIKU

Planinci na naši šoli smo se dogovorili, da gremo na izlet na Snežnik. Z nami so šli tudi planinci iz šole S. Kladnik. Z avtobusom smo se odpeljali do Sviščakov, kjer smo se malo podprli, in nato krenili na Snežnik. Z vrha smo videli tudi morje. Domov smo se vrnili zelo zadovoljni.

TOMAŽ HOČEVAR
OŠ A. Gale, Sevnica

PETO MESTO

Nastajal je lep sončni dan, ko smo odšli na orientacijski pohod. Bil sem v 11. skupini in ob 9.10 smo startali pred šolo. Ker sem bil vodja skupine, sem hodil spredaj. Nekateri se niso lepo vedli, zato smo zaradi nediscipline izgubili eno točko. Med nalogami nam je šlo najbolj od rok iskanje pisma in razvozlavanje kratic. Skoraj vsi v skupini smo enako dobro reševali naloge. S skupaj 82 točkami smo zasedli peto mesto. Obrambni dan je bil zanimiv in upam, da smo se kaj naučili.

GREGOR PUNGARTNIK
OŠ Trebnje

USPEŠNI PETOŠOLEC

Belokranjski osnovnošolci smo imeli v Črnomlju občinsko tekmovanje v Veseli šoli. Učenci so pokazali kar dobre rezultate, najboljši pa se bodo udeležili republiškega tekmovanja. Z naše šole je bil najuspešnejši Andrej Ota, učenec 5. razreda.

ALENKA SNOJ
COŠ Semič

NA KRILIH BESED

V sredo je bilo v Župančičevi rojstni hiši v Vinici srečanje mladih literatov Bele krajine. Med nami je bil pesnik Janez Kolenc, ki nam je povedal nekaj o svojih pesniških začetihih, nato pa je sledila predstavitev del 19 avtorjev. Pozornost sta pritegnila predvsem humoreska in dramski poskus.

MONIKA WEISS
OŠ Črnomelj

MOJE OKOLJE

Moje okolje je ogroženo. Veliko rek je onesnaženih, ker tovarne odplakujejo vanje razne strupe. Onesnažen je tudi zrak. Zakaj ne bi dali filtrov na tovarniške dimnike in zakaj bi ne prečistili odpadkov? Tako pa narava propada. Bodimo vojaki, ki se borijo za čistočo, čuvajmo zrak.

JOŽE ŽELJKO
OŠ XII. SNOUB, Novo mesto

ZBIRALNA AKCIJA

V četrtek, 4. maja, smo imeli akcijo zbiranja papirja. Vsi skupaj smo ga zbrali 3630 kg. Med zbiralci nižjih razredov je bil najboljši 3. b razred, ki je zbral 473 kg, najslabši pa 3. c, ki ni zbral niti kilograma. Na višji stopnji je bil najboljši 7. b razred, ki je zbral 317 kg. Z zbiranjem starega papirja pomagamo ohranjati gozdove.

ALEKSANDRA OBERČ
OŠ XII. SNOUB, Novo mesto

OGLED STUDIA D

V četrtek, 4. maja, smo si ogledali dolenski Studio D, kjer so nas prisrčno sprejeli. Ogledali smo si prostore in naprave, zvedeli nekaj o oddajnikih, pogovarjali smo se z napovedovalci in se seznanili, kako potekajo oddaje. Mi pa smo povedali, kaj radi poslušamo. Za slovo smo dobili še nalepke in prigonke.

PETER OSTANEK
OŠ XII. SNOUB, Novo mesto

UČNA POT NA MAROFU

Člani biološkega krožka OŠ Katja Rupena smo na Marofu uredili malo gozdno učno pot. Želimo, da bi se na sprehodu po učni poti prijetno počutili in da bi spoznali kaj novega o življenju v gozdu in varovali naravo.

Učenci in mentorica
krožka

Meta Povhe, vodja študentskega servisa v Krškem.

Študentje delajo študentski servis v Krškem jim išče delo

KRŠKO — Podružnica mariborskega študentskega servisa, ki deluje v Krškem, se je že kar dobro uveljavila. Vanjo zahajajo dijaki in študentje, ki bi radi v prostem času z delom zaslužili dodatke k štipendiji ali k žepnini, ki jo dobijo od staršev.

Meta Povhe, ki je tudi sama zaposlena samo začasno na tem servisu, je povedala, da je bila doslej mrtva sezona, kar zadeva dela za študente. Kdor je hotel zaslužiti dodaten denar, se je moral zadovoljiti z instrukcijami. Pa še po teh je bilo malo povpraševanja, ker je pozimi večina študentov v Mariboru ali v Ljubljani. Zdej se začne sezona povpraševanja po študentskem delu in zanj je tudi med mladimi vedno več zanimanja.

»Največ dela dobijo mladi v Tovarni celuloze in papirja, kjer nam gredo v resnici zelo na roke. Precej podobno je v Jedrski elektrarni Krško, v Elektroindustriji, kjer študentje popisujejo števe, ko se podraži elektrika. Precej slabše je s pridobivanjem občasnih zaposlitev v brežiški občini, povsem brez uspeha pa je naše iskanje takih zaposlitev v sevniški občini. Zanimivo je, da se pri nas oglašajo tudi obrtniki. Poprčna cena za uro je okoli 2400 dinarjev, najnižja 2400 in najvišja 3200 dinarjev. Večina študentov in dijakov sploh ne vpraša, kakšno delo bodo opravljali, ampak jih zanima predvsem zaslužek. Posebnih načrtov glede našega dela nimamo, radi bi le, da bi bilo več takih del v Brežicah in Sevnici, kjer bi zaposlili predvsem dijake, za katere ne moremo delati v Krškem. Seveda ne moremo ustreči vsem dijakom in študentom, kajti vsi bi si želeli delati julija, avgusta pa nam delavcev zmanjka. Zato tedaj vrtimo telefonsko številčnico in jih kličemo na dom. To velja zlasti za zimski čas, ko je povpraševanje po delavcih večje od ponudbe, sicer pa sta ponudba in povpraševanje usklajeni,« je povedala Meta Povhe. Dodala je še, da si želi delo pridobiti tudi v krškem Imperiali, kjer delavce zaposlujejo pogodbeno, podobno pa ravnajo v Agrokombinatu, zato študentje tam največkrat ne dobijo dela.

J. S.

ZMAGALA 5. AVENIJA — Na prireditvi Glas mladih Slovenije, ki je bila v soboto, 14. maja, v Črnomlju, so nastopili ansambli iz vse Slovenije, Dolenjsko pa sta zastopala Iskra in 5. avenija. Organizator je letos nekoliko izgubil na slovesu, saj je bila tehnična izvedba slabša kot prejšnja leta. Prvo nagrado Glasbene mladine Bele krajine je prejela skupina Iskra za skladbo Poletje je, prvo nagrado občinstva pa je osvojila 5. avenija za skladbo Zakaj. Ansambel 5. avenija iz Novega mesta sestavljajo mladi glasbeniki, v povprečju so stari komaj 15 let, a so pokazali najbolj poklicen odnos do glasbe. Čeprav niso dolgo skupaj, imajo za seboj že kar nekaj uspešnih nastopov. (Besedilo: J. Doltar, fotografija: A. Virc)

SKOKI IN ROGOVI

Aprilski športni dan smo učenci OŠ Semič posvetili atletiki in izdelovanju piščali. Najboljši atleti s športnega dneva se bodo udeležili občinskega tekmovanja. Učenci, ki so odšli v gozd in se od tam vrnili z rogovi in piščalkami, so razstavili svoje izdelke v šolski avli.

ALENKA SNOJ
COŠ Semič

KAJ PA ZDRAVJE?

Na 20. občinski pionirski konferenci, ki poteka danes na Bizeljskem bomo razpravljali o ugotovitvah raziskav pionirjev na temo Kaj pa zdravje? Sprejeli bomo tudi Kurirsko pošto, ki bo prenočevala pri nas.

Dop. krožek COŠ E. Kardelj
Bizeljsko

MOJE ŽIVLJENJE V NEMČIJI

Imenujem se Margot Udovič. Rodila sem se v Waldshutu 28. februarja 1975. Moja družina živi začasno v Nemčiji v Lottstettnu. Hodim v 7. razred. Vsako soboto pa me starši odpeljejo v Neuhausen v Švici k slovenskemu dopolnilnemu pouku. Poučuje nas Marjanca Klepac iz Celja. V razredu nas je 7, 4 učenke in 3 učenci. V Trebnjem smo zgradili hišo. Blizu živijo moji sorodniki. Stara mama živi v Ivančini Gorici. Kadar jo obiščem, mi speče jajce na oko. Imam tudi veliko sestričen in bratrancev. V Nemčiji imam veliko prijateljev in tudi v Rožni ulici v Trebnjem. Zelo rada grem v Slovenijo.

MARGOT UDOVIČ
Slov. dopol. šola
Neuhausen — Švica

**AEROKLUB NOVO MESTO PRIREJA
V NEDELJO, 22. MAJA, OB 13. URI,
NA LETALIŠČU V PREČNI**

VELIKO TOMBOLO IN LETALSKI MITING

1. TOMBOLA:

2. TOMBOLA: RENAULT 9

3. TOMBOLA: RENAULT 4 GTL

IN ŠE 100 DRUGIH DOBITKOV
IGRA ANSAMBEL
»FANTJE Z VSEH VETROV«
SREČOLOV Z LEPIMI NAGRADAMI
VOŽNJE Z LETALOM

**RSPU ZAPORI LJUBLJANA
ODDELEK NOVO MESTO**
Jerebova 1, 68000 Novo mesto

objava za potrebe oddelka Zaporov v Novem mestu

prosta dela in naloge

VODJA ENOTE POOBLAŠČENIH URADNIH OSEB

Poleg splošnih pogojev, navedenih v 156. čl. Zakona o sistemu državne uprave in IS Skupščine SR Slovenije ter o republiških upravnih organih, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

- višja izobrazba družboslovne smeri
- 3 leta delovnih izkušenj
- organizacijske sposobnosti

Kandidati morajo poleg navedenih pogojev aktivno obvladati slovenski jezik in imeti odslužen vojaški rok. Zavarovalna doba se pri objavljenih delih šteje s povečanjem tako, da se za vsakih 12 mesecev dela šteje 16 mesecev zavarovalne dobe. Písne prijave z dokazili in življenjepisom pošljite v roku 8 dni po objavi na gornji naslov. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po izteku roka za objavo.

247/20

Razširjeni zbor delavcev Doma za učence Črnomelj

razpisuje dela in naloge

RAVNATELJA

Pogoji:

1. višja izobrazba pedagoške smeri,
2. najmanj 5 let delovnih izkušenj v vzgojno-izobraževalnem delu,
3. izpolnjevanje pogojev iz družbenega dogovora o izvajanju kadrovske politike v občini Črnomelj

Mandat traja 4 leta.

Prijave z ustrežno dokumentacijo pošljite razpisni komisiji doma v 15 dneh po objavi razpisa. Kandidati bodo obveščeni o izbiri v 30 dneh po končanem sprejemanju prijav.

246/20

gorjanci

DO GORJANCI, Vavta vas, delovna skupnost skupnih služb

Komisija za delovna razmerja

razpisuje prosta dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

VODJA KOMERCIALNEGA SEKTORJA

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- VII. ali VI. stopnja ekonomske, komercialne ali druge ustrežne smeri
- izpolnjevanje pogojev za delo v zunanjetrgovinskih poslih
- 3 leta ustreznih delovnih izkušenj

Delavec bo izbran za dobo štirih let. Ponudbe z dokazili dostavite kadrovske službi podjetja na naslov: GORJANCI, Vavta vas, p. Straža, v 8 dneh po objavi. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

250/20

kmetijska zadruga krka
n. sub. o. novo mesto, cesta komandanta Staneta 10

MERCATOR-KZ KRKA n.sub.o. Novo mesto
Delovna skupnost skupnih služb
Novo mesto
Cesta komandanta Staneta 10

Razpisna komisija delavskega sveta razpisuje dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

1. vodja splošnega sektorja 2. vodja finančnoračunovodskega sektorja

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

Pod 1:

da imajo strokovno izobrazbo VII. ali VI. stopnje pravne smeri in 3 leta delovnih izkušenj na takih ali podobnih delih in nalogah

Pod 2:

da imajo strokovno izobrazbo VII. ali VI. stopnje ekonomske smeri in 3 leta delovnih izkušenj na takih ali podobnih delih in nalogah.

Kandidata pod 1. in 2. točko bosta imenovana za dobo 4 let. Kandidati naj pisne prijave z dokazili o šolski izobrazbi in opisu dosedanjih delovnih izkušenj pošljejo razpisni komisiji na gornji naslov v 15 dneh po objavi.

Kandidate bomo o imenovanju obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

251/20

DOM UPOKOJENCEV IN OSKRBOVANECV IMPOLJCA — SEVNICA

objavlja po sklepu sveta doma

javno licitacijo

za prodajo:

1. električne trietažne peči IGO, leto izdelave 1977
 2. električne trietažne peči IGO, leto izdelave 1978
- Obe peči sta izdelani iz nerjaveče pločevine. Izklicna cena pod 1 in 2 je 700.000 din.

Javna licitacija bo v petek, 27. 5. 1988, ob 10.30, in sicer: pod 1: v DOMU UPOKOJENCEV, Krško, C. 4. julija 56 pod 2: v DOMU UPOKOJENCEV, Sevnica, Trg svobode 17

Licitacija bo po načinu OGLEĐANO — KUPUJENO.

Ogled peči bo na dan licitacije od 9. do 10. ure v DU Krško in DU Sevnica.

Na licitaciji lahko sodelujejo pravne in fizične osebe, ki pred pričetkom licitacije vplačajo varščino v višini 5% izklicne cene na blagajni doma.

Prometni davek plača kupec!

245/20

ARO

ANDREJEVI RAČUNALNIŠKI

OGLASI

- MALI OGLASI S POMOČJO RAČUNALNIKA
- KUPIM - PROĐAM - NAJCENEJŠI OGLASI
- TRAJNI OGLASI - INFORMACIJE

Tel: 061 - 331 - 575 od 8⁰⁰ - 12⁰⁰

Tel: 061 - 481 - 555 od 14⁰⁰ - 22⁰⁰

Tel: 061 - 317 - 838 od 14⁰⁰ - 18⁰⁰

POKLIČITE NAS VSAK DELOVNIK !

novoles

lesni kombinat n.sol.o novo mesto-straža

tozd blagovni promet, b.p., n.sol.o

RAZPISUJE

**JAVNO PROĐAJO NASLEDNJIH OSNOVNIH
SREDSTEV:**

	izklicna cena
1. vozilo zastava 128, reg. št. NM 100-821, letnik 1985, prevoženih 117.000 km;	2.500.000
2. vozilo zastava 128, reg. št. NM 100-822, letnik 1985, prevoženih 105.000 km;	2.500.000
3. vozilo zastava 128, reg. št. NM 100-823, letnik 1985, prevoženih 149.300 km;	2.500.000
4. vozilo zastava 128, reg. št. NM 100-824, letnik 1985, prevoženih 149.100 km;	2.500.000
5. vozilo zastava 128, reg. št. NM 100-825, letnik 1985, prevoženih 156.000 km;	2.500.000
6. vozilo R-4, reg. št. NM 820-98, letnik 1982, prevoženih 125.000 km;	1.500.000
7. vozilo R-4, GTL, reg. št. NM 135-102, letnik 1984, karamboliran;	1.000.000
8. vozilo GOLF GLD, reg. št. NM 100-052, letnik 1984, prevoženih 120.000 km;	4.700.000
9. kombi IMV BR 1600, neregistriran, nevozen;	200.000

Javna prodaja navedenih osnovnih sredstev bo 24. 05. 1988 ob 9. uri v NOVOLESU, DSSS v Straži.

Ogled in informacijo o osnovnih sredstvih je možno dobiti 2 uri pred prodajo na parkirnem prostoru NOVOLES v Straži. Pred licitacijo so kupci dolžni položiti 10% varščino.

novoles

DELA VSKI SVET TOZD
Tehnično energetske storitve

razpisuje prosta dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi:

VODJA CENTRALNE PRIPRAVE DELA

Kandidat mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- da ima visokošolsko izobrazbo strojne smeri
- 4 leta delovnih izkušenj
- da izpolnjuje pogoje iz družbenega dogovora o kadrovski politiki v občini Novo mesto

Kandidati naj oddajo vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi na naslov:

Novoles, lesni kombinat, n.sol.o. Novo mesto — Straža, kadrovska socialna služba, s pripisom za razpisno komisijo. Za razpisana dela in naloge sklenemo delovno razmerje za 4 leta.

Kandidate bomo o izbiri obvestili najpozneje v 60 dneh po končanem zbiranju vlog.

253/20

**VODNOGOSPODARSKO PODJETJE
NOVO MESTO**

razpisuje
naslednja dela in naloge

1. direktorja 2. vodje vodnogospodarskega sektorja

Za kandidate veljajo poleg splošnih še naslednji posebni pogoji:

1. visoka strokovna izobrazba in najmanj 5 let ustreznih delovnih izkušenj ter da izpolnjuje pogoje v smislu družbenega dogovora o kadrovski politiki občine Novo mesto; zaželeni so kandidati hidrogradbene in gradbene stroke;
2. visoka ali višja strokovna izobrazba hidrotehnične, gradbene ali komunalne smeri, najmanj 5 let delovnih izkušenj v stroki, strokovni izpit; poskusno delo je 90 dni.

Izbrana delavca bosta imenovana za štiri leta.

Písne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev in opisu dosedanjega dela naj kandidati pošljejo na naslov: Vodnogospodarsko podjetje, Novo mesto, Trdinova 23, z oznako »Razpis za direktorja« oz. »Razpis za vodjo vodnogospodarskega sektorja« v 15 dneh po objavi razpisa. Kandidati bodo o sklepu in izbiri obveščeni v 15 dneh po sprejemu sklepa.

252/20

Svet VVO—Otroškega vrtca Metlika

komisija za volitve in imenovanje

razpisuje

prosta dela in naloge
individualnega poslovnega organa

RAVNATELJA VVO — otroškega vrtca v Metliki

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- za vzgojitelja ali strokovnega delavca določene po Zakonu o vzgoji in varstvu predšolskih otrok oziroma za učitelja po Zakonu o osnovni šoli,
- najmanj 5 let delovnih izkušenj, od tega najmanj 2 leti dela pri vzgoji in varstvu predšolskih otrok,
- organizacijske in strokovne sposobnosti, kar dokazujejo s svojim preteklim delom,
- pravičen odnos do samoupravljanja in širša družbena aktivnost.

Dela in naloge ravnatelja VVO razpisujemo za 4 leta. Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi razpisa na naslov:

VVO — Metlika, Župančičeva 1, za razpisno komisijo. O izbiri bomo kandidate obvestili v 15 dneh po opravljeni izbiri.

243/20

emona dolenjka
novo mesto

**Delavski svet delovne skupnosti skupnih služb
DO Emona Dolenjka, Novo mesto,**

objavlja prosta dela in naloge

ORGANIZATORJA AVTOMATSKE OBDELAVE PODATKOV

Pogoji: višja ali srednja šolska izobrazba ekonomske ali tehnične smeri z 2 oz. 3 leti delovnih izkušenj pri opravljanju objavljenih del.

Dela in naloge so za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov: Emona Dolenjka, DSSS, Novo mesto, Glavni trg 23.

255/20

TOZD KOMUNALA Odbor za medsebojna razmerja

objavlja
prosta dela in naloge za nedoločen čas

ZAHTEVNEJŠA VODOVODNO-MONTERSKA in VZDRZEVALNA DELA

Pogoji:
— IV. stopnja strokovne izobrazbe — monter in upravljalec energetskih naprav — smer: vodovodni inštalater
— 3 leta delovnih izkušenj na podobnih delih in nalogah
— tečaj za higijenski minimum
Pismene prijave sprejema Odbor za medsebojna razmerja TOZD Komunala v roku 8 dni po objavi.
O izbiri bomo kandidate obvestili v 7 dneh od dneva sprejetega sklepa o izbiri.
Sklep o izbiri bo sprejet v roku 15 dni od dneva poteka roka prijave.

ZAHVALA

v 88. letu starosti nas je zapustila draga mama, stara mama, prababica in teta

KATARINA KOBÉ

s Sinjega vrha 34 pri Vinici

Zahvaljujemo se sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki so nam kakorkoli pomagali, izrazili sožalje, darovali cvetje ter pokojnico spremlili na zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi gospodu župniku za opravljeni obred.

Žalujemo: vsi njeni

ZAHVALA

V 65. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga sestra in teta

MARIJA ŽEFRAN

iz Gotne vasi 29

Najlepše se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali cvetje in pokojnico spremlili na zadnji poti. Posebna zahvala osebju doma starejših občanov Novo mesto, pevcem za zapete žalostinke in g. patru Luku za lepo opravljeni obred. Vsem še enkrat najlepša hvala!

Žalujemo: vsi njeni

ZAHVALA

V 89. letu nas je za vedno zapustila naša draga mama, babica, prababica, sestra in teta

MARIJA HUĐE

iz Malenske vasi

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam pomagali v težkih trenutkih, sorodnikom, prijateljem, vaščanom, znancem, kolektivom PTT Zagreb, GP Triglav in OS Marjan Novak-Jovo v Ljubljani za podarjene vence in cvetje, izrečno sožalje ter spremstvo na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo sosedu Slavki Žagar in gospodu župniku.

Njeni žalujemo

ZAHVALA

V 102. letu starosti nas je 3. maja tiho zapustil naš dragi oče, stari oče, prastari oče, stric in tast

JANKO KURE

s Svibnika št. 10

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, vaščanom, prijateljem, znancem in sorodnikom, ki so nam v težkih trenutkih pomagali, sočustvovali z nami, darovali pokojniku šopke cvetja in vence ter nam ustno ali pisno izrekli sožalje. Posebno se zahvaljujemo osebju zdravstvenega doma Črnomelj, kolektivu GG Novo mesto (delovni skupnosti skupnih služb in TOZD Transport in gradnje) kolektivu OŠ Metlika in RTV Ljubljana. Iskrena hvala sosedu Stanetu Voglarju za ganljive poslovilne besede, sosedoma Tilki in Martini za pomoč, g. kaplanu za lepo opravljeni obred, cerkvenim pevcem za zapete žalostinke in godbi na pihala iz Črnomlja. Vsem, ki ste našega dragega očeta v tako velikem številu pospremili k večnemu počitku, naša prisrčna hvala!

Žalujemo: sinovi in hčere Žane, Bine, Jožko, Nilo, Tončka, Zala, Zofka, Anica in Zinka ter ostali sorodniki

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 28. aprila do 4. maja 1988 so rodile: Amalija Jurečič iz Črneče vasi — Anjo, Marinka Dular iz Čegelnice — Luka, Melita Štefanič iz Črnomlja — Nastjo, Darja Pust iz Mokronoga — Majo, Darja Hočevar iz Dolenje Stare vasi — Matejo, Vera Koželj iz Zalisca — Veroniko, Milena Saje z Vrha — Alana, Marija Kostelec iz Bečere vasi — Petra, Marija Zore iz Sentjanža — Leo, Bojana Dim iz Brezovice — Majo, Darinka Frankovič iz

Učakovcev — Natalijo, Jožica Grubar iz Kočarije — Borisa, Darja Leščanec z Božakovega — Jožeta, Mojca Resman iz Podgore — Izidorja, Milena Saje z Malega vrha — Katjo, Andreja Bučar iz Globočice — Marka, Marjetka Dular iz Lutrškega sela — Saša, Jožefa Cvetan s Cikave — Antona, Jožica Mohar iz Krškega — Moniko, Neža Koren z Lokev — Andreja, Marija Frankovič iz Avguštin — Denisa, Jožica Janc iz Velikih Brusnic — Dejana, Marija Jenič s Kalc-Nakla — deklico, Jožica Trbanc iz Dolenje Stare vasi — deklico, Zvonka Sušteršič iz Gorenjih Lakovnic — deklico, Marinka Rešče iz Sentjanža — deklico, Marica Jarnevič iz Završja — dečka, Tanja Pleterski-Rožman iz Artič — dečka. Čestitamo!

ZAHVALA

V 82. letu nas je zapustila

FRANČIŠKA ERJAVEC

Zahvaljujemo se vsem, ki ste ji darovali cvetje in jo pospremili na njeni zadnji poti. Iskrena hvala sosedom za vsestransko pomoč in župniku za opravljeni obred.

Žalujemo: mož Franc, Slavka z možem, Fanika in Jožica z družinama ter brata in sestre z družinami

*Izgubili smo te,
dragi mož in oče,
za tabo naše srce joče
ne mine ura, dan ne noč,
da v mislih bi ne bil navzoč.*

ZAHVALA

V 89. letu starosti nas je po kratki bolezni zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, stric in tast

JANEZ HROVAT

borec za severno mejo
z Broda 16

Iskrena hvala vsem sorodnikom, vaščanom in znancem za izrečno sožalje in podarjeno cvetje in vence. Posebno zahvalo smo dolžni družini Jevnikar in Anici Fink za prvo pomoč, nevrološkemu oddelku bolnišnice Novo mesto, kolektivom Novoles-TOZD TDP Straža, Komunalni Novo mesto, SDK-podružnici Ljubljana, ZZB Novo mesto, govorniku Rudiju Hrvatinu za poslovilne besede ter duhovniku za lepo opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njegovi

*Pomlad je v tvoj vinograd prišla
in čakala, da prideš ti,
usedla se na rosna tla
in zajokala, ker te ni.*

ZAHVALA

V 56. letu starosti me je nenadoma zapustil dragi mož

DRAGO KALIN

upokojeni gradbeni delovodja
Nove Jarše, Ljubljana

Najlepše se zahvaljujem vsem sorodnikom in znancem, ki ste sočustvovali z mano, mi izrazili sožalje, pokojnemu darovali vence in cvetje ter ga v tako velikem številu spremlili k zadnjemu počitku. Prisrčna hvala predstavniku IGP Pionir Novo mesto za poslovilne besede, gospodu župniku za opravljeni obred, godbi na pihala, tovarni Djuro Salaj iz Krškega, pevskeemu oktetu LD Studenec ter vsem ostalim.

Žalujemo: žena Anica in vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, babice, prababice, tete in sestre

MARIJE HRIBAR

iz Krmelja

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za nesebično pomoč, sočustvovanje v teh težkih trenutkih. Hvala vsem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali cvetje in jo pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala Dušanu za poslovilne besede.

Žalujemo: sin Tone z družino, hčerke Pavla, Tilka, Anka, Marija, Frida in Alja z družinami in ostalo sorodstvo

Trbovlje, Beograd, Portorož, Trebnje, Sevnica

ZAHVALA

V 64. letu starosti nas je po težki bolezni za vedno zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat, stric, bratranec in tast

VINKO PRIJANOVIČ

borec NOB
iz Desinca št. 5

Najlepše se zahvaljujemo sosedom za nesebično pomoč, sorodnikom in vsem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje, sočustvovali z nami, in vsem, ki ste pokojnega v tako velikem številu pospremili k zadnjemu počitku. Posebna zahvala osebju zdravstvenega doma Črnomelj, Zvezi borcev, DPO, zastavonošema, govorniku, godbi na pihala in gospodu kaplanu za opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujemo: vsi njegovi

*Lepo ti je mladost cvetela,
ko usoda kruta ti življenje je vzela.*

V SPOMIN

17. maja je minilo žalostno leto, odkar si nas zapustil

MILAN ČEŠEK

iz Bučke 47

Prisrčna hvala vsem, ki se ga spominjate.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob nepričakovani in boleči izgubi naše drage hčerke, žene, mame, stare mame, sestre, tete in tašče

ZINKE POVŠE

iz Črnomlja

se iz srca zahvaljujemo vsem, ki ste v najtežjih trenutkih sočustvovali z nami, nam ustno ali pisno izrazili sožalje, darovali cvetje in pokojnico pospremili na zadnji poti. Velika in iskrena zahvala vsem sosedom, vaščanom Gornjih Laz, delavcem OŠ Mirana Jarca iz Črnomlja, govornici Tilki Adlešič za poslovilne besede, dekliškeemu nonetu OŠ Miran Jarc in mešanemu pevskeemu zboru upokojencev Črnomlja za zapete pesmi.

Žalujemo: vsi njeni

*Kakor hitro spolzi solza mila,
tako naglo te smrt je od nas zvalila,
da ni bilo časa niti za slovo in zahvalo,
s katero bi se oddolžili za tvojo skrb
in dobroto vsaj malo.*

ZAHVALA

V 75. letu starosti je tiho in mirno odšel od nas, kakor je živel, naš dragi oče, stari oče in stric

ANTON KUŽNIK

iz Gor. Straže 46

Najlepša hvala dobrim sosedom za nesebično pomoč v težkih trenutkih in vsem sorodnikom, ki ste pokojnemu na kakršenkoli način izkazali spoštovanje, nam pa izrekli tolažilno besedo. Prisrčno se zahvaljujemo OOZS-Žaga Novoles, sodelavcem ZD Straža in OOZS-ZD Novo mesto za izrečno sožalje in podarjeno cvetje. Neizmerno smo hvaležni dr. Živkoviču, ki je dolga leta skrbel za pokojnikovo zdravje. Hvala tudi gospodu župniku za opravljeni obred in vsem, ki ste spremlili pokojnega na zadnji poti.

Žalujemo: vsi njegovi

tedenski koledar

Četrtek, 19. maja — Peter Petek, 20. maja — Bernard Sobota, 21. maja — Dan letalstva
 Nedelja, 22. maja — Renata Ponedeljek, 23. maja — Zeljko Torek, 24. maja — Marjana Sreda, 25. maja — Dan mladosti

LUNINE MENE
 23. maja ob 17.49 — prvi krajec

kino

BREŽICE: 20. 5. (ob 20. uri) ameriška drama Prostori v srcu. 21. in 23. (ob 20. uri) ter 22. 5. (ob 18. in 20. uri) ameriški akcijski film Robocop. 24. 5. (ob 20. uri) ameriški film Perfektno — ona hoče najboljšo. 25. in 26. 5. (ob 20. uri) ameriški erotični film Prave strasti.
ČRNOMELJ: 19. 5. ameriška komedija Policijska akademija — I. del. 20. 5. ameriški vojni film Platoon. 22. 5. italijanski erotični film Oči gospe Sirove. 24. 5. hongkongski film V zmagam gnezdu. 26. 5. ameriški fant. film Iztrebljenci. (Vse predstave ob 20. uri)

KRŠKO: 19. 5. (ob 20. uri) ameriški film Dirka za življenje in (ob 22. uri) francoski erotični film Nova Emanuela. 20. 5. (ob 22. uri) ameriški film Stripiz smrti. 21. in 22. 5. (ob 18. uri) ameriški akcijski film BMX II. 25. 5. (ob 18. uri) ameriška komedija Tudi takšno te ljubim.

NOVO MESTO — DOM KULTURE: 19. 5. filmsko gledališče — francoski akcijski film Profesionalec (igra Jean Paul Belmondo, Robert Hossein). Od 20. do 22. 5. ameriški film Ogenj in led (dolby stereo). 25. in 26. 5. ameriški akcijski film Dvakratna ugrabitev (predstave ob 18. in 20. uri) 23. 5. gostuje Prešernovo gledališče Kranj (ob 19.30).

NOVO MESTO — DOM JLA: Od 20. do 22. 5. ameriški film Psiho III. Od 23. do 25. 5. film Nekeč je bil neki Snežak.

SEVNICA: 19. in 20. 5. francoski kriminalni film Pasja vročina. 21. in 22. 5. ameriški pustolovski film Ortopust James Bond 007. 26. in 27. 5. ameriška komedija Fantovščina (Vse predstave so ob 20. uri).

TREBNJE: 21. in 22. 5. ameriška komedija Kdo mi ubije ženo.

PRODAM letve (5 x 3) in centralno peč, malo rabljeno. Tel. 25-195. (2775-PR-20)

PRODAM agregat 1,5 KW. Informacije na tel. (068) 20-217, popoldne. (2770-PR-20)

HARMONIKO Melodija (120 basov) prodam. Tel. 85-407. (2771-PR-20)

UGODNO PRODAM videorekorder ITT, novostrojeno govejo kožo in črno-beli televizor Gorenje. Tel. 82-241. (2773-PR-20)

10 tednov stare piščance ali jarkice za nadaljnjo rejo prodam. Marija Berčko, Soteska 26, Straža. (2781-PR-20)

kupim

KOSO za traktor TV kupim. Tel. 42-515. (2825-KU-20)

KAMP PRIKOLICO kupim. Cena do 2 milijona din. Ponudbe na tel. 71-820. (P20-53MO)

MEŠALEC za beton, lahko v okvari, kupim. Bogdan Gašparac, Vrhnice 20, Mirna peč. (2692-KU-20)

HIŠO za vsetleitv ali enoinpolsobno stanovanje na območju Trebnjega kupim. Gotovina do 60.000.000 din. Naslov v upravi lista. (2709-KU-20)

motorna vozila

GOLF JGL, letnik 1982 prodam. Mihalj Franc, Dol. Kronovo 31, Šmarješke Toplice. (2833-MV-20)

ZASTAVO 128, junij 1987 prodam. Longar, Kidričeva 4, Trebnje. Telefon 44-948. (P20-74 MO)

Z 126 P, letnik 1979, prodam. Jenič Igor, Rajnovčeva 6, pri Stranski vasi. (P20-75 MO)

GOLF UNIS, letnik 77, malo karamboliran. Sever Jelka, Tomažja vas 18, Šmarješke Toplice.

PRODAM Z 101, letnik 1976 in **pony expres**. Informacije na tel. 25-041. (P20-63 MO)

GOLF DIESEL, letnik 1983, prodam. Mirko Haralovič, Globočice 10, Kostanjevica na Krki. (2835-MV-20)

PZ 125, letnik 1982, prodam. Mirko Očkerl, Sp. St. grad 52, Krško, tel. dopolne 71-185 ali 71-103. (P20-70 MO)

ZASTAVO 750, dobro ohranjeno, registrirano do marca 1989, prodam. Franc Lah, Armeško 49, 68280 Brestanica. (P20-71 MO)

ZASTAVO KOMBI, staro štir let, prodam. Tel. (068) 43-770. (2838-MV-20)

NOVE REZERVNE DELE GSX 1,2, oba praga, desni prednji blatnik, črna obliše, dvojne desne prednje luči, prodam. Tel. 26-353, od 17. do 19. ure. Cene nižje kot v trgovini. (2839-MV-20)

R 4 GTL, star eno leto, prodam. Tel. 22-545, dopolne. Vrbovec 6 a, 68216 Mirna peč. (2830-MV-20)

JUGO 45, letnik 1986, prodam za 660 SM. Ivan Pirc, Oražnova 2, Kostanjevica, tel. 60-298 od 7. do 15. ure. (2840-MV-20)

WARTBURG karavan, obnovljen, prodam za 350 SM in zastavo 750 za 35 SM. Tel. 47-744. (2836-MV-20)

126 P, letnik 1982, dobro ohranjen, z dodatno opremo, prodam. Marta Vrščaj, V brezov log 64, Novo mesto. (2803-MV-20)

126 P, PGL, nov, prodam. Gabrič, Raka 16, (2805-MV-20)

ŠKODO 105 S, letnik 1978, dobro ohranjeno, prodam. Janez Kotar, Slovenska vas 12, Sentrupert. Ogled po 15. uri. (2810-MV-20)

Z 101, stara dve leti, prodam po ugodni ceni. Tel. 84-358. (2813-MV-20)

Z 126 P, letnik 1977, in motor električni 90, letnik 1979, prodam. Tel. 26-286. (2814-MV-20)

JUGO 45, letnik 1986, prodam. Tel. 26-694. (2815-MV-20)

GOLF JGL, letnik 1982, in motor BMW R 65 LS, letnik 1982, prodam. Groblje 8, Novo mesto. (2816-MV-20)

ZASTAVO 101, letnik 1978, dobro ohranjeno, registrirano do marca 1989, ugodno prodam. Ivan Pirc, Zaloke 6, Raka. (2811-MV-20)

AVTOMATIK A3MS, zelo dobro ohranjen, malo prevoženih kilometrov, prodam. Tel. (068) 21-501. (2821-MV-20)

FORD ESKORT 1.3 C, star 15 mesecev, prodam. Tel. 65-456. (2819-MV-20)

RENAULT 4 GTL, letnik 1984, rdeče barve, registrirano do aprila 1989, prodam. Gantar, Bršljin 10, Novo mesto, tel. 27-978. (2820-MV-20)

Z 101 GTL 55, april 1987, prodam. Pavle Balabanič, Jerebova 3, Novo mesto, tel. 22-548. (2822-MV-20)

Z 750, letnik 1980, zelo dobro ohranjeno, prevoženih 47.000 km, prodam. Slavko Mohar, Krka 8, tel. 27-396. (2823-MV-20)

JUGO 45 E, star 16 mesecev, prodam. Ločna 18/a, Novo mesto. (2824-MV20)

FIAT 132, 2000, letnik 1980, prodam. Tel. 26-837 po 16. uri. (2826-MV-20)

ZASTAVO 750, letnik 1975, prodam. Tel. 21-946. (2827-MV-20)

126 P GL, nov, prodam. Tel. (068) 68-427. (P20-52 MO)

R 8, letnik 1969, dobro ohranjen, registriran do maja 1989, prodam. Tel. 26-224. (P20-51 MO)

Z 750, obnovljeno in dvoredne pletilne stroje, prodam. Tel. 45-332. (P20-50 MO)

R 4 GTL prodam po ugodni ceni. Tel. 27-581. (P20-54 MO)

R 4, letnik 1983 prodam. Jože Primc, Zelena pot 8, Črnomelj, tel. 51-781. (P20-56 MO)

FORD ESKORT 1.1, letnik 1977, registriran do januarja 1989, prodam za 5 M. Tel. (068) 84-537. (P20-57 MO)

TAM 80, letnik 1985, registriran z B kategorijo, prodam po ugodni ceni. Tel. (068) 84-286. (P20-59 MO)

JUGO 55 A, letnik 1988, in ford 1,6 diesel CL, letnik 1987, prodam. Tel. (068) 61-450. (P20-6 MO)

Z 101, letnik 1984, prodam. Tel. 27-788, po 16. uri. (2828-MV-20)

LADO 1300, letnik 1977, neregistrirano, prodam. Tel. 26-355. (2798-MV-20)

Z 750, dobro ohranjeno, letnik 1979, 54.000 km, prodam. Tel. 60-046. (2795-MV-20)

AUTOMATIK 3 ML, letnik 1986, in žensko kolo, prodam. Tel. 20-375 od 16. ure dalje. (2800-MV-20)

SIMCO 1006 GLS, letnik 1977, prodam za 1,5 milijona. Tel. (068) 52-102. (P20-66 MO)

Zastavo 101 GTL, prodam. Kastelec, Gostna vas 7, tel. 21-030. (P20-76 MO)

AVTOMATIK KLS, izvojni model, star en mesec, prodam za 120 SM. Rajko Zupančič, Sela 7, Dolenski Toplice, tel. 65-431. (2693-MV-20)

126 P, letnik 1980, prodam. Zupan, Velika Loka 57 (Zaga). (2560-MV-20)

R 4 TL, letnik 1983, prodam. Luzar, Pristava 21 pri Podgradu. (2725-MV-20)

JUGO 45 E, star 22 mesecev, 18500 km, prodam. Savo Avsec, Krka 29, Novo mesto. (2727-MV-20)

FIAT 126 P, letnik 1980, poškodovan, prodam. Stangelj, Belokranjska 62, Novo mesto. (2728-MV-20)

JUGO 45 A, star dve leti, 20.000 km, prodam. Stane Križan, Otok 6 a, Gradac. (P20-21 MO)

APN 4 v okvari prodam. Ogled popoldne. Marjan Gunde, Male Vodenice 11, Kostanjevica. (2733-MV-20)

PRODAM motor vespa in kolo na 10 prestav. Jože Benkič, Šmarješke Toplice 174. (2720-MV-20)

Z 101, letnik 1982, prodam. Jože Štepan, Valantičeva 8, Novo mesto.

ZASTAVO 101, letnik 1977 — november, karambolirano, prodam. Kastrevc, Hrušica 20, Novo mesto. (2680-MV-20)

JUGO — koral 55, 5 prestav, nov, prodam. Tel. (061) 223-838 popoldne in (061) 266-940, popoldne. (P20-1MO)

126 P, letnik 1981, po delih prodam. Boris Udovič, Cegelnica 22, Novo mesto, tel. 23-529. (2697-MV-20)

MOTOR MZ 250, letnik 1981, ter klavirsko harmoniko, (5 registrov, 8 basov) prodam. Jože Gačnik, Koti 3, 68222 Otočec. (2700-MV-20)

DAF, karamboliran, prodam. Tel. 25-519. (2702-MV-20)

126 P, letnik 1982, prodam ali menjam za Z 101, letnik 1978, 1979, 1980. Avguštin, Hrib pri Orešku 8, Novo mesto. (2703-MV-20)

Z 750, letnik 1977, prodam. Cena po dogovoru. Tel. 71-768 popoldne in 77-293 popoldne. (P20-5MO)

OPEL REKORD 1700, letnik 1972, obnovljen, in FIAT 750, letnik 1975, prodam. Tomažin, tel. (068) 75-567. (2704-MV-20)

ZASTAVO 750, letnik 1978, karambolirano, prodam. Božič, Leskovec 5, Brusnice. (2707-MV-20)

MOTOR APN 6 S prodam. Rodič, Dobrava 34, 68275 Škocjan. (2711-MV-20)

FIAT 128, letnik 1985, prodam. Informacije na tel. 23-864 po 20. uri. (2708-MV-20)

LADO, staro dve leti in pol, prevoženih 13.200 km, prodam. Božnar, Malkovec 20, Trzšče. (2734-MV-20)

OTROŠKI MOTOR YAMAHA 50 prodam. Mirana Jarca 35, Novo mesto. (2729-MV-20)

ASCONO 1.6 avtomatik, 1984-XI, prodam. Tel. 72-134. (2736-MV-20)

Z 750 LE, junij 1985, 26.000 km, garažirano, pozimi neveženo, prodam za 4 M. Tel. 21-645. (2737-MV-20)

Z 750 prodam. Furar, Šmalčja vas 14, Šentjernej. (2738-MV-20)

126 P, letnik 1982, prodam. Tel. 42-521. (P20-23 MO)

ZASTAVO 850, letnik 1984, prodam. Zagorc, Loka 6 a, Šentjernej. (P20-25 MO)

VW-hrošča, dobro ohranjenega, poceni prodam. Tel. 71-947. (P20-26 MO)

JUGO 45 E, letnik 1987/5, ugodno prodam. Tel. 82-630, popoldne. (P20-27 MO)

Z 101 GTL 55, letnik 1986-julij, prevoženih 18.000 km, prodam. Tel. 42-426. (P20-31 MO)

R 4 TL, letnik 1983, prodam. Tel. 26-415. (2741-MV-20)

DELE ZA LADO, R 4 in 125 P prodam. Tone Konda, Vrh pri Škocjanu (pri gradu). (2742-MV-20)

ZASTAVO 101 GTL, letnik 1985, prodam. Jože Filipovič, Meniška vas 11, tel. 65-477. (2743-MV-20)

GOLF, letnik 1978, v celoti obnovljen, prodam. Kink, Stopiče 54. (2745-MV-20)

Z 101, letnik 1976, dobro ohranjeno, prodam. Slavko Rogelj, Praproče 13, Trebnje. (2746-MV-20)

R 4 TL, letnik 1978, polosovino za R 18, novejšo, prodam 20% ceneje. Tel. (068) 44-357. (2747-MV-20)

NOVO PRIKOLICO za osebni avto in APN 6 prodam. Gorenc, Mirna peč, n.h. (2749-MV-20)

Z 128, VII/87, 12.000 km, prodam. Tel. 33-898, popoldne. (ček MV-20)

ZASTAVO 101 GTL, letnik 1986, rjavo (metalik), z veliko dodatne opreme prodam. Kren-Fink, Na žago 29 (pri Novolesu), Straža. (2753-MV-20)

FIAT 126 P, marec 1988, prodam. Tel. 22-893. (2754-MV-20)

ZASTAVO 101 GT, letnik 1984, registrirano do februarja 1989, prodam. Tel. 79-530 popoldne in (063) 781-1356 popoldne, od 17. do 19. ure. (2784-MV-20)

KOMBI IMV 1600 BR (skoljka obnovljena, motor 36.000 km) nujno prodam. Cena 320 SM. Janez Zagorc, Vratno 8, Šentjernej, tel. 42-494. (2756-MV-20)

ZASTAVO 750, letnik 1976, kombi, letnik 1979, prodam. Tel. 25-562. (2757-MV-20)

KARAMBOLIRANO Z 101 C, letnik 1979, prodam. Jože Kamenski, Štrekljevec 5, Semič, tel. 56-230 int. 268. (2758-MV-20)

Z 101, letnik 1979, in ETZ 250 prodam. Hajsinger, Dobe 27, Kostanjevica. (2761-MV-20)

ZASTAVO 101 GTL 55, letnik 1986, prodam. Tel. 25-582. (2763-MV-20)

ZASTAVO 101 GTL, letnik 1986-marec, prodam. Tel. 84-808. (2767-MV-20)

OHRANJENO ZATAVO 750 LE, letnik 1983, prodam. Tel. 25-118. (2768-MV-20)

R 4 GT, letnik 1978, registriran do marca 1989, prodam. Jamnik, Kettejze dvoredov 39, Novo mesto. (2772-MV-20)

MOTOR TOMOS, še pod garancijo, nujno prodam za 60 SM. Novak, Orehoviča 52, Šentjernej. (2776-MV-20)

126 P, letnik 1984, prodam. Sinc, Črnošnjice 6 pri Stopičah. (2777-MV-20)

R 4 GTL, letnik 1983, prodam. Tel. 27-321, popoldne. (2778-MV-20)

OPEL KADETT 1200 C, letnik 1974, in blatnice za golf JGL prodam. Belokranjska cesta 54, Novo mesto, Gotna vas. (2775-MV-20)

ZASTAVO 750, oktober 1982, 26.000 km, prodam. Tel. 27-122. (2780-MV-20)

GOLF DIESEL, marec 1984, prodam. Tel. (068) 33-703. (P20-32 MO)

R 4, letnik 1979, prodam. Tel. 24-248 po 14. uri. (P20-33 MO)

KARAMBOLIRANO Z 101 prodam. Cesta brigad 7, Novo mesto. (2778-MV-20)

Z 101, letnik 1977-december, dobro ohranjeno, registrirano do 30. aprila 1989, prodam. Tel. 44-884. (P20-34 MO)

126 P, star dve leti in pol, prevoženih 12.500 km, prodam. Tel. 25-881. (P20-35 MO)

ZARADI ODHODA V TUJINO prodam JUGO, letnik 1985, prevoženih 34.000 km, traktor TV (20 KS) in kombi ZASTAVO 850 kasonar. Tel. 44-747 od 11. do 14. ure. (P20-36 MO)

Z 750, letnik 1976, obnovljeno, prodam. Ciril Jordan, Zameško 13, Šentjernej. (P20-37 MO)

VISO super E, letnik 1983, prodam. Tel. 25-022. (P20-40 MO)

Z 750, letnik 1975, registrirano do novembra 1988, ugodno prodam. Tel. 84-591. (2786-MV-20)

Z 101, letnik 1977, registrirano do maja 1989, prevoženih 82.500 km, prodam. Tel. 84-236. (P20-41 MO)

NUJNO PRODAM KOMBI VW, letnik 1970, registriran do maja 1989, Pinterič, Zg. Pohanca, tel. 77-033. (P20-42 MO)

R 4 GTL, prva registracija 1987, prodam. Kličite na tel. 84-712 popoldne. (P20-43 MO)

ŠKODO 120 L, letnik 1981, 66.000 km, belo, prodam za 1,8 M. Tel. 24-661. (2787-MV-20)

Z 101 GTL, letnik 1987, prodam. Tel. 22-373 po 16. uri. (P20-44 MO)

ZASTAVO 750, letnik 1985, prodam. Darja Cesar, Kot pri Semiču 30 a. (2789-MV-20)

GOLF JGL, letnik 1977, prodam. Tel.

čestitke

Ta cvetoči maj naj ponese čestitke v Gabrje pod Gorjanci FRANCETU SAŠKU za 19. rojstni dan. Obilo sreče in zdravja mu iz srca želijo ati, mami in brat Jožko ter mama Albina. (P20-49MO)

Dragi dobri in skrbni mami ANI SPAHIC iz Podklanca 31, Vinica pri Črnomlju, želimo vse najboljše za njen 78. rojstni dan z željo, da bi še dolgo ostala zdrava in srečna med svojimi otroki z družinami. (P20-39MO)

LJUBITELJI DOBRE KAPLJICE, gostinci, gasilci — za vaše veselice enkratna priložnost. Vino — belo, zelo kvalitetno, iz Plješivice, prodajam. Cena 600 din za en liter. Večjo količino dostavim tudi sam. Zvonimir TOMAC, D. Reka 5, Jastrebarsko (za vinsko kletjo prva ulica levo). (2841-OB-20)

POTUJOČI SERVIS ZAMRZOVANIKOV! Ob večletni praksi in z uvoženim materialom vam strokovno izoliram hladilno skrinjo, ki toči, rosi, od zunaj ledeni, na vašem domu, z garancijo. Telefon (062) 413-606, Viktor Pajek, Ptujška cesta 89, Maribor. (1959-OB-16)

ELEKTRIČNE OMARICE, zunanje ter notranje, kompletne opremljene, prodam 30% ceneje. Dostavam sam. Telefon (061) 213-244. (2712-OB-20)

KAJ PA ZDRAVJE?

Na pobudo sveta Zveze pionirjev Slovenije smo se zbrali na problemski konferenci o zdravju. Prisotni so bili predstavniki osnovnih šol iz Vinice, Dragatuša, Starega trga, Semiča, Črnomlja in OŠ Mlike Sobar-Nataše ter dr. Strmčeva in predstavnica Društva prijateljev mladine. Beseda je tekla predvsem o prostorski stiski, higieni, delovnih pogojih, veliko pa je bilo slišati tudi o minuti za zdravje, ki je po mnogih šolah ne izvajajo dosledno. Na konferenci smo izvolili delegata za republiško konferenco, in sicer Lojzeta Sladiča iz OŠ Semič in Janka Lazarja iz OŠ Črnomelj.

TATJANA JANKOVIČ
OŠ Črnomelj

ZAHVALA

V 62. letu starosti je odšel od nas naš dragi mož, oče, ded in brat

JOŽE TURK

Nad mlini 25

Od njega smo se 12. maja poslovili v krogu družine na pokopališču v Šmihelu. Zahvaljujemo se za izrečena sožalja in poslovljeni govor.

Žalujemo: žena Rezi, hčerke Zdenka, Darinka in Jožica z družinami, brata in sestri z družinami ter ostalo sorodstvo

Novo mesto, dne 19. maja 1988

obvestila

IZVAJAMO vsa krovsko-kleparska in izolacijska dela. Ponudbe vsak dan od 18. do 21. ure na tel. (061) 341-600. (P20-38MO)

NESNICE — MLADE JARKICE pasme hiseks, rjave, stare 12 tednov, iz kooperacijske reje, trikrat cepljene, navajene na vso domačo hrano, odlične nesnice, prodajamo po zelo ugodni ceni. Vsak, kdor kupi 10 jarkič, dobi še eno zastoj. Naročila sprejemamo in dajemo informacije: Gostilna Humek, Jože Prosen, Bratov Gerjevič 32, 68257 Dobova, tel. (068) 67-607. (840-OB-7)

»VAŠKA VESELICA« v Mirni peči — Pravo vaško veselico bomo pripravili v soboto, 21. maja, v Mirni peči pod kozolcem Novljan. Pričetek ob 19. uri. Po izbiri prvovrstne vaške specialitete in dobra vina. Prav vas pričakujemo na tej vaški zabavi ob plesni glasbi ansambla Spomin! Pridite, enkratno bo! (2717-OB-20)

MONTAŽA vseh vrst sprejemnih antenskih naprav. Tel. (061) 222-050, do 10. ure. (P14-9MO)

ZAHVALA

Komaj v 43. letu starosti nas je nepričakovano, za vedno zapustil naš dragi sin, mož, oče, brat, stric in svak

ALOJZ MAVSAR

iz Vel. Cerovca 15

Iskreno se zahvaljujemo vsem sosedom in znancem za nesebično pomoč v najtežjih trenutkih. Posebna zahvala velja Splošni bolnici — ginekološko porodniškemu oddelku, Krki Novo mesto, IMV Novo mesto, OŠ Stopiče, mladincem iz Vel. Cerovca za podarjene vence ter gospodu župniku za lepo opravljeni obred. Še enkrat iskrena hvala vsem, ki so nam v najtežjih trenutkih priskočili na pomoč.

Žalujemo: vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega očeta, starega očeta, tasta in strica

LEOPOLDA BRILIJA

z Dobrove 47

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki ste nam izrazili sožalje, darovali vence in cvetje ter spremili pokojnega na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo govorniku za ganljive besede, godbi, članom ZB, pevcem in župniku za opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujemo: otroci z družinami in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 60. letu starosti nas je 8. maja zapustila dobra žena, mama, sestra, stara mama

FRANČIŠKA BRULC

roj. VOLČJAK

iz Cerovega loga 55

Nimamo besed, da bi se z njimi lahko zahvalili vsem, ki ste nam stali ob strani, izrekli sožalje, darovali cvetje ter našo drago mamo pospremili na zadnjo pot. Zahvaljujemo se kolektivu Mercator-Standard, tovarni Iskra-TOZD Hipot Šentjerneje, pihalnemu orkestru iz Šentjerneja, gospodu župniku, govorniku za poslovljene besede ter vsem sorodnikom in vaščanom.

Žalujemo: mož Jože, sin Jože z družino ter ostalo sorodstvo

V SPOMIN

19. maja bo minilo žalostno leto, odkar nas je zapustila naša draga žena, mamica, hčerka, sestra in teta

ZVONKA RITONJA

z Mestnih njiv 7

Hvala vsem, ki ste jo imeli radi, ji prinašate cvetje in prižigate sveče, postojite ob njenem grobu in z lepo mislijo počastite njen spomin.

Vsi njeni

V SPOMIN

17. maja je minilo žalostno leto dni, odkar nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, sin, brat, stric, dedi in tast

FRANC VEHAR

Lobetova 34

Hvala vsem, ki se ga spominjate, mu krasite grob s cvetjem in prižigate sveče.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 83. letu nas je zapustila dobra in skrbna mama, babica, prababica in teta

MARIJA VIDMAR

z Glinka 7 pri Mirni

Ob izgubi naše mame se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali, darovali cvetje in jo spremili na njeni zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo gospodu dekanu za lepo opravljeni obred.

Žalujemo: vsi njeni

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, tašče, stare mame in prababice

MARIJE KAPLAN

roj. ROLIH

iz Leskovca pri Krškem

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, vsestransko pomoč, za darovane vence in cvetje. Hvala vsem, ki ste našo mamo spremili na njeno zadnjo pot. Posebna hvala zdravniku ZD Krško, dr. Davidi Jagrič-Lovšin za lajšanje bolečin, gospodu župniku za opravljeni obred in pevcem za zapete žalostinke. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujemo: vsi njeni

ZAHVALA

V 58. letu starosti nas je nenadoma zapustil naš dragi mož, oče, brat, stric in stari oče

JOŽE ZALOKAR

Groblje 11 pri Šentjerneju

Nimamo besed, da bi se z njimi lahko zahvalili vsem, ki ste nam stali ob strani, izrekli sožalje, darovali cvetje ter našega dragega očeta v tako velikem številu pospremili na zadnjo pot. Zahvaljujemo se kolektivu Iskra Hipot, gospodoma kaplanu in župniku za lepo opravljeni obred, vsem sorodnikom in vaščanom. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujemo: vsi njegovi

ZAHVALA

V 61. letu starosti nas je zapustil dragi mož, ata, stari ata, brat, stric in svak

JANEZ VIDIC

s Krke pri Novem mestu

Najlepše se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, nam ustno ali pisno izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter pokojnika v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala družinam Šlajkovec in Turk, podjetju SGP Pionir, tovarni Labod-tozd Commerce, tovarni zdravil Krka, organizaciji ZJB Mali Slatnik, vaščanom iz vasi Krka, govorniku Ivanu Tekstorju za poslovljene besede ob odprtem grobu in gospodu župniku za lepo opravljeni obred. Se enkrat prisrčna hvala vsem.

Žalujemo: vsi njegovi

ZAHVALA

V 78. letu nas je po kratki, a težki boleznici zapustila draga žena, mama, babica in prababica

TEREZIJA MEKE

roj. Podlesnik
iz Vel. Podloga 17

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, znancem in prijateljem za izrečena sožalja in prelepo cvetje, delavcem OŠ Leskovec in podružnične šole Vel. Podlog ter obč. ZPM Krško, družinam Tršelič, Nečemer in Mežič za nesebično pomoč, kostanjeviškemu oktetu za čustveno zapete žalostinke ter gospodu dekanu za opravljeni obred. Hvala vsem, ki ste se v tako velikem številu poslovili od naše zlate mame.

Žalujemo: mož Lojze, hčerka Zdenka in sin Rudi z družinami ter ostalo sorodstvo

Ljubezen-delo, skrb, trpljenje,
draga mama, vaše je bilo življenje.

ZAHVALA

V 85. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, stara mama, sestra in teta

MARIJA ZUPANIČ

s Krasinca 6

Najlepše se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, darovali cvetje in pokojno spremili na zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi gospodu župniku za opravljeni obred in pevkom za zapete žalostinke. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujemo: vsi njeni

ZAHVALA

V 77. letu starosti je po hudem trpljenju prenehalo biti srce naše drage mame, stare mame, sestri in tete

MARIJE GROZINA

iz Brestanice, Trg 2

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem za darovano cvetje, izrečeno sožalje in številno spremstvo na zadnji poti. Posebna zahvala osebju ZD Senovo za nego in zdravljenje na domu, kolektivoma TE Brestanica in Elektrodistribucija Krško, moškemu pevskemu zboru iz Brestanice, govornici za izrečene poslovljene besede ter župniku za lepo opravljeni obred. Vsem, ki so nam v teh težkih trenutkih pomagali in jih nismo imenovali, prav tako iskrena hvala.

Žalujemo: otroci Anica, Žan in Milan z družinami

BOŽO ULČAR

lih ne bi smel nikdar več v letalo in Božo res dolgo ni letel. Potem ni več vzdržal in je v prostem času prihajal v novomeški aeroklub. Po spremembi predpisov so mu letenje spet dovolili in to mu je ob kontrolorskih dolžnostih najlepše razvedrilo in sprostitve.

Ulčar je po rodu Jeseničan. Za letala se je navduševal že kot otrok in s šestnajstim leti je bil že v podoficirski pilotski šoli v Mostarju. Končal jo je 1957, nakar je med službovanjem spoznal različne kraje Jugoslavije. Od 1972 do 1978, ko sta se združili civilna in vojaška kontrola letenja, je bil v Zagrebu. Zahtevno delo v kontrolnem stolpu mu ni bilo nikdar pretežko. Vzljubil ga je, čeprav je bilo izjemno naporno. To je služba, v kateri nikoli ni vedel, kdaj bo prost. V Zagrebu je imel mesečno po 350 ur dežurstva in takrat za dom in družino ni imel nobenega časa. Prijatelja posebnost kontrolorjevega dela je po Božovih besedah izredna povezanost s piloti, v kateri se urjuje medsebojno zaupanje in tovarštvo. Tudi kontrolorji letenja so med seboj v stalnih stikih, ki iz službenih preraščajo v prijateljske vezi, pa ne samo v državi, ampak segajo tudi onstran njenih meja.

Za čas, ko se mu bo iztekla delovna doba, Ulčar že snuje načrte zase in za družino, ne ve pa še, če jih bo lahko uresničil. Rad bi potoval, videl predvsem Evropo, mika pa ga tudi Daljni vzhod, Sovjetska zveza, Kanada. Prva pot, ki jo bo zagotovo napravil, pa bo obisk St. Weita (Sentvida) na Korškem, kraja, kamor so ga med vojno kot petletnega dečka izgnali s starimi starši in mlajšima polbratoma, ker sta bila oče in mačeha v partizanih. Prave matere Božo ni poznal. Umrla mu je, ko je bil star komaj leto dni.

Zgodilo se je štiri tisoč metrov visoko na poletu nad Sevnico. Doživel je spontan pnevmotoraks in v pljučih nenadoma ni imel več zraka. Zvilo ga je, na srečo naprej, tako da mu je kljub bolečinam uspelo poleteti do Cerklj in varno pristati. Po tedanjih pravi-

JOŽICA TEPPEY

Najboljši so kovinarji Belta

S 5. proizvodno — delovnega srečanja kovinarjev dolenjske regije

NOVO MESTO — V soboto je bilo v centru SŠTZU Boris Kidrič s krajšo slovesnostjo in podelitvijo diplom in denarnih nagrad trem najboljšim v skupini zaključeno peto proizvodno-delovno srečanje kovinarjev dolenjske regije. 76 tekmovalcev iz desetih delovnih organizacij se je po skupinah pomerilo

Prva dva iz vsake skupine se bosta udeležila republiškega tekmovanja, ki bo od 16. do 18. junija v Mariboru. Tekmovanje kovinarjev dolenjske regije je po oceni predsednika strokovne žirije Štefana Davida izredno dobro uspelo, saj se ga je udeležilo več tekmovalcev kot v zadnjih letih, opazen pa je tudi napredek v teoretičnem in praktičnem znanju. Zaznaven je tudi premik v generacijah.

v praktičnem in teoretičnem znanju. Že v petek so opravili praktični del tekmovanja, in sicer za poklic kovinostrugar in livar kalupar v Črnomaljskem Beltu, za kovinobrusilce v šentjernejški Iskri, za kovinorezkalce v semiški Iskri, za varilce TIG in MAG v IMV Suhor, za obratne električarje v novomeškem Pionirju ter za poklice orodjar, konstrukcijski ključavničar, plamenski varilec, varilec REO, avtomehaničar diesla in avtomehaničar Otto v SŠTZU Boris Kidrič v Novem mestu. Tekmovanje, katerega organizator je medobčinski svet Zveze sindikatov, je vodil organizacijski odbor pod predsedstvom Boža Kočevarja iz IMV, ki je bil tudi pokrovitelj letošnjega tekmovanja.

Predsednik medobčinskega sveta ZSS Jože Miklič in podpredsednik KPO IMV Vlado Bahč sta podelila diplome in nagrade naslednjim tekmovalcem: za poklic kovinostrugar Rajku Husiču in Milošu Drgašu (oba Belt, Črnomelj) in Alojzu Kukmanu iz Krke, za poklic kovinobrusilce Ljubomiru Perla (Belt), Martinu Sprajcarju (Iskra Semič) in Janezu Znidaršču (Iskra Šentjernej), za poklic kovinorezkalce Robertu Plutu in Juriju Plutu (oba Iskra Semič) ter Marjanu Smrketu (Elna Čatež), za poklic orodjar Vlado Magličiču (Belt), Martinu Ileniču (Iskra Semič) in Martinu Potrebuješu (Elna Čatež), za poklic konstrukcijski ključavničar Francu Matohu (Pionir Novo mesto), Dušanu Gajiču (Belt) in Andreju Patetu (Pionir), za

poklic plamenski varilec Antonu Malnariču in Pavlu Golobiču (oba Iskra Semič) ter Antonu Dragovancu (IMP Metlika), za poklic varilec REO Miranu Pleskoviču (Krka) Slavku Nosanu (Pionir) in Antonu Štefaniču (IMV Suhor), za poklic TIG varilec Antonu Jakši (Iskra Semič), Slavku Žuri (Krka) in Stanetu Grahku (Iskra Semič), za

NAGRADE ZA NAJBOLJŠE — Podpredsednik KPO IMV in zastopnik pokrovitelja Vlado Bahč ter predsednik medobčinskega sveta ZSS Jože Miklič sta zmagovalcem na tekmovanju kovinarjev podelila diplome in denarne nagrade. Prvo mesto v poklicu kovinostrugar je osvojil Rajko Husič iz Belta. (Foto: T. Jakše)

MLADE MOČI ZABAVNE GLASBE IN JAZZA

LJUBLJANA — Festival Ljubljana in Glasbeni studio Nade Žgur pripravljata koncert mladih slovenskih jazzistov in izvajalcev zabavne glasbe, ki bo v torek, 24. maja, ob pol osmih zvečer v Viški dvorani Križank v Ljubljani. Vstopnico si lahko naročite tudi po telefonu (061) 226-544. Glasbeni studio pod vodstvom Žgurjeve deluje v okviru Srednje glasbene in baletne šole v Ljubljani že drugo leto kot izobraževalni program za petje v smeri jazz in zabavna glasba in je s svojim programom dosegel lepe uspehe, kar potrjujejo številni nastopi, obiskane delavnice in mnenja priznanih strokovnjakov.

NAJBOLJ GLEDANO V VIDEOCENTRU

NOVO MESTO — V Videocentru Dolenjske v zadnjem času ljubitelji filmske umetnosti najbolj segajo po akcijskih filmih, nič manj gledane pa niso kriminalni Nedotakljivi in Zaseda ter zgodba o legendarnem sicilijanskem banditu Julijanu Salvatoreju. Med ljubljenski dramami v tem času največ izposojajo videokaseto Usodna privlačnost, iz pošiljke novih videohitov pa vam Videocenter Dolenjske priporoča film Berlinska afera (o dveh lezbijkah), dramo Beg iz Sobibora (o jetnikih iz istoimenskega koncentracijskega taborišča). Zanimiva za gledanje je tudi kriminalna Zadnji nedolžni možki, za mlajše gledalce pa komedija Prežvekovalci. Prava poslastica je film Wall Street, letošnji dobitnik oskarja.

DANES AVSENIKI

NOVO MESTO — Najpopularnejši slovenski narodnozabavni ansambel bratov Avsenik praznuje letos že 35-letnico delovanja. Ob jubileju bo pripravil več koncertov po Sloveniji. Danes, 19. maja ob 20. uri, se bo v več kot dve uri dolgem koncertu predstavil v novomeški športni dvorani. Isti dan bodo tudi gostje Studia D, ki je organizator te velike prireditve v tem koncu Slovenije. V vseh letih njihovega nastopanja v domovini in po svetu v ansamblu ni bilo veliko zamenjav, nekateri pa vztrajajo že od začetka. Duša ansambla je Vilko Avsenik, aranžer Avsenikovih viž in harmonikaš, 71-letni Lev Ponikvar pa je še vedno mojster na kitari. Starejši poslušalci in ljubitelji Avsenikovih poskočnic se še dobro spominjajo Danice Filipič in Franca Koširja, ki sta ju zamenjala pevca zabavne glasbe Jožica Svete in Alfi Nipič; trobentača Franca Koširja pa je zamenjal Jože Balažič. V ansamblu je tudi naša gore list, klarinetist Albin Rudan.

poklic varilec MAG Bojanu Đorđeviću (Belt), Predragu Đorđeviću (IMV) in Francu Hudoklinu (Iskra Šentjernej), za poklic obratni električar Ivanu Miketiču (Belt), Dušanu Grahku (Iskra Semič) in Francu Ivniku (Krka), za poklic avtomehaničar diesla Stanku Cvejiču in Marjanu Matoteku (oba Integral Črnomelj) ter Antonu Rajerju (Pionir), za poklic avtomehaničar Otto Jožetu Ivanušu (Integral), Ivanu Kužniku (Pionir) in Stanetu Miketiču (Integral) ter za poklic livar kalupar Mirku Veseliču, Stanislavu Kapele in Božidarju Kapele (vsi Belt).

T. J.

STRELJANJE ZA PRAZNIK

KOČEVJE — Zveza rezervnih vojaških starešin je organizirala v počastitev dneva zmage in ob 45-letnici 15. divizije tekmovanje v streljanju z vojaško pištolo. Udeležilo se ga je 14 tričlanskih ekip teritorialne obrambe, postaj milic in vojnih post. Pri ekipah so bile najboljše: 1. VP 1298 Ribnica 216 (od 300 možnih) krogov, 2. OŠTO Kočevje I 196, 3. TO 6102 Kočevska Reka 185 itd.; pri posameznih pa 1. Franc Benčina OŠTO Kočevje I 81 (od 100 možnih) krogov, 2. Senad Kustura (VP 1298 Ribnica) 78, 3. Miloš Prašča-revič (aktiv ZRVS Melamin) 77 krogov itd.

RIBNIŠKI BAZEN BODO ODPRLI

RIBNICA — Ribniški plavalni bazen, ki je zaprt že sedem let, bodo predvidoma že ta teden začasno odprli. Prejšnji teden so ga začeli čistiti in usposabljanje. Po sedanjih načrtih naj bi obratovale najmanj mesec dni. V tem mesecu bi se otroci iz vse občine naučili v njem plavati. Denar za začasno obratovanje bazena bo zagotovilo ribniško združeno delo. Po sedanjih zamislih pa bazen ne bo obratoval le za potrebe šol iz vse občine, ampak bo zvečer na razpolago še za rekreacijo občanov.

ZMAGAL JEREBIČNIK

KOČEVJE — Že po tradiciji je vsako leto v maju na Rinži v Kočevju tekmovanje v lovu rib s plovcem, ki ga organizira ribiška družina Kočevje-sekcija Rinža v počastitev praznika KS Kočevje. Letošnjega tekmovanja se je udeležilo 19 članov in štiri mladi. Pri članih je zmagal Samo Jerebičnik, ki je v dveh urah ujel 50 rib, 2. je bil Marjan Janež (39 rib), 3. Ivan Tkalec (38) itd. Pri mladincih je bil najboljši Peter Poznič z 11 uplenjenimi ribami, 2. Igor Mestek (6), 3. Damjan Žafran (2 ribi). Najboljši trije pri članih so prejeli medalje in diplome, najboljši mladinci pa diplome.

Tekmovanje je bilo na običajnem mestu pri tržnici, kjer je Rinža zelo onesnažena. Uplenjene ribe so po že utečenem običaju preselili v čistejšo vodo.

»POSLOVILNI« NASTOP

OTOČEC — V Diskoteki bo danes na večeru evergreenov in cocktailov nastopil duet Black Jack iz Pirana. To bo zadnji nastop dueta pred poletno sezono, znova pa ga bodo obiskovalci Diskoteke poslušali od septembra naprej.

Zmagujejo vedno isti tekmovalci

Kaj menijo najboljši?

NOVO MESTO — Po srečanju kovinarjev so nekaj kritičnih misli na račun tvornih tekmovanj podelili najboljši kovinarji. Vsi so menili, da jih skrbi množičnost in ozadje takšnega tekmovanja, saj se med najboljšimi že nekaj let zapored pojavljajo isti obrazi. Ostaja le srečanje zaradi srečanja, učinek v proizvodnji pa ni nič večji.

FRANC MATOH, strojni ključavničar v tozdu MKI GIP Pionir: »Že tretjič zapored sem na tem tekmovanju. Bil sem že drugi, tretji in prvi na regijskem tekmovanju ter sedmi na republiškem tekmovanju najboljših slovenskih kovinarjev. Naš Pionir je ena redkih delovnih organizacij, ki takšne uspešne delavce tudi nagradi in drugače stimulira. Opaziti je, da za udeležbo in pripravo na tekmovanje ni zanimanja med mladimi, ki prihajajo iz šol usmerjenega izobraževanja. Mislim, da bi tekmovanje moralo v oddelkih živeti vse leto,«

Franc Matoh Anton Malnarič

ANTON MALNARIČ iz Iskre Semič je tekmoval v plamenskem varjenju: »Lani sem na republiškem srečanju dosegel šesto mesto. Iz naše Iskre smo se letos prijavi trije, več zanimanja pa ni bilo. Mislim, da je zaradi stroškov prav, da so ukiniteli občinska tekmovanja, za množičnost in kvaliteto pa to ni bilo dobro. Tudi naši mojstri in predpostavljani bi se morali na takšnih tekmovanjih potruditi, tako bi vzbudili zanimanje tudi pri drugih.«

MIRKO VESELIČ, livar iz Belta Črnomelj: »Lani sem bil na republiškem tekmovanju, pa tudi tam ni kaj boljše: vsako leto isti obrazi. Pri nas v livarni je vedno manj ročnih del, saj je že močno uveljavljeno strojno oblikovanje, tekmujemo pa v ročnih spretnostih.«

STANKO CVEJIČ, avtomehaničar iz Integrala v Črnomlju: »Tekmujemo že od vsega začetka. Letos nas je bilo pet na tekmovanju, kar štirje so dosegli prva in druga mesta v znanju iz bencinskega in diesla motorja. Za naše delo ni posebnih nagrad. Ko pridemo s tekmovanja v delavnico, delamo naprej, kot da se ni nič zgodilo.«

J. P.

Mirko Veselič Stanko Cvejič

OBISKALA JIH JE SREČA — Upokojenec Boris Galič je dobil Marlesovo hišo, štiriletna Sanja in njen oče Franc Bukovec počitniško stanovanje v Stincah, Ibrišim Šekerič pa avto 126-P (na sliki od leve proti desni). (Foto: J. P.)

Najprej grablje, potem pa hišo

Veletombola Kolesarskega društva Krka v znamenju Zofije — Glavne dobitke odnesli Boris Galič, Franc Bukovec in Ibrišim Šekerič

NOVO MESTO — Dovolj korajže so imeli organizatorji nedeljske kolesarske veletombole na Stadionu bratstva in enotnosti, ko so si upali pripraviti to veliko prireditev prav na dan sv. Zofije, ki le redko mine brez dežja. Žal se je tako zgodilo tudi to pot, vendar slabo vreme ni moglo odvrniti vseh, ki so želeli v teh težkih časih poceni priti do bogatih na-

V Prečni velika tombola in letalski miting

V nedeljo ob 13. uri

PREČNA — Lovcem na srečo se že to nedeljo obeta še ena velika prireditev. Tokrat pripravljajo velike tombolo s spremljajočimi atrakcijami Aeroklub Novo mesto. Prireditve bo v nedeljo ob 13. uri, udeležence pa čakajo trije veliki dobitki: hiša Jelovica ter osebna avtomobila Renault 9 in Renault 4 GTL. Na tomboli bo še 100 drugih zanimivih dobitkov, poleg tombole pa bo srečelov kar s 1000 lepimi nagradami.

Tiste, ki se bodo to majske nedelje odpravili na letališče v Prečni, kjer bo tombola in srečelov, bo poleg srhljive igre na srečo s svojimi atrakcijami gotovo zadovoljili tudi letalski miting, na katerem bodo med drugimi nastopali padalci iz Lesc. Izkupiček od prireditve bodo organizatorji namenili razvoju dolenjskega letalstva, predvsem šolanju pilotov in nabavi opreme. Za zabavo bo poskrbel ansambel Fantje z vseh vetrov. Srečke bodo obiskovalci lahko kupili na poti na letališče v Prečni.

grad v skupni vrednosti več kot pet starih milijard. Blizu deset tisoč obiskovalcev se je kljub vsemu zbralo in domala ves čas izpolnjevalo tombolske lističe pod dežniki.

Na glavni dobitke je bilo potrebno čakati kar dobre tri ure, ko je Hermina Golob, učenka 8. razreda osnovne šole iz Šmihela, izvelkla že 57. številko. Prvi je na oder prišel upokojenec 53-letni Boris Galič iz Jedinščice 52 pri Novem mestu in nagrada, Marlesova stanovanjska hiša, je bila njegova. »Na tomboli sem bil že večkrat, vendar razen grabelj na veselice še nikoli nisem nič dobil. To pot sem imel v roki dva tombolska lističa, sreča pa je bila na moji strani. Nisem se še odločil, ali bom vzlet hišo ali denar. Slednji bi mi bolj pral prišel, saj imam slabo pokojnino.«

Z drugim pravilno izpolnjenim tombolskim lističem je vesel prišel na oder Franc Bukovec iz Srebrnice pri Novem mestu. Listič je bil pravzaprav last njegove štiriletne hčerke Sanje, kar pa niti ni pomembno, Pionirjevo počitniško obmorsko stanovanje v Stincah je bilo njegovo. »Prav dan pred tombolo sem se vrnil iz Stinca, kjer sem kot Pionirjev delavec delal pri zaključnih delih tega počitniškega naselja. Tudi hišico sem si že izbral, in kar ne morem verjeti, da je res naša,« je povedal.

Za tretjo nagrado, avto 126 P in gotovino 1 milijon dinarjev, se je potegovalo kar deset igralcev tombole. Ibrišim Šekerič iz Bihaca je pred žrebanjem predlagal, naj bi si vsi nagrado razdelili, vendar se ostali s tem niso strinjali, na koncu pa je prav on potegnil najvišjo številko, in tretji tombolski dobitnik je bil njegov. Omeniti velja tudi nagrado mariborskega tednika Kaj, ki jo je pri žrebanju letakov, priloženih v zadnji številki Dolenjskega lista, dobila Zdenka Brule iz Dolenjega Kamenja. Dobila je celoletno naročnino na ta tabloid, bolj mikavni del nagrade pa bo verjetno odstopila moškemu, saj bo ta lahko preživel sedem dni v družbi najlepših deklet pri izbiri miss v Umagu. Za

vzdušje pri čakanju glavnih tombolskih dobitkov so poskrbeli ansambel Čudežna polja, Vinko Šimek, Marjan Smode, veliko pozornosti pa je vzbujal tudi znani slovenski dobrotnik Ivan Kramberger, ki je množici ponujal svojo knjigo in tako zbiral denar za ogrožene otroke.

J. PAVLIN

ODLIKOVANJA RIBIČEM

SEVNICA — Na zadnji skupščini Ribniške družine heroja Maroka v Sevnici so podelili red za ribiške zasluge 1. stopnje Avgustu Marnu, red za zasluge 2. stopnje Ivanu Gorencu, Ivo Kolovratu in Jožetu Kolovratu, red za zasluge 3. stopnje Antonu Škodi st., Slavku Šmucu in Ediju Vidmarju; znak za ribiške zasluge pa so prejeli Vida Češek, Beno Kostanjšek, Pavel Kodrič, Franč Hlebec, Karolina Mejak, Franc Štajner, Božidar Turk, Jože Starič, Stane Markovič, Mirko Sršen in Jože Simončič.

kozerija

PRI NAS JE VENDAR VSE VEČJE

Fritz je sikal kot kača, četudi zna biti jezen, a hladen hkrati.
— Skubsti nas kot ofce, je rekel namesto pozdrava.
— Cene so cene, prej višoke kot nizke, sem skušal zagovarjati našo stvarnost, ker sem zaslužil, kam pes taco molli.
— Ne misliti to. Jez kupiti v samoposrežba deset dekagramov salama, plačati petnajst, je bil ogorčen.
— Trgovka je imela slab dan, raztresena, zmehčena je bila, sem se

postavil v bran prodajalskemu poklicu.
— Tudi vino. Plačati najslabše za najboljše.
— Se pač zgodi.
— V hotelu Večna izguba kosilo po ceniku milijon in pol, meni izstaviti račun za dva milijona dvesto. Reči kelneru, pa me poslati v božja mater. Kričati, naj grem žret drugam.
— Motiti se je človeško, sem se izmotaval z izrekom.

— Drugi dan se mi zgodi v gostilna Pri razbita buča podobno. Videti tuja registracija, fse dražje. Napake pri seštevanju za osemsto jurčef, je blejal vame.
— Sezona je, Fritz, do napake lahko hitro pride, veliko dela je.
— Tudi pri nas v Nemčija turistična sezona, pa se ne motiti pri seštevanju.
— Ljudje smo si različni.
— Nič drugačni. Priti na vaš bencinska črpalka. Moj tank držat štirideset litrof, plačati šestdeset.

— Morda so imeli pokvarjeno črpalko.
— Ne verjeti, Črpalkar biti pokvarjen. Videti: prišel Švaba, marke, gultii.
— Ne bo držalo, Fritz. Moraš razumeti: pri nas je več svobode, več je demokracije, več je samoupravljanja kot drugod po Evropi. Zakaj ne bi bili še dekagrami, zrezki in litri večji?
TONI GAŠPERIČ

DISKOTEKA OTOČEC TOP LESTVICA DOL. LISTA

Best Najboljši

Ta teden je žreb podelil nagrado za sodelovanje pri sestavljanju lestvice, to je kaseto s posnetki hitov z lestvice, MIŠEL GORŠE iz Meniške vasi pri Dolenjskih Toplicah.

Lestvica je ta teden nekoliko spremenjena. Vrh še naprej drži v svojih rokah Belinda Carlisle, čeprav toži, da je slabotna, ljubezni potrebni Charles Augins pa se tudi ne da spoditi z drugega mesta. Lestvica je torej takšna:

1. I get weak — BELINDA CARLISLE
2. Baby I need your loving — CHARLES AUGINS
3. Thats the way it is — MEL & KIM
4. Get outta my dreams, get into my car — BILLY OCEAN
5. Together forever — RICK ASTLEY
6. I think were alone now — TIFFANY
7. Need you tonight — INXS
8. Tell it to my heart — TAYLOR DAYNE
9. Tear down these walls — BILLY OCEAN
10. Spy in the house of love — WAS NOT WAS

Predloge za lestvico pošiljajte na naslov: Studio D, Cesta herojev 27, 68000 Novo mesto. Lestvico lahko poslušate na valovih Studia D, v Diskoteki Otočec in jo preberete vsak četrtek v Dolenjskem listu. Morebitne tiskarske napake pa nam oprostite; tiskarski škrat, kot je videti, včasih rad poskakuje po lestvici.